

କହୁଥିବାରୁ କଙ୍ଗାଳମାନେ ମିଥ୍ୟାବାଣୀ ଦୋଳ
 ଭାବାର ବିଧାୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଲିଙ୍ଗ-
 ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଟିନି ସାହେବଙ୍କ
 ନାମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଟି ଅଥବା ଇଂରାଜୀ ଟି
 ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ତାହାର ସାହେବ ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ
 କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଦେହୁ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ।
 ଏପରି ଅନୁମାନର କିଛି ମୂଳ ଅଛି କି ନାହିଁ
 ତାହା ଜାଣିବା କାରଣ ସୂଚୀ ପଦ୍ୟାମୋହନ
 ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଟିନି ସାହେବଙ୍କ ନକଟକୁ ପଢ଼ି
 ଲେଖିବାରୁ ସେ ଇଞ୍ଚିର ଉତ୍ତରରେ ଲେଖିଲେ
 କି ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ ନାହିଁ । ଉତ୍ତର
 ନ ଦେବାର କାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ବୁଝିପାରୁ
 ନାହିଁ । ଇଂରାଜୀ ଶିଳ୍ପାଗୁରୁଦଣ୍ଡିତ କହୁ କଥା
 ଥିବ । ମଢ଼ ଉତ୍ତର ନ ଦେବାରୁ ଅନୁମାନଟା
 ଠିକ୍ ବୋଲି ଅନେକ ଲୋକ ଭାବ ପାରନ୍ତି ।
 ସଂଗ୍ରହ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଟିନି ସାହେବ ଇଂରାଜୀ
 ଦୋଳ ସୂଚୀ ଜାଣିବୁ ସାହେବ ଦେଖାଇ ପାରି
 ନାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବନ୍ଧୁ ରେବତୀ ସାହେବ ।

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ ଉଭୟ ସଂପ୍ରଦାର
 ସଙ୍ଗୀ ଓ ସୁଖବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ଦୁଃଖନିବାରଣ ନିମିତ୍ତ
 ଯଦୁ ବଚେ ସେ ଯଥାର୍ଥବକ୍ତୃ । ସୁଖି ପାର୍ଯ୍ୟକାଳ
 କହେବ ଗାଢ଼େ ଯଦା ସାହାଜ ହେବ ଓ ସହା-
 ନୁତୁତ ଗିହନ ନ ହୋଇ ସମାଜରୁଦରେ ରହି
 ଆସ ଓ ପୁନଃସାର ସଙ୍ଗେ ଲଳିତାର କାମନା
 ନୁହଇ ସେ ସେ ଅଭିଶ୍ରେଣୁ ବନ୍ଧୁ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏପରି ବନ୍ଧୁ ଅଭିଭୂତ ଓ
 ଅମୂଲ୍ୟ । ଅମୂଲ୍ୟବର ଶ୍ରଦ୍ଧାସକ୍ତ ହୃଦୟ
 ବମିଶନର ଶ୍ରୀୟନ୍ତୁ ରେବତୀ ସାହେବ ଉତ୍କ-
 ଲରୁ ଏହିପ୍ରକାର ବନ୍ଧୁ । ଅନ୍ୟ ପାଠକବର୍ଗଙ୍କ
 ସହଜ ଭାବାର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଅବକାଶ
 ପାଇବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପଣାକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ
 କରୁ ଅଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ
 ଏହିଭାବ ଉଦୟ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ରେବତୀ ସାହେବ ଓଡ଼ିଶାର

ବୈଷୟିକ ଏବଂ ମାନସିକ ଉଦ୍ଧୃତ କେଶବରେ
 ଏକ ସମସ୍ତ ସୁତ ଅନୁଗାମୀମାନ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି
 ଏକ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚପଦମାନ ବାହାର-
 ଲୋକଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କୁ ଦେବା-
 ପାରି ସେପରି ଯଦୁ ଓ ଚେଷ୍ଟା କରି ଅଛନ୍ତି
 ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକର କହୁ ଦେବାର ପ୍ରୟୋଜନ
 ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ଶାନ୍ତିମାନ ଅବଧି ଜାଣୁଥିବ

ମାନ ରହି ତାହାଙ୍କ ଅକୃତ୍ରିମ ସ୍ନେହ ଓ ବନ୍ଧୁ-
 ଭାବ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଅଛି ! ଦେହୁ କହୁ ପାରନ୍ତି ସେ
 ନ୍ୟାୟ ଓ ଦୟାବାନୁ ବୁଝିପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କ ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ଓ ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ
 ଏତେ ଲୋକାୟତ୍ତ ସେ କୌଣସି ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଉତ୍କ-
 କର୍ମରୁ ସେ-ସ୍ଥାନର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆସ
 ସେ-ସ୍ଥାନର ସୁଶାସନ ଓ ଉନ୍ନତ ସଂକୀର୍ତ୍ତ
 ସେତେ ସହୃଦୀ ଦେହୁରୁ ପଛକେ ସେ କେ-
 ବଳ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କଲେ
 ବୋଲି ବୋଲି ଯିବ ଇଞ୍ଚିରୁ ଅଧିକ ହୋଇ
 ପାରିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ନ କଲେ ଉଚ୍ଚି ବୋଲି
 ଯାଇ ପାରେ କଲେ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସାର କଥା
 ନୁହଇ । ମଢ଼ ସୁରୁତ ରାଜିବାର ଉଚ୍ଚତ ସେ
 ପ୍ରଶଂସାକୁ ଅପ୍ରଶଂସା ସମ୍ଭବ କହିବ କଥା ଅଛି ।
 ମନସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେହୁ ଏପରି ନାହିଁ ସେ କି
 ଅପଣା ଦାୟିତ୍ତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ସୁକରୁର ସହଜ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ
 ମନସ୍ୟ ଅମୂର୍ଷି । ସତ୍ୟ' ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧାରଣ
 ଅପେକ୍ଷା ଅପଣା ଦାୟିତ୍ତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧିକ
 ପରିମାଣରେ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ ସେ
 ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ । ଏହାର ରେବତୀ ସାହେ-
 ବଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଏଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କୁ
 ଅପଣାର ପରମବନ୍ଧୁ ଓ ହୃଦିତା ବୋଲି ମାନ୍ୟ
 କରୁ ଅଛୁ । ସେବେ ସବୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିମିତ୍ତର
 ଏହାଙ୍କ ପରି ଅପଣା ଏଲବାର ପ୍ରକାଶ ସୁଖ-
 ସଚ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୁରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଦୁ ଓ ପର-
 ଶ୍ରମ କରନ୍ତେ ଭେଦେ ଅଛି ଭାବନାର କଥା
 କି ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ରେବତୀ ସାହେବ ବିଲ-
 ଚରେ ବସି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଏକସପ୍ତ ଦେବ
 ଓଡ଼ିଶା ଶୁଭ ଗଲେଣି ବନ୍ଧୁ ଏକେବେଳେ
 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜା ତାହାଙ୍କର କେମନ୍ତ ମାୟୁମତୀ
 ଅଛି ଇଞ୍ଚିର କଞ୍ଚଳ ପରତୟ ଦେବା କାରଣ
 ଏପ୍ରସଙ୍ଗର ଅବକାଶଣା ଅମ୍ଭେମାନେ କଲୁଁ ।
 ସେ ନକଟରେ ଅପଣାର ପ୍ରଶଂସା କରୁ ନିକ-
 ଟକୁ ଏକପରି ଲେଖି ଇଞ୍ଚିରେ ଏଠାର କଲେକ୍ଟର
 ବାଳକା ଚିକିତ୍ସାପ୍ରଭୃତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାଳ ବନ୍ଦର
 ଗଜଜାତପ୍ରଭୃତର ଉତ୍କଳବାସୀ ପରୁର ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ସେ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ତାହାଙ୍କୁ
 ମନେ ରଖି ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କର ସ୍ନେହ-
 ବାର୍ତ୍ତା ଜଣାଇବା କାରଣ ଅନୁରୋଧ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସେ ଓଡ଼ିଶା-
 ପାଇଁ ଧନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଓ ବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସି
 ଅପଣା ଓଡ଼ିଶା ବନ୍ଧୁ ବର୍ଗ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ

ଦେଖି ଯିବାକୁ ମନେ କରନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ତାହାଙ୍କର
 ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା ଇଞ୍ଚିର ପ୍ରଭବକର
 ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଉଦ୍ଧାର କରିବା ଉପଗୋଲ
 ସେ କେତେ ଅର୍ଥ ମନେ କର ସେମନ୍ତ ସେଠାକୁ
 ଫେର ଯିବାକୁ ବାଧା କରି ଥିଲେ ମାତ୍ର ଆଉ
 ତାହା ଭାବିବା ବୃଥା ଜ୍ଞାନ କରି ମନରେ ଓଡ଼ି-
 ଶାକୁ ସଫୟ କରି ରଖି ସାନ୍ତୁ ନା ପାଉଁ ଅଛନ୍ତି ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀରେ ସେ ଏକପରି ଟଙ୍କାର
 ଅଂଶ କ୍ରୟ କରି ଥିଲେ ଇଞ୍ଚିର ଲକ୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ଟ ୩୦୦୦୦୦ କମା ହୋଇଅଛି ତାହା କେଉଁ
 ନାହାନ୍ତି । ସେ ସମ୍ଭବରେ ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି
 ଲକ୍ଷ ନେବା ଅପଣାରେ ସେ ଅଂଶ କ୍ରୟ କରି ନ
 ଥିଲେ । ଶ୍ରୀପାଖାନା ହାବ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଏ
 ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ଏହି ଅପଣାରେ ସେ ତାହା କରି
 ଥିଲେ । କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୁ ଏପ୍ରକାର ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ ହେବାର ଶୁଣି ସେ ତେ ଅନନ୍ଦ
 ହେଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅଂଶର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାର
 କୌଣସି ହିତକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିବାର ଉପାୟ
 ଦେଲେ ସେ ବଡ଼ ଅନନ୍ଦ ହୋଇ ଉଲ୍ଲ
 ଟଙ୍କା ଚାଳି କରିବେ । ସାହାଙ୍କର ଦୁହସ୍ତ
 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏପରି ସେ ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କର କେମନ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା
 କରିବାକୁ ବାକ୍ୟର ଅଭାବ । ଉତ୍କଳ ଏପରି
 ଦଳ ର ଶୁଣି ପାଇରେ ସରୁବ ନାହିଁ ।

ଅଦୃଶ୍ୟ-ଫଳ ।

ଗଜ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ଡ୍ରେପୁଟୀ ଓ ସର୍ବଜେପୁଟୀ
 କଲେକ୍ଟର ପଦପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସେହି ପଦସା
 ହୋଇଥିଲା ଇଞ୍ଚିର ଫଳ ଗଜ କଲିକତା-
 ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନେକ
 ଶୁଭ ଏ ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କର ହୃଦାଳ ଫିଟିଥିବାରୁ
 ତାହା ବଡ଼ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଅଛି । ପଦସା-
 ପୂର୍ବେ ଗଜ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ ବଜ୍ରପଦ
 ଦିଆଯାଇଥିଲା କି ବେବନ କି ଶ ଡ୍ରେପୁଟୀ-
 କଲେକ୍ଟର ନିୟୁତ ହେବେ । ଅର୍ଥାତ୍ କି ଶ ଶ
 ପ୍ରତିଯୋଗିତାଦ୍ୱାରା କି ଶ ପଦସାକାର୍ଯ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଓ କି ଶ ବିଶେଷ ଡ୍ରେପୁଟୀ
 ଏବଂ ସର୍ବଜେପୁଟୀକମୟ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଗଜ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପଦସାରେ କି ଶ ଶ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେଲେ ଇଞ୍ଚିମଧ୍ୟରୁ ପଦସାର ଫଳ ବାହାର-
 ବାମାବଦେ କି ଶ ଶ ଗଜ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ
 ଶିକ୍ଷାନବସମ୍ପର୍କ ନୟୁତ ହେଲେ । ପଛକୁ
 ଜଣାଗଲା ସେ ସେପ୍ଟମ୍ବରମାସର ଅନୁମାନ

ନିଜକୁ ଉଦ୍‌ଧାରଣ । ଏବଂ ଏପରି ଉଚ୍ଚତମ ଅର୍ଥୀରୁ ପରିଚା କର୍ମରୁ ଶ୍ରେଣୀର ଅନେକ ଲୋକ ବରମା ଓ ଅସାମପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ସବୁଜିବିଜନକୁ ଲିଖ୍ୟାଦି ସେସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଖ୍ୟକ ଡେପୁଟି-କଲେକ୍ଟର ନିୟୁତ୍ତ କରିବାକାରଣ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କର୍ମମେଣ୍ଡ କର୍ମୀୟୁ-ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କର୍ମକାର ସେସବୁଗ୍ରାମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଉହିଁରେ କେତେକ ଶ୍ରମିତ ବର୍ମଗୁଣ୍ଣ ନିୟୁତ୍ତ ଦେବାରୁ ତାହାଙ୍କ ଗ୍ରାମ ପୁଣି କରିବା କାରଣ ଡେପୁଟିର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମୂଳ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନର ଅଭରନ୍ତୁ ହୋଇଅଛି । ଏହିସବୁ କାରଣରୁ କର୍ମ ଶ୍ରମ ଗ୍ରାମରେ କର୍ମ ୨୭ ଶ ଡେପୁଟି ପ୍ରୟୋଜନ । ଏଥିମାନେ ଚଳିବବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟି ଶରଦବର୍ଷର ପ୍ରଶଂସା ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କର୍ମ ୮ ଶ ଏବଂ ବରଗଣ ଡେପୁଟି ଓ ସବୁଜିବିଜନ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମ ୯ ଶ ଏପରି କର୍ମ ୧୭ ଶ ନିୟୁତ୍ତ କରିଥିଲେ । ଚଳିବବର୍ଷ ଅର୍ଥୀରୁ ଗଜ ପ୍ରଶଂସାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଜଣ ସାହେବ ସାମାଲପର-ଗମ୍ଭୀର ଦୁଇଜଣ ସାହେବ ଡେପୁଟି ଯେତୁମ୍ଭ ନେବାରୁ ତାହାଙ୍କର ପଦରେ ନିୟୁତ୍ତ ହେଲେ । ତଥାଚ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଡେପୁଟି ନିୟୁତ୍ତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଦେବାରୁ ଗଜ ମଇ ମାସରେ ଯେହି କର୍ମ ୭ ଶ ଶିକ୍ଷାକର୍ମସମ୍ବନ୍ଧେ ଗୁମ୍ଫା ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଗଡ଼ିକା ବେତନର ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟରରେ ନିୟୁତ୍ତ କଲେ । ଏବଂ ଯେଉଁ ଦୋଇପାରିଲ ବର୍ଣ୍ଣ-ଶ୍ୟୁକ୍ତ ଉହିଁର ଅଧିକ ଦେବୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟି ବନ୍ଦୋବସ୍ତା କରିଛି ଏବଂ ଅସମ୍ଭାବର୍ଷ ସକାଶେ ଏହିସମୟକୁ ଲୋକ ନିୟୁତ୍ତ କରିବା ଉଚିତ । ଏଥିମାନେ ଗଜ ପଦରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏଥିପ୍ରକାରେ ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କର୍ମ ୫ ମଇ ୦ ରୁ କର୍ମ ୧୭ ମଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମ ୧୭ ଶ ଏବଂ ଏକ-ଶ୍ରମଣୀୟା-ପରୁ ଥିବା ଅଧିକ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କର୍ମ ୬ ଶ ଏପରି କର୍ମ ୧୭ ଶଙ୍କୁ ମସିହା କର୍ମ ୧୦୯ କା ଲେଖାଏ ବେତନରେ ଡେପୁଟି-କଲେକ୍ଟର ତାଲକତବସ୍ତୁରୂପ ନିୟୁତ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟି ମଧ୍ୟରେ କର୍ମ ୩ ଶ ମୁସଲମାନ ଅଧିକ କରାକ ବଜାଜୀ ଅଟନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ କର୍ମ ୧୭ ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏଠା ଲେକ୍ଟର-ଲେକ୍ଟର ଶ୍ରମ ବାକୁ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଭୃଷ୍ଟୀବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ସେ କର୍ମ, ଏଲ, ପାଶ କର ଏଠାରେ ଚଳିବ ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ଓକାଲିଭି କରୁଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ନାମ ଦେଖି ଆମ୍ଭମାନେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ହେଲୁ ଏବଂ ଉହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏଠାରୁ ଅଧିକ ଦେହ ପ୍ରଶଂସା ଦେବାରୁ ଏବର୍ଷ ଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ଏପରି ସୁଯୋଗ ସର୍ବଦା ଘଟଇ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ଏ ପ୍ରଶଂସା ଦେବାପ୍ରତି ଚେଷ୍ଟା ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଏଥର ଦୁଇ ଜନଜଣ ଫଳଲାଭ କରିଥାନ୍ତେ । ଆମ୍ଭମାନେ ଅଶ୍ରୀ କରୁ ଏହି ଫଳ ଦେଖି ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆଗାମି ପ୍ରଶଂସାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ସହ ବଚନେ । ସବୁଜିବିଜନ ପ୍ରଶଂସାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ବିଷୟରେ ଉପାଦେଶା ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାଶେ କର୍ମ ୩୪ ଶ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଅନୁମତି ପାଇ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏପରିକାର ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେଲ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ ପାଇଲେ ଏବଂ କୌଣସି ଏକବିଷୟରେ କାହାର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଅନେକ ବାହ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟି କେବଳ ଏକଜଣ ଅର୍ଥୀର ବାକୁ ଲାଜଲୀ ଗୋପାଳିଏ ପର ଜନ-ମାସରେ ସବୁଜିବିଜନରେ ନିୟୁତ୍ତ କଲେ । ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାର ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କର୍ମ ୩ ଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁଜିବିଜନ ପଦରେ ନିୟୁତ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଅଧିକ କର୍ମ ୮ ଶ ମସିହା କର୍ମ ୧୦୯ କା ଲେଖାଏ ବେତନରେ ସବୁଜିବିଜନ ତାଲକତବସ୍ତୁରୂପ ନିୟୁତ୍ତ ହେଲେ । ଏପରି କାନୁକଗୋଳମଧ୍ୟରୁ କର୍ମ ୨ ଶ ସବୁଜିବିଜନ ପଦୋଦ୍ଧୃତ ପାଇଲେ । ସଂକ୍ଷେପରେ ଯେଉଁ କର୍ମ ୫୭ ଶ ଡେପୁଟି-କଲେକ୍ଟର ପ୍ରଶଂସା ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କର୍ମ ୨୪ ଶ ଡେପୁଟି ବା ଉହିଁର ଶିକ୍ଷା-କର୍ମ ଓ କର୍ମ ୧୧ ଶ ସବୁଜିବିଜନ ବା ଉହିଁର ଶିକ୍ଷାକର୍ମ ଗାଏ କର୍ମ ୩୫ ଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଲେ ଅଥଚ କେବଳ କର୍ମ ୬ ଶଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଅଶ୍ରୀ ଥିଲା ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ନୁହଇ ।

ସାମାଜିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବରତ ୨୧୧୧୧୧ ଏହା ବର୍ଷ ୧୯୧୧ ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ-ଠାରେ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ରୁମ୍‌କର୍ମ ହୋଇଯାଉଅଛି ।

ପାଟନାର ନାବାଲର ମହାବଳୀରୁ ଚକ୍ରପୁରଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଉପକଣ ପଢ଼ାଇବା ବାଲକ ମାସିକ ୪ ୫୯ କା ବେତନରେ ନବେ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଦାନର ଲୋକ ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲ ନବକ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏବଂ ବରଗଡ଼ ପ୍ରଦାନ ହେଉ-ଅଛି । ସେହିସବୁ ସବୁ ଉପରେ ଅନେକ ଉପଦେଶଦାନ ପର, ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଯଦା ବେତନମାନଙ୍କର ପର ଛୋଟାଲିକୋ ଶେଷରେ ପଠାଇ ମିଳିବପି ପାଲଟା ପ୍ରସାଦ ବରଗଡ଼ ଉପ ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବର ସେଠାକ ମିଳିବପି ପାଲଟା ଅନୁବ ସଂଯୋଗର ସମୟରେ ଏପରି କୋଟିଏ ବସ୍ତୁ କରିବାକାରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁକ୍ରମ ସେତକ ଉପର ସଂଯୋଗ ହୋଇପାଉଅଛି ? ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରୁ କର୍ମେ ଫଳର ଅଧିକ, ତାହାପରେ ଦେଶାବଳେ ବାଉର ବାଉକାମିରେ ବରଦାନ ମାବାପ, ଏମାନ ପ୍ରତିଦେଇ ଏହା ଫଳପରେ ଉଦ୍‌ଧାରଣ । ଫଳର ବହୁ ମଧ୍ୟ ଲାଗେ ପର । ଭଲିତ ପାଦରମାନେ ଦୋଟିଏ ପିସକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ହେ-ବାର ଯୋଗାଡ଼ ଦେଖିବା ସମୟରେ ଚିଲିକା ଗାଡ଼ି ଶରତ ପାଦ, ସେଠା ମାଡ଼ିବିକର ଅପସ୍ତ ହେବାରୁ ଚିଲିକା ଶିକ୍ଷାଦାନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ପିସକୁ ସ୍ଵାଧିକାରୀ ଭଳ ନୁହଇ । ମନୁ ହେଉଠାରେ ଚଢ଼ିକାହାମିତି ହେଉବାର ପ୍ରକାଶପାଏ । ଉତ୍କଳପ୍ରମାଣରେ ବାହାଠାରେ ଶରଦ-କର୍ମରେ ଦୁଇପକ ପ୍ରଦାନ ଦେଖିବନି କର୍ମ ୪ ବ ତଦାବତ ଦୋ-ଇବାର ଅପର ଦେଖିବ । ନର୍ତ୍ତକସଂଗଠି ଲେକ୍ଚର ବୋଉପର ସେସମୟରେ ଦେଲୋଟି ସମ୍ଭାଷଣ ଏବଂ ଓକାଲି ଅପର ପାଦ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେଲବୋଶାମାନ ମାନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାର ଲେଖକ ଚାନ୍ଦରେ ମାଉସ ବସିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାକୃତ ପାଦସମ୍ଭରରେ ଗାଡ଼ାକରଣୀ ଲେକ୍ଚର ବନ୍ଦୁନା ଉପଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚଣ ଅମେଇବାର ପାଦସମ୍ଭରେ ଗୋପାପର ମାନରେ ଏକବିଷୟ ବସ ଅଛି ବର୍ଷରୁ ସମ୍ଭର ସମ୍ଭାଷଣ କର୍ମରୁ ହୁଏ । ଗାହମକରଣ ଏକବିଷୟ ସୁସମ୍ଭରୁ ଅପରା ପ୍ରସ୍ତର ମାନ୍ୟ ବାଟି ଉତ୍କଳ ବସୁଅପର ବୋଉ ଗାହମାପାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାର ଅଛି । ବରଗଡ଼ା ସଂକ୍ଷେପରେ ଅଛି । ସିଦ୍ଧାନ୍ତାବର୍ଷରେ ସମ୍ଭାଷଣ କର୍ମର ଚାନ୍ଦା ଦୋଟିଏ ଚା ୪ ଚ ଲସର ଦୋଟିଏ ଦୋଟାପାପ ଅପରା ଅଧାରେ ଗୁଡ଼ା ଡେପୁଟିଏ ଏମାନ ସମୟରେ ସାତ ଡେପୁଟିଏ ତାଙ୍କ ଅଧାକ ରୁଡ଼ି ତାଙ୍କର ଦୋଟାଏ ପାଦକୁ ବିକ୍ରମ । ଚର୍ଚ୍ଚି ସମ୍ଭାଷଣର ଉପକରଣ ପଦମାନଙ୍କ ଅବକରେ ତାଙ୍କୁ ସେ ନାମଗାଣକ ରକାର ବଲେ । ଦୋଟିଏ ଅବକାରଣ ମେଲବୋର୍ଣ୍ଣି ବସୁଅପରପ୍ର ପ୍ରକେଷିତା ପଠ୍ୟାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟି ହୋଇଅଛି । କର୍ମେ ସାହେବ ଉପକରଣ ଦୋଟିଏ ଅଧିକ ଶା ଦେଖି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ତାହାର ଉପକରଣ ଦୋଟିଏ ବାଉ ଦେଖି-ରୁଡ଼ିସମ ଦୁଇଜଣ ଦେଖିବ ଦୋଟିଏ ହୁଏ । ଏପରି ମହାମାନେ ଉପକରଣର ପର (ପର) ଦୁଇର ଶରଦାପ୍ରସ୍ତର ଅଧାରେ ଅଧାକ ବରୁ । ଏହାଦେଖି ପର କର୍ମରେ ସୁସମ୍ଭାଷଣ ୪ ୫୯୦୦୦୦୦ ବାଉ ପର ଦେଖି ହୋଇଅଛି । ଅଧା ଡେପୁଟିକାପିତା ।

145/2

କଲିକତା ଚଳିତକାଳର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୁମାରଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରୁ ୧୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରାଯିବ । କଳିକତାସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାର ପୁସ୍ତକାଳୟର ନିମନ୍ତେ ଦାନଦୋଷରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମଧୁର ହେବ ନାହିଁ ।

କଟକ ଶହକାର ଦୁର୍ଘଟକାର ଗ୍ରେସିଡେନ୍ସି ଜେଲଖାନାରେ କେମି ପଦବୀପାତ୍ର ଜଣେ ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର ଶସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରହାର କଲା । ତହିଁରେ ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ତରମାନେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନରେ ଭୁଲ୍ ପଦବୀପାତ୍ର ଅନୁମତ ହରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ମୋକଦ୍ଦମାର ସୁଲିପ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ହେଲେ ମୋକଦ୍ଦମାର ଦରବର ପାରିଥିଲା । ପଦବୀପାତ୍ର ଉପରେ ଦୁର୍ଘଟାପରମ୍ପରା ଅଧିକ । ଶାନ୍ତିରକ୍ଷାରେ ଦୁର୍ଘାନ୍ତ ଉଦାହରଣ ।

କର୍ମମାନ ଜଳ-ଅପାଳରେ ଜଣେ ଗ୍ରସିଡ ଓଢାଲି ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର ବକଳବ ମୁକ୍ତି ଅଭିଳାଷୀମାନେ ମାନଦାଳର ନାଲିପ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତି ଅଭିଳାଷୀ କହୁଥିଲେ କି ଓଢାଲି ବାବୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅପାଳରେ ମହେନ୍ଦ୍ର ବିଷାକ ଚନ୍ଦ୍ର । ସେଇ ଜଗତକାଳିକ ମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ଘଟଣାଦୋଳନ ଦସିହାଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା କଥା ହେବାର ପରୁ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର କାବି ତହିଁରେ କୌଣସିକିମେ ଘଟି ନାହିଁ ।

ତୃଣ ଫାଟକାର ଧ୍ୟାନକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକା ଫଳ ପତ୍ର ସମୁଦାୟ ତର ଯାଇ ଶକାକ ସମାପ୍ତ ମିଳିଲା । ସେଠା ଯକୃତମେଘ ସେ ଦେଶକୁ ଧ୍ୟାନ ରଘୁପାଳ ଦଳ କର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । — ବଡ଼ା ସୁବରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀରାମପୁର ଗ୍ରାମ ମାତେଶଠାରେ ଜନ୍ମୋତ୍ସବକଳ ଉତ୍ସାହୀ ଅତି ସମାପ୍ତପର୍ବରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ । କାନ୍ତାହାତ ମେଠାରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଘାଣ୍ଟା ଉପରେ ହୋଇ ଥିଲା ।

ଅନେଇକାରେ ବକଳାସ୍ତି କୁରବେରାଶାନ୍ତ ହୋଇ ଅକାକୁ ଚେର ଧାନ୍ତି ଚାକର ଉଦ୍‌ଭା କରୁଥିଲେ ସେ ଶକ୍ତିର ରକ୍ଷା ଜାଣିବାବାରଣ ବେଗିର ଉଦ୍‌ଭାକଳରେ ଶୋଧିବ ପାଠମାନ ସର୍ବ ରଖି ଦେଇ ଅନନ୍ତ ଯାଇଥିଲେ । ସମସ୍ତ ସମୟରେ ହଠାତ୍ କାବ ହେବାରୁ ବଞ୍ଚନାମେ ଦେଖି ତାହାକୁ ବିଶ୍ରମଣ । ସେଗାର ଜୁର ଭଲ ହୋଇ ଅଛି ମାତ୍ର ପାଠମାନସର୍ବ ବିଶ୍ରମଣରେ କି ଅପତ ହେବ ତାହା ଭାବୁନାମାନଙ୍କୁ କଡ଼ ଚିନ୍ତାଧର କରଇ ପଛ । ସରୁଟି ୧ ମସିହା ଚୁଢ଼ି ମୋଟ ଓ ତହିଁରେ ମାନକୀରଣ ପାଳା ଅଛି । — ପରାମୁକ୍ତ କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ଦୋଷିଠାରେ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।

କର୍ମର ସମ୍ପାଦକ ଦେବକୁ ଯାଇଥିବା ପାଠକେ ଅବସତ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ସମ୍ରାଜ୍ ମହୋତ୍ସବ କଳ୍ପ କର ଅଛନ୍ତି ସେ ମହୋତ୍ସବର ମାତ୍ର ସମାପ୍ତ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନୀ ପଦପାତ୍ର ଛାଡ଼ି ବନ୍ଧୁ । ଏକ ମହାଦଶା ଚାକର ସୁପରମର୍ଣ ହେବୁ ସର୍ବତା ପାଳ ସୁପ୍ରସତରେ ବସତର ଅଛନ୍ତି । ସେ ସମ୍ପାଦକ ହେଉଛନ୍ତି ଯେ କାଳ ଓ କର୍ମାନୁମାନେ ଏକ ବନ୍ଧୁକାତ ହୋଇଥିବା ତୁଳେ ସେତର ପାଳ ପିତା ଓ ପିତାମହର ଅପଦରେ ରକ୍ଷିବି ପଳା ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ସର୍ବ ସେତର ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବସତା ପ୍ରତ ସେ ସର୍ବତା ସୁପରମର୍ଣ ସର୍ବ ଏକ ଶାନ୍ତି ପାଳକ ଲକ୍ଷ ସମାପ୍ତ ପଦପାତ୍ର ଶାନ୍ତିମଧ୍ୟ ଦେଇ ବକ୍ତର ବକ୍ତ ପଦପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧି ଦେବୁ ଦାଲକ୍ଷ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେଶ ସର୍ବତରେ ଦିଗବାବୁ ଏକାନ୍ତ ଚୁଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ।

ସର୍ବସାଧୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃଦ୍ଧ ଶୋକାଦି କାର୍ଯ୍ୟର ସାଦାସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପୁଣିଥର ଦଶା ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କର ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । — ଉତ୍ତମ ।

କର୍ମାଳୟ ସମ୍ରାଜ୍‌ଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ହେବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବହୁତ ଧୂମଧ୍ୟାନ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ପରେରେ ୫୦୦୦ ପେନା ଏକ ୧୫୦୦୦ ଶ୍ରେଣୀର ସେନା ଘୋମ୍ ଦେଇଥିଲେ । ସକଳାୟ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର କଳ୍ପରୁମି କଡ଼ ସୁମୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିଲା । ସମ୍ରାଜ୍ ହରେ ମହାରଜ କର୍ତ୍ତ ସାହିତ୍ୟକରଣ ଅବାପଠାରେ ସେକନ କରୁଥିଲେ ଏକ ପାଳ ନିକଟରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ଅଗାଧ ପ୍ରାଚ ହୋଇଥିବାର ବନ୍ଧୁ କର ଅଛନ୍ତି ।

ରାଣପୁର-ସମ୍ବାଦ ।

ଏକର୍ଷ ଉତ୍ସାହୀ କର୍ମପ୍ରସମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ବହୁ ସମାପ୍ତକରେ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପାଠ ପୂର୍ଣ୍ଣମାପର୍ଷନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅସଂଖ୍ୟଙ୍କ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦଶ ପଦକମଳେ ଅଧିକାରୀ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ପ୍ରୀତିପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅଧିକାରୀମାନ କର ଅନେକ ପ୍ରକୃ ବହୁ କରୁଥିଲେ । କର୍ଷରେ ଏତେଦେକ ଜମା ହେବାର ଦେଖା ନ ଥିଲା ।

କର୍ଷା ଅନୁକୂଳ ଭଲରୂପେ ହେବାରୁ ଦେବକମଳରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଜାର ଜାତ ହୋଇଅଛି । ଏକ ଅର ସାହା ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ତାହା ନିଗ୍ରାନ୍ତ ରଖା । ଚନ୍ଦ୍ରନ ଧ୍ୟାନରୁକର ଭୁର ବହୁଅଛି ।

ସୁଦ୍ଧାଧାରଣ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଛୁକିର ମନ୍ଦିର-ସମ୍ବରଣ ବିଷୟକ ଗୁଣା ।

ସୁଦ୍ଧାପ୍ରକାଶିତ ଗୁଣାର ସମସ୍ତି
ଟ ୧୫୪୨୭/୧୦

କଲିକତା ପିଣ ଏଶୋଶିୟେସନର ଖାଜା ବାବୁ ଅଭୁଲକୃଷ୍ଣ ଦାସ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରେରଣ ଟ ୧୦୯

ମନ୍ଦିର ସମ୍ବରଣ ବିଷୟକ ଗୁଣାର ସେକେଟଣା ତାକୁର ଉଷେନ୍ଦ୍ରନାରାୟଣ ସୁବକର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରେରଣ ଅନୁଗୁଣ ଟ ୨୦୦

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ କାଲିଦାଶକାଷୀ ସେଠ ଦୁରେକୃଷ୍ଣ ଶାନ୍ତିକର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରେରଣ ... ଟ ୧୭୪୫/

ମନ୍ଦିର ସମ୍ବରଣ ବିଷୟକ ଗୁଣାର ବ୍ରାହ୍ମ ସେକେଟଣା ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚକ୍ରୋପାଧ୍ୟାୟକ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରେରଣ ଗୁଣବାଲି ... ଟ ୧୩୯୫

ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତକରେ ମନ୍ଦିର ରଘୁକମଳ ସମାପ୍ତକ ଦାସ ଟ ୧୦୦୦ ଏକଳ ରଘୁରଥାର୍ଣ୍ଣ ମଠର

ମନ୍ଦିର ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସମାପ୍ତକ ଦାସ ଟ ୧୦୦୦
ସୁଦ୍ଧା ନାରାୟଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଟ ୫୦୯
ଗୁଣୀ କଲିକତା ... ଟ ୫୦୦୯
କାବୁ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାଳକ ଟ ୧୦୯
ଅଶାମକଲାର ଗୋଲଦାଟ-

ନିବାସୀ ବାବୁ ଶରଜିନ୍ନ ସେନ-କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରେରଣ ... ଟ ୪୫୫

ଟ ୧୦ କାବୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୁଣାର ସମସ୍ତି ... ଟ ୧୧୯

ସୁଦ୍ଧା ମନ୍ଦିର ସିଂହଦ୍ବାରାର ପଲଶା ଅମଦାନା ... ଟ ୩୪୩/୩

ମୋଟ ... ଟ ୧୮୭୦୭/୩୯
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦୁରଭିକ୍ଷୁ ବସୁ
ଅବୈଚିତକ ସମ୍ପାଦକ
ଧନ୍ୟାଧର
୨୨୭୧୧

ସୁ ୧୮୯୧ ସାଲ ଅପ୍ରେଲମାସରେ କଟକ ନିର୍ମାଳ ସୁଲର ପଣ୍ଡିତନରାୟଣ ସେହି ଶ୍ରୀମାନେ ସମାପ୍ତ ଦେଇ ସେହି ବିଭାଗରେ ଭୂତୀଣ୍ଡି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ବିଭାଗ ନିମ୍ନେ ଲେଖାଗଲା ।

- ଶ୍ରୀ ସଦାନନ୍ଦ କର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଥମକର୍ତ୍ତୃକ
- " ମଧୁସୂଦନ ପିଣ ମଧ୍ୟମ—
- " ଗୋପାଳ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟମ—
- " ନାରାୟଣ ବିଷାଠୀ ମଧ୍ୟମ—
- " ଘୋଷାଳାଧ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟମ—
- " ଘୋଷାଳାଧ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟମ—
- " ଭଗବନ ଦାସ ନିମ୍ନ—
- " ଗୋପାଳ ଦୋଷା ନିମ୍ନ—
- " ବିକୋଦକହାଣ ଓଡା ନିମ୍ନ—
- " ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ସୁପୁଷ୍ପ ନିମ୍ନ—
- " କଲାଇପ୍ରସାଦ ଦେ ନିମ୍ନ—
- " ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ନିମ୍ନ—
- " ବାମୋଦର ଘୋଷ ନିମ୍ନ—
- " ବାମୋଦର ସୁଦା ନିମ୍ନ—
- " ନାଳମଣି ଦାସ ମଧ୍ୟମ କୃତାୟୁକର୍ତ୍ତୃକ
- " ଘୋଷେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତି ମଧ୍ୟମ—
- " ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟମ—
- " ସମତନ୍ତ ରଥ ନିମ୍ନ—
- " ଉପେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ନିମ୍ନ—
- " ଅବଦୁଲ ଜଲିଲ ନିମ୍ନ—
- " ଭଗବାନ୍ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ନିମ୍ନ—

- ” ସିମ୍ପେସନ୍ ପତ୍ରା ନମ୍ବର —
- ” ବ୍ୟାଜେଟର ମହାପାତ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ଶିକ୍ଷାପୁସ୍ତକ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟମ ଉଚ୍ଚମୁକ୍ତଭାଗ
- ” ଶ୍ରୀମାତୃ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟମ —
- ” ଶ୍ରୀମାତୃ ପତ୍ରା ମଧ୍ୟମ —
- ” ବିଦ୍ୟାଧର ମିଶ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ସତ୍ୟବାଦୀ ମହାପାତ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ରୁଦ୍ରଚରଣ ମହାପାତ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ବିନୋଦବିହାରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ମଧୁସୂଦନମୋହନ ରଥ ନମ୍ବର —
- ” ଦୟାନିଧି ମିଶ୍ର ନମ୍ବର —
- ” ଗଣେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର ନମ୍ବର —

(Sd.) Dwarkanath Chakraverti
Superintendent
Cuttack Normal School

ଏଠାରେ ଏକବିଂଶତିବର୍ଷର ଏକ ମାର୍ଗାର୍ଥ ଓ ଏକ ଶୁଭ ଥିଲା ନନ୍ଦ ଯୋଗିବା ବିଷୟରେ ଭାବର ଏପରି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯେ ନିଜ୍ୟ ଭୋଜନ କରବା ସମୟକୁ ଉକ୍ତ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଗୋଟି ପାତ୍ରରେ ଅଦାର ଦିଅନ୍ତି, ସେମାନେ ସଦାଦର ଉତ୍ତରର ମିଶି ଭାଦ୍ରା ଖାଇବର ନିୟମଦ୍ଵାରା କାଳ ସାପନ କରୁଥିଲେ । ଅଦା ଶୁଭ ସହଜ ବିଧି ସ୍ଵେଦ କରବାର କେତେ ଅପୂର୍ବ୍ୟର ବିଷୟ । ଦିନକରେ କାଳବଶତଃ ସେମାନଙ୍କର ଅଦାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଶୁଭ ମାର୍ଗାର୍ଥୀଗ ଦୂର ଦେଲେ । ଦାୟ, ଦାୟ, ଦାୟ, ଭବ ।

୧୮୭୧-୧୧ } ବିଷୟକ
ଖଲିକୋଟିଦୁର୍ଗ } କୃତ୍ତିମାତୃ
ଗଞ୍ଜାମ } ଶ୍ଵେତସୁଲି ଶିଳା ।

ଏକ ନିମାନ୍ତରେ ଉଲ୍ଲୀ କଲେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟ ମାନେ ଦେଖି ପାରବେ ଯେ ପୂର୍ବର ଅପାତତ ସୁପନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭ୍ରମର ଭରମସୀମା ପ୍ରସ କରୁ ଅଛି । ଏହାର କାରଣ କଣ ? ଶିକ୍ଷକ-ମାନଙ୍କର ଓ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ଵେତସୁଲି ଓ ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀର ଓ ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରୀ ମେମ୍ବର-ମାନଙ୍କର ଲେଖ ଏଥିର ପ୍ରଧାନକାରଣ ଅଟେ । କିମ୍ପାର ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧିତ ଏହାକୁ ବାହାମାୟ । ସୁଲ-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁସେଧ ଯେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ବିଷୟ ପୂଜିକରେ ଉତ୍କଳ ଦୃଷ୍ଟି ଦାନ କଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେ ସୁପନ ଦେବ ତ-ହୁଁରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଜୁଲାଇ ତା ୧୦ ଉତ୍କଳ } ନିଦେଶକ
ସ୍ଵ ୧୮୧୧ ମସିହା } “ଜଣେ ଦେହୁ”

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପଦ୍ମପ୍ରେରଣକ ମହାନତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-ମାନେ ଦାୟା ନୋହୁଁ ।

ମାନ୍ୟକର ଶ୍ରୀମ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସନାତେଷୁ ମହାଶୟ !

ଅନୁପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପିଣ୍ଡକୁ ଅପଣକ ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକାଶନ କର ଦୟାକରୀ ଦେବେ ।

ବିଗତ ବରୁଣାର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋରୁକ୍ଷିଣୀ ସଗୁର ଭଜନାଂଶ ଅଧିକେଷତ ହୋଇଗଲ ମାତ୍ର ସଗୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିପ୍ରମାଣି ସଫଳ ଦେଲ ନାହିଁ । କେବଳ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵପ୍ନାକ୍ଷି ମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଏଥିର ପ୍ରଧାନକାରଣ ଅଟେ ।

ଯାହା ଦେଉ ଶ୍ରୀମାତୃ ଫଳାଫଳର ଦାମକ ପ୍ରସାଦ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ କେତେକଜଣ ମେମ୍ବରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନକ୍ରମେ ଶ୍ରୀ ଅଧ୍ୟାପକମାତୃ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ୧୦କ ଦେବା ଓ ଗୋଟିକିଆଦି ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ ଦେବାର ପ୍ରିୟକୃତ ଦେଲେ । ଭବ ।

୧୯୦୮-୧୧
ଶ୍ରୀ ଫଳାଫଳର ଦାମ
ସଦାକା ସମ୍ପାଦକ

ମହାଶୟ !
ଏ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପିଣ୍ଡକୁ ଅପଣକ ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକା ଦାନ କର ଦୟାକରୀ ଦେବେ । —

ମହାଶୟ !
ଅନୁପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ଆପଣଙ୍କ ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାର ଏକାଂଶରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଟିକୁ ପ୍ରାକ ପ୍ରକାଶ କର ଭବିଷ୍ୟତ କରଦାଦେବ ।

କଟକଜିଲ ସାଲେପୁର ଭଜନାରେ ସାମ-ନ୍ତ୍ରପୁରନାମକ ପ୍ରାକରେ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତୀକ୍ଷୟର ଥିଲ ଅଛି । ଉକ୍ତ ଥିଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ୩ ୩ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ଗୋ ୨୫ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ । ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନେ ପ୍ରାୟ ଏକ-ବର୍ଷ ଦେବ ଅର୍ଥ ଏକ ଶିକ୍ଷକ ପୂର୍ବ ୨୫ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରାକରେ ଓ ପୂର୍ବ ୨୫ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ୩୫ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ଵରୂପ ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ-ମାନଙ୍କର ସଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟି କର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଫଳ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେନି ନୁହେଁ ୨୫ ଶିକ୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଦାତକ ପ୍ରଥା ଅତି-ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ଅଛି । ନୁହେଁ ୨୫ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରାପୁଣ୍ୟ । ଗୁରୁ ସୁଲ-ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩ ୩ ଭଲ ଅଛନ୍ତି । ବସ୍ତୁତଃ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଉପାକ୍ରମ ଗୁରୁ-ଗମନାଗମନ ନମନ୍ତେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନେ ସେପରି ଭୃତ୍ତିମ ବନୋତପ୍ତ କର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କାଞ୍ଚିହାଲ୍‌ସ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭ୍ରାତୃଧର୍ମ-ଶରେ ଥିବାରୁ ଗୁରୁଗମନରେ କୌଣସି ବ୍ୟାଧୀତ ଦେବଦେବେ ଦାଟି ନ ଥାଏ । ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ଵେତସୁଲୀ ଦେଖାଯାଏ ଉକ୍ତ ଥିଲର ଗତ କ ୧୦୮୨ ଶିର ଦାଣ୍ଡିକ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ଦାରୁ ଭବନର ଡାକାପୁସ୍ତକ ପଦ୍ୟ	୫ ୧/୨
ନଳଦେବ ମିଶ୍ର ରଚନାପୁସ୍ତକ	୫ ୨/୨
ଦୋଷୀନାଥ ମହାପାତ୍ର	୫ ୨/୨
ସମବାଦପୁସ୍ତକ ପର୍ବ ସ୍ଵରୂପ ଦେବାମାନ	୫ ୨/୨
ଶ୍ରୀମଦଗ୍ର ବୋଧପ୍ରଦାନରମାନମହାପାତ୍ରମାନଙ୍କର ପଦ୍ୟ	୫ ୨/୨

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Seated tenders are invited for the purchase of the two old Accomodation boats "Cora" and "Zubberwork" which are now lying at Jobra Lock, where they can be seen by intending purchasers.

Tenders for the above will be received by the undersigned up to 31st August 1891 and will be opened at 3 P. M. on the above date in presence of those concerned.

All tenders must be superscribed "Tenders for Cora and Zubberwork" and should be addressed to the undersigned.

Cuttack D. B. HORN
29th July 1891 Executive Engineer.
Brahmini Bylarnce Dn.

“କୋରା” ଓ “ଜୁବରୂକ” ନାମକ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ସୁଆରକୌଦାର ଖରବଦାର ପ୍ରୟୋଜନ । ଯେଉଁମାନେ କୌଣସିକ ଭଣା କରବେ ଭଲ କୌଦାମାନ ଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଵତଃରେ ଦେଖି ପାରବେ ।

ଖରଦକାରମାନଙ୍କ ଟେଣ୍ଡର ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ-
ଡରସ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଅବେଦନ ନମୁସାଖ-
ରକାଗୀ ସନ ୧୮୯୧ ସାଲ ଅଗସ୍ତମାସ
ତା ୩୧ ରଖ ଅପରାହ୍ନ ୩ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କ
ସାକ୍ଷାତରେ ଟେଣ୍ଡରମାନ ଫିଟାଇବେ ।

ଟେଣ୍ଡରର ମୋଡରସ୍ତୁ ଲିପାଫା ଉପରେ
“କୋର ଓ ଜବରତର ଟେଣ୍ଡର” ଏହି
ବିଧାନାମା ଏବଂ ନମୁସାଖରକାରିଙ୍କ ନାମ ଲେଖି-
ବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ } ଏଠା, ରଞ୍ଜିତପୁର ।
ତା ୨୯ ରଖ ଜୁଲାଇ } ବ୍ରାହ୍ମିଣୀବୈରବୀ
ସନ ୧୮୯୧ } ଭବନ ।

NOTICE

“Wanted two young men from 18
to 25 as probationers on Rs. 15 for
the Postal Department. Must have
passed Entrance Examination. Ap-
ply by letter to the Superintendent
of Post offices Cuttack.”

I have &c.
H. TULLOCH.
Supdt. of P. Offices
Cuttack District.

ଉତ୍କଳମାଲାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଚଣ୍ଡି କୂଳ ଉତ୍କଳମାଲାର ଅର୍ଥ-
ସୁସ୍ତୁକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ବାଗଜରେ
ଶୁଣାହୋଇ କଟକପ୍ରାନ୍ତ କମ୍ପାନୀଙ୍କର ଏବଂ
ବାଲେଶ୍ଵର ଦେଇ ପ୍ରସର ଓ ବାମଣୀ ସୁଲ-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-
ସା ଅଟକରେ ଖ ୧୨ ଟ୍ର ଦହି ତାକରେ ଯାଇ
ପାରେ ।

ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଲିଖନ ପଠନ କରୁଥିବା
ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସୁସ୍ତୁକ ସଚିତ୍ର ।

ଉତ୍କଳ ଅଭିଧାନ ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିରେକ୍ଟର ଏବଂ କମିସନର
ସହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ଏ ଉତ୍କଳୀୟ ବୃଦ୍ଧ ଶକ୍ତିକୋ-
ଷର ଉତ୍କଳ ଚପଟ ସରକାରୀ ରିପୋର୍ଟରେ ପୁନଃ
ପୁନଃ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଥିବାରୁ ଅଗ୍ରେ ଏହି ଅଭିଧାନ
ମୋଚନ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳବର୍ଗ କାଳ ଯଥାସାଧ୍ୟ
ପଢ଼ଣ କର, କେତେକ ଶୁଣୁ ଅଭିଧାନ ଓ
କେତେକ ବହୁଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ଅଭିଧାନ

ସଫଳନ କରି ଅଛି । ଏଥିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟୟ
ସହିତ ଶବ୍ଦବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଓ ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଓ ସ୍ତମ୍ଭବିଶେ-
ଷରେ ପୁସ୍ତକ ଓ ଅଧିକ କବିମାନଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ
ଶିଳ୍ପପ୍ରୟୋଗମାନ ଏବଂ ଶେଷରେ ଧାର୍ଯ୍ୟମାଳା
ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଚଳିତ ଅନ୍ୟ ଭାଷାମୂଳକ
ଓ ଉତ୍କଳଦେଶୀକ ଅନେକ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଦିଆ
ଯାଇଅଛି । ସ୍ତମ୍ଭରେ ପ୍ରାୟ ଦ୍ଵାବିଂଶତି ସହସ୍ର
ଶବ୍ଦ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସମାବେଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ପୁସ୍ତକର ଅକାର ରାଏଲ ଅଫସେଟ୍ ଅଫସର
ପୁଣା । ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡାଇରେକ୍ଟର ସହୋଦୟ
ଏହି ପୁସ୍ତକର ବ୍ୟୟ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ଅଗ୍ରେ
ଏକକାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ
ଶୁଣୁ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ କିଣି ନେବାକୁ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନକୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅପ୍ତ ନି-
ଟରେ ଚାହୁଁ କଲେ ପୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରନ୍ତେ ମଫ-
ସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛୁଡ଼ା ତାବମାସୁଲ
ଟ ୦ ୧/ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଯେଉଁମାନେ ଏକା ବେଳରେ ଦଶଶ୍ରୀ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିନାମୂଲ୍ୟ-
ରେ ଶ୍ରୀ ଏ ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯିବ ।

ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକରେ ଅପୂର୍ବ ସାକ୍ଷର ନ ଥିବ
ସେ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ଦେବ । ଏପରି
ପୁସ୍ତକ କେହି ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବାର ବା କେହି
କଣ୍ଠସ୍ଵରା କେହି ଧରି ଦେଲେ ଅଗ୍ରେ ତାହାକୁ
ଦଶଟଙ୍କା ପୂରଣା ଦେବୁ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚଣ୍ଡି
ବାଲୁବଜାର, କାଳୀଗଳା, କଟକ

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଳ୍ପକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସୁବିନୋଦସୁ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଜାଲିଆ ଓ କବିରାଜା ଉପସ୍ଥ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାହାର
ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅତିସରୁ ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହିତ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଛୁଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-
ରୀ କରୁ । ଯେଉଁ ପ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ
ବଜାର ଦର ଉପରେ କିଣି ପଠାଇବାର ପର-
ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଶବ୍ଦକ୍ର ଟ ୨ । ହସାବରେ ନି-

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେବଳ
ସ୍ୟାନ୍ ଓ ତାବଖର୍ଚ୍ଚା ପଠାଇଲେ ଉପସ୍ଥ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ତାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । କେଉଁ ବା ଇନଃପିସିଏନ୍
ସହ ଗୁଣ୍ଠିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାଜ୍ଞ ବା
ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକିଲ ଶ୍ରେଣୀ ନ ପଠାଇଲେ
ପଡ଼ର ଉତ୍କଳ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା କମିସର
ଓ ସମ୍ପାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ଶେଷରୁ
ଚିକିତ୍ସା ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଶେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପାଇଥାଉଁ । ଅତିଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ କିଣାଉଅଛୁଁ କି ଯେଉଁ-
ମାନେ ଅପୂର୍ବ ଅଭାଗର ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ତା ୧୭ ବ
୧୯୨୨ ବା

ଠା ମ ଗମ ମାତେ ଅବଶ୍ୟକ ୧୯୧୧ ବଦିକା । ମା ଗ୍ରାମଣ ୧୨୫ ନ ସମ ୧୨୧୮ ସାଲ ଚଳକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୧୧

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦର୍ଶନୀୟ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅ ୪୫ ଲନ
କ୍ରମାଗତ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ଅଗସ୍ତ ମାସ
ରା ୧ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେସମସ୍ତ ଅଲନଦ୍ୱାରା
ସମୋଧନ ହୋଇଅଛି ଚାହାସରୁ ମିଶି ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶାଗୁଣାରେ ଶୁଣା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
ମାଲକ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଖଣ୍ଡକୁ ୫ ଟା ଓ ତାଳଖଣ୍ଡା ୫ ୦ ୯
ଅଳ୍ପସଖ୍ୟା ଶୁଣା ହୋଇଅଛି । ସାଦାକର
ପ୍ରତ୍ୟେକନ ଗାନ୍ତୁ କ୍ରୟ କରିବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀଟି ବାହାଦୁର ମୋହ-
ସଲ ଗସ୍ତରୁ ଗତ ନୂଆର ଏକଦଳସଂଗଠଣ
କରିବାକୁ ଅସିଥିଲେ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାର
ଗୋଟିଏ ବସେଷ ଅଧିବେଶନ ସେଦଳ ହୋ-
ଇଥିଲା ଉକ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ପୁଣି ଗସ୍ତରେ
ବିରାଜମାନ ହେଲେ । ଲଠିବାହୀର ବଡ଼
ବିଧାନ ।

ମଇମନସିଂହର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫିଲିପ୍ସ-
ସାହେବ ଉକ୍ତ ବିଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟସର ଗୃହ ବୁଦ୍ଧି
କରିବା ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବିକ୍ରୟର

ସମ୍ଭାଷଣ କରୁବା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଯତ୍ନ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅସ୍ଥା
କରୁଁ କି ଫିଲିପ୍ସ ସାହେବଙ୍କର ଏହି ସାଧୁ-
ଚେଷ୍ଟା ଓ ଯତ୍ନ ସଫଳ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଜଣିର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଯେବେ ଅପରାଧ ଏଲକା-
ରେ ଦେଖାୟୁ ଶିଳ୍ପ ଓ ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି-
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହିପରି ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ତେବେ
କେତେ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ବୋଲିପାଇ ନ
ପାରେ ।

ସାକସ୍ତରଠାରୁ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି
କି ଏଠା ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନରମାନେ
“ଗମା-ମା” ଠାରୁ ‘ଫୋଲ ମଲକ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାହାରକୁ ଏକଅଣା ଟିକସରୁ ଖାଣ୍ଡି କରି
ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏମାନଙ୍କ ଦୂର୍ବଳ
ଦେଖେ କିଏ ? ଅବଶ୍ୟ ଅଲନାନୁସାରେ କମି-
ଶନରମାନେ ଦୋଷୀ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି, କାରଣ
କି କରେଣ୍ଡା ଓ ବଜାର ନିକଟସ୍ଥ ସଞ୍ଜକମାଳ-
କରେ ତେବେ କାହୁଁ ନିଆଏ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ଯୋଡା ଖସିବ ହୋଇ ନ ପାରେ । ମାତ୍ର
ସେମାନଙ୍କ ବିବେକ ବାଣୀ କହିଦେବ ଯେ
ମିଉନିସିପାଲଟୀର ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରା ପ୍ରତି ସମତୁଲ୍ୟ
ରଖିବା ଉଚିତ ।

ଏବର୍ଷ ଏଠା ମିଉନିସିପାଲଟୀର ଦେଅର-

ମାନ ଜଣେ ସାହେବ ସେ ପୁଣି ତାଙ୍କର ସା-
ହେବ ଅଧିକ ତାଙ୍କ ଅମଳରେ ମିଉନିସିପାଲ-
ଟୀର ଅବସ୍ଥା ଅବ୍ୟୟକ ଉନ୍ନତ ହେବାର କଥା ।
କିନ୍ତୁ ସମ୍ପ୍ରା ଓ ସଞ୍ଜକର ଅବସ୍ଥା ଅତି ଗୋଟମାୟ ।
ଅନ୍ୟକଥା ଦୂରେ ଥାଇ ସଞ୍ଜକ ପାର୍ଶ୍ୱ ମାଲ-
ଖୋଲାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଅଛି ଗୋଟିଏ
ଅସରରେ ମଧ୍ୟ ସେ ମୁନିସିପାଲ ହେଉଅଛି ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଶା କରୁଁ ତାଙ୍କର ସାହେବ
ଥରେ ସହରର ମୋହସଲଅଞ୍ଜକୁ ଅସି ସେ-
ଥିର ଅବସ୍ଥାରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି ଶୀଘ୍ର ବିହତ
ଭ୍ରାୟୁ ଅବଲମ୍ବନ କରିବୁ ।

ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର , ରେଲକାଟର ସମ୍ବଲ-
ପୁରଶାଖା ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଲକର
ସେକେଟରୀ ମଞ୍ଚର କରୁଅଛନ୍ତି, ବୋଲି ହିନ୍ଦୁ
ପେଟିସୁଟରେ ପାଠ କରି ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୁଣା
କରିଥିଲୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଶାଖାଟି
ଅସିବାର ବିକଳତା ହୋଇଅଛି ଚାହା ଶୀଘ୍ର
ସଫଳ ହେବ । ମାତ୍ର ଷ୍ଟେଟ୍ ସମାଜ ଲେଖିଅ-
ଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପ୍ରା ହେବନ ସମ୍ବଲପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରାୟ ମା ୩୦ ଲକ୍ଷ ରେଲକାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର
ମଞ୍ଚର ହୋଇଅଛି । ଏହି ଶାଖା ଓଡ଼ିଶା ନ-
ସକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାର ହେବାର ଅବଧି ମଞ୍ଚର
ହୋଇ ନାହିଁ । ତଥାତ୍ ହରସା ଦୁଅନ ସମ-

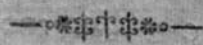
ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ପିଟିଗଲେ ଏଣିକି ଅସି-
ବାର ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅକାଳେ ବୃଷ୍ଟି କରି ଅକର୍ମିକାରୁ ଅନୁମାନ
ହୁଅଇ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଅତେଜନ ହୋଇ ଶୋଇ
ପଡ଼ିଥିଲେ । ବର୍ଷାକାଳର ଅଧେ ବାଦାଲ ଗଲ
ଓ ଚାନ୍ଦିଆରୁ ଲୋକେ ବ୍ୟକ୍ତଲ ହୋଇ ରଡ଼ି
ଶୁଣିବାରୁ ଏତେବେଳେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ହୋଇ ଜଳ ଚାଳିବାରୁ ଅରମ୍ଭ କରି ଅଛନ୍ତି ।
ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକୃତ ଧାରଣାବଶ୍ୟକ ଏଠାରେ
ବୃଷ୍ଟି ଓ ପ୍ରବଳ ନଦୀବଳି ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ
କଲ ଖାଲ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି । ଏ ଜିଲ୍ଲା
ଓ ପୁରୀଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବତ୍ରରେ ପ୍ରଚୁର ଜଳ ବେଉଷ-
ଶକାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟେ ଅଛି ଉତ୍କଳା ନାହିଁ । ବାଲେ-
ଶରରେ ଏଥିପୂର୍ବ ଚାନ୍ଦିକରୁ ଲଗାଣ ହୋଇ-
ଥିଲା । ପଞ୍ଜାବ ଓ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ସମୟରୁ
ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଭୟ ନିବାରଣ କରା-
ଅଛି । ବମ୍ବେରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ୩୮୪ ଖା-
ମଧ୍ୟରେ ୧୧୧୨ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ବେ-
ଲବାଟି ପ୍ରାୟେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱପଦା ଅଛି ଏବଂ ଉପ୍ରି-
ନଦୀ ବସେଷ ବଳି ଏକପ୍ରାମର ପ୍ରାୟ ୩୦୦ର
ଭସାଇ କେଇଅଛି ଓ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମରୁଗଣ-
ଅଛି । ଏବର୍ଷ ଯୋଇମରୁଡ଼ି ଏବଂ ହେ ବାସ-
ଅଛି ।

ଗୋଟିଏ ଭେଦରେ ସର ମନାୟର ଭଲ-
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ହିନ୍ଦୁ-
ଧର୍ମର ଅନ୍ୟ ଏକଗୁଣ ଏହି ଯେ ଭକ୍ତମଧ୍ୟରେ
ସର୍ବଧର୍ମ ନିହିତ ଅଛି । ଏହା ମନୁଷ୍ୟତା ମନୁ-
ଷ୍ୟଜାତି ଏବଂ ସମସ୍ତାୟ ପୃଥିବୀର ଏକ ଧର୍ମ-
ବୋଧ ଦାନା କରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଥବା ଅଧ-
ରଧର୍ମର ଉଦ୍ଧୃତପ୍ରତି ଏଥିର କ୍ରମେଷ ନାହିଁ
କାରଣ ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ଧର୍ମରୁ କୋଡ଼ିଗଣ ବରଣ
ଏହାପରେ କଠିକ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତରେ ହିନ୍ଦୁ-
ଧର୍ମରେ ଏମନ୍ତ ସାର ଅଛି କି ଯାହା ସମସ୍ତପ୍ର-
କାର ଲୋକଙ୍କର ଉପଯୋଗୀ । ଅବଶ୍ୟପ୍ରକାର
ମନୁଷ୍ୟସମ୍ଭବ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟଜାତିର ଉପଯୋଗୀ
ହୋଇପାରିବାରୁ ଏହାର ବଳ । ଅସୁଚିତ୍ତ-
ବର୍ଣ୍ଣା ବ୍ରାହ୍ମଣ, ବସ୍ତ୍ରଧାରଣା ସାଂସାରକ
ଲୋକ, କନ୍ୟାପ୍ରାଣ କର୍ତ୍ତ ଏବଂ ସାନ୍ନିପ୍ତ
ବସ୍ତ୍ରାଲୋକ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କନିତ୍ତୁ ସଥାଯୋଗ୍ୟ
ଧାରଣଦାର୍ଯ୍ୟ ରହିରେ ନିହିତ ଅଛି । ସର ମନ-

ୟର ଉଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଭଲଭର ନଗେ ବିଶ୍ୱାସ
ପଶ୍ଚିତ ଓ ଚକ୍ରାଶାଳ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଏକ
ମୁଖରୁ ଏକଥା ନିର୍ଗତ ହେବା ସ୍ୱାମୀନାୟକଥା
ନୁହଇ । ଭରସା କରୁ ଅନୁମାନକର ସୁବବ
ମାନେ ଏଥୁ ଜ୍ଞାନଲଭ କରିବେ ।

ବାସପ୍ରଭୃତି ବଶୁଅଳକ୍ଷ୍ମୀର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶରେ ଗଡ଼ବର୍ଷାପେଷା ଏବର୍ଷ ଅଧିକ ମନୁଷ୍ୟ
ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗଡ଼-
ବର୍ଷ ୩୩୨ ରୁ ଏବର୍ଷ ୩୨୮ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଅଛି ।
ମନୁଷ୍ୟଶିଖା ବାଦ ବସେଷ ମାଲିକାରୁ ଏପରି
ଘଟିଅଛି । ଏକା ହୋସଙ୍ଗାବାଦର ହୁଣ୍ଡା ବାଦ-
ମାନେ ଜ ୧୦ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଯାହା ବେଉ ପ୍ରାୟାୟ ଦାକମମାନଙ୍କ ଦେଖା ଓ
ପରଶ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ସବୁ ମନୁଷ୍ୟଶିଖା ବାଦ
ମରୁ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଳବର୍ଷରୁ ଏ ଉପ୍ରାନ୍ତ
ଦଶା ଦେବାର ଆଶା ବେଉଅଛି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାକଜୋନେଲ
ସାହେବ ପୂର୍ବ ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ମାକଜି ସାହେ-
ବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିୟମ ରହିତ କରି ବଡ଼ଦଲ
କରିଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲରେ ବିନାପା-
ଗରେ କେହି ସିକାଣ୍ଡା ପଶିବାର ନିଷେଧ ଥିଲା
ଏବଂ ପାଗସକାଶେ ଫିସ ଦେନ ପଡ଼ୁଥିଲା ।
ଏଣିକି ମାଂସପିନ୍ଧୁ ଜନ୍ମ ମାତ୍ରପାସକାଶେ କଳା-
ଫିସ ଓ ପାଗରେ ସିକାଣ୍ଡମାନେ ସରକାରୀ-
ଜଙ୍ଗଲରେ ପଶିପାରିବେ ଓ ଜନ୍ମ ମାତ୍ରପାଗ
ପୁରୁଷାର ଅଭିଶାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଚୁରପ୍ରମାଣରେ
ଭୟାନିକାର ବନୋବସ୍ତୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାକଜି ସାହେବ ଯେପରି କବରବସ୍ତୁ
ଦାକମ ଏକଜ୍ଞାର ଲୋକମାନେ ଭଲପଣ ଜାଣନ୍ତି
ବର୍ଷକତଳେ ଏକଟି ମାକଜେଟ ହୋଇ ଏ-
ଠାକୁ ପୁଲକାର ଆସି ଦେବେଲୋକକୁ ଜଳାଇ
ଯାଇ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଗରବ କୋଲି ଗର-
ବରେ ସବୁ ସହୁ ଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ମୁ-
ଦିଦାବାଦର ମାକଜେଟ । ବଙ୍ଗଳା ଓଡ଼ିଶାପ୍ର
ନୁହଇ । ସେଠାରେ ଅଗଣା ପ୍ରକୃତ ଦେଖାଇ
ବଡ଼ ହରବରରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ
ବଡ଼ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା ଓ ଅଉ
ଗୋଟାଏ ଖେଳନାପ୍ରସ୍ତ ପିଣ୍ଡ ଥିଲା ଚିହିପାରି
ସେ ଯାଣ କରି କି ଥିବା ଅପର୍ୟରେ ଚାଲାଇ
ଦେବାରୁ ମାକଜି ସାହେବ ଡାକାଇ ୧୧୫ ନ

କାର୍ଯ୍ୟବାସ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ଚାନ୍ଦି-
ଠାରେ ସେହିବଳ ମୋସନ ହୋଇ ସମନ
କେଉ ଖଲାସ ଦେବାର ଅଦେଶ ଅଦିଲା କରୁ
ମାକଜି ସାହେବ ଡାକାଇ ମାକି ଅସାମିତ ଦାଉ-
ବେଡ଼ି ସିକାଲ ଜେଲକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ।
ଅରବଳ ଜଙ୍ଗଲଦେବକୁ ଏକଥା ଜଣାଇଗାରେ
ସେ ଜମିରେ ଖଲାସ ଦେବାକାରଣ ନୂତନ
ଉଅରିଆ ଜାଣି ବର ୩୧ ଖା ସମୟରେ
ପଠାଇ ଦେଲେହେଁ ଅପରୁତ ୩ ଖା ସମ-
ୟରେ ଅସମାମାନେ ଖଲାସ ପାଇଲେ ଅସ-
ମାମାନେ ମନିଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରକୃତ-
ଦାଣ୍ଡ ନାଲିସ କରିବାକାରଣ ମାକଜି
ଝେଟଲାଟଙ୍କ ଅନୁମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଦେବାମା ଅଦଲରେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଦାଣ୍ଡରେ ଲାଲସ କରିବାର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ
କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏପରି ସାହେବଙ୍କର
ଦେଲନା ହେବ ।

ଦାରଜିଲରେ ଲେଲସ ମୁବଲ ସାପ୍ତାହାଗାର-
ତାମକ ଯେଉଁ ଅଗ୍ରମଣି ଦେଖାୟ ଲେକବ
ସାପ୍ତାହାଦି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ ଅଛି
ଭକ୍ତ ଭକ୍ତକାର୍ଯ୍ୟକ ବିବରଣୀ ଅନେକଦେ
ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସହୁତ ସ୍ୱୀକାର କରୁ-
ଅଛି । ବିବରଣ ପାଠକର ଅନନ୍ତ ସହୁତ ଅବ-
ଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏହାର ଅଦର କ୍ରମଣ ରୁକି
ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ନାନାପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକ ଏଠାକୁ
ଆସି ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଅଧିକ ସୁବିଧାରେ ପାତା-
ବସେଷରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଥବା ସାପ୍ତାହ ପକାର
ଦୂର କରି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ
ଜ ୨୧ ଶ ଏଠାରେ ବସା କରି ଥିଲେ
ଏବଂ ଏ ସଖ୍ୟା ଚକ୍ରର ସୁବର୍ଷରୁ ବହୁ ଜଣା
ଦେଲେହେଁ ଏମାନେ ଅଧିକକାଳ ରହିବାରୁ
ହରବର ଫଳ ଅଧିକ ପଡ଼ିଥିଲା ବସା ଭରଣା
ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ଟାବାନ୍ ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ତହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ବାସୁସ୍ତଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ।
ଏ ଅଗ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ଶାଖା ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍
ଲୋଟିଏ ନିଷ୍ଟାବାନ୍ ହିନ୍ଦୁକ ସହାୟେ ଏବଂ
ଅପରଟି ସାଧାରଣଙ୍କ ସହାୟେ । ଶେଷ ଲିଖିତ
ଶାଖାରେ ମୁସଲମାନ ଶାସ୍ତ୍ରୀମାନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଲତା-
ମରେ ଅପର ହିନ୍ଦୁମାନେ ବାସ କରିନ୍ତି । ନି-
ଷ୍ଟିକ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସହାୟେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
ଟ ୩୯ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଟ ୨୯ ଏବଂ ତୃତୀୟ

ଶ୍ରେଣୀର ୪ ୧୧ ଦୈନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅଧିକ ବସା ଉଡ଼ା ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଜାକ୍ସର ଖର୍ଚ୍ଚ
ରକ୍ଷାକ୍ଷ ସବୁ ଲାଭ ଅନୁଭବ ଅଟେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଫିଟିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଭ
ଅଧିକ କି ସହରେ ଦୁଃଖିମାନେ ଅତି ସାମାନ୍ୟ
ବା ବଳା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସେଠାରେ ରହି ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟଲଭ
କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବେ । ଏଥିପାଇଁ ଦେବା
ସମ୍ଭବ ହେଉ ଅଛି । ଅନେମାନେ ଏକାନ୍ତ
ଅଶା କରୁ କି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ଭାଷାରଣକ
ସମ୍ପାଦନୁଭୂତ ଲଭ କରିବ ।

ସଦ୍‌ବାସସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପାଦିତ୍ ଅଲକର ମର୍ମିନୁ-
ଯାୟୀ ରଞ୍ଜନ ବସୋଟୀ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ
ଅଦାଲତରେ ନକଟରେ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା
ବିଚାରଣ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ ।
ମଧୁନନ ନାମରେ ଜଣେ ମାନ୍ୟ ଶୁନ୍ଦ
କି ୧୧ ଶି ମା ୮ ସ ବସୁଷ୍ଟା ଅକାମୁଅସନାମ୍ନା
ଗୋଟିଏ କନ୍ୟାର ପାଣି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।
କବାଦକାର୍ଯ୍ୟ ଗତ ମଇମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ
ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲ । କବାଦ ଉତ୍ତରୁ ଶ୍ଵାଟି
ସ୍ଵାମିପରେ ଆଇ ଗତ ଜୁନମାସ ତା ୩୦ ରଖରୁ
ଶ୍ଵାଟି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତିନି ଘରେ
ଶ୍ଵାଟି କରୁଥିଲ । ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଶ୍ଵାଟି ବିଧବାମାତା
ଶୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ଵାଟି ମୁସଲମାନଧର୍ମ ଅଗ୍ରସୃକର ଲସ୍ତା-
ଏଲ ନାମକ ଏକବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବିବାଦ ହେଲା ।
ପରେ ମଧୁନନ ଘରେ ନ ଥିବା ସମୟରେ
ଦଳକରେ ମାତା ଓ ଲସ୍ତାଏଲ ଉଭୟେ ଶ୍ଵାଟିକ
ବିଖାଇ କେଉଁ ଯାଇ ଅପଣା ଘରେ ରହିଲେ ।
ଜଣା ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ନକଟରେ ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ଵାଟିକ
ଫେର ପାଇବାକାରୀ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ-
ଧର ୫୧୧ ଧାରଣୁଯାୟୀ ମୋକଦମା ଆଗତ
କଲ ଏବ ଏପରି ଆସର୍ତ୍ତ କଲେ ଯେ କବାଦ
ଉତ୍ତରୁ ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ଵାଟି ଅଭିଭାବକ ଏବ ମାତା
ଅଭିଭାବକ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ବିଧର୍ମୀ ହୋଇ
ଥିବାରୁ କନ୍ୟାର ଅଭିଭାବକତ୍ତ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରି
ଅଛି । ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ଵାମିର ଆଦେଶ ଶୁଣିଲେ
ନାହିଁ ଓ ମୋକଦମା ତ୍ରିସମିଷ କଲେ ଏବ
ତହିଁ ଉପରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅଲ-
କର ଧା ୧୧୧ ରୁ ଅନୁଯାୟୀ ମଧୁ ଆସଣା ଶ୍ଵା-
ସହୃଦ ସହବାସ କରି ଦଳାହାର ଅପସ୍ତ୍ୟ କରି-
ଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ମୋକଦମା ଚଳାଇଲେ ।
ଆପଣ ଦେଲ ଯେ କେହି ନାଲସ କରି ନାହିଁ
କମ୍ପା ବାଳକା ଶ୍ଵା ସହୃଦ ମଧୁର ସହବାସ

ହେବାର କୌଣସି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ଦେଇ ନାହିଁ;
ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ନୁତନ ସର-
କୂଲସୂଚ ଅନୁଯାୟୀ ମୋକଦମା ଚଳ ନ ପାରେ
କିମ୍ପା ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଦିପୋଷ୍ଟ କମିଶ୍ନର
ଦଫ୍ଟ ସାହେବ ତହିଁରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ନାହିଁ
ମୋକଦମା ଚଳଇ । ବାଳକା ଶ୍ଵା, ତାଙ୍କର ମାତା
ଓ ଅନ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଯୋବାନବଦ୍ଧା
ହେଲା ଉତ୍ତର ପ୍ରମାଣାଭାବେ ଅସମୀ ଖଲସ
ହେଲେ । — ଦଫ୍ଟ ସା- ହକଜ କାର୍ଯ୍ୟ ନିତାନ୍ତ
ବେଆଇନ ହୋଇ ଅଛି । ଏହିଭଳି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ
ସଦ୍‌ପ୍ରାପ୍ତ ଅନେକ ସମୟରେ ବିଫଳ ହୁଅଇ ।
ଅନେମାନେ ଭୂରସା କରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦଫ୍ଟ-
ସାହେବଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ତାହାଙ୍କ
ବିହୃତ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ ।

ପୁସ୍ତକ-ରଥଯାତ୍ରା ।

ପୁସ୍ତକ ଶିଳ ବିକରଣରୁ ପାଠକମାନେ
ଜାଣିଥିବେ ଯେ ଗୁଣ୍ଡିଚାଯାତ୍ରା ଯଥାସମୟରେ
ନିର୍ବାହଣ ହୋଇ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଠାକୁରମାନେ
ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୦ ରଖ ସୋମବାର ସପ୍ତମୀ-
ଦିନ ଗୁଣ୍ଡିଚାଘରକୁ ବିଜେକଲେ ଏବ ଅନ୍ତ-
ରାଗାଦି ଯଥାସ୍ଥଳରେ ହୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର
ବାହୁଡ଼ାବିଜୟରେ ବଡ଼ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ
ଅଛି ।

ତା ୧୪ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ମାତ୍ରମାଳ ସମ-
ୟାନୁସାରେ ହୋଇ ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୂର୍ତ୍ତି ହେବା-
ସକାଶ ଅଜ୍ଞାନମ ବିଜେ ହେଲା । ଯଥାସମୟରେ
ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଥିଲେ । ଠାକୁରମାନେ
ତା ୧୬ ରଖ ଗୁରୁବାର ବାହୁଡ଼ାଦଶମିଦିନ
ରଥାଗ୍ରେବଣ କରିଆନ୍ତେ ମାତ୍ର ତା ୨୪ ରଖ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ନ ହେବାରୁ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗ-
ନ୍ନାଥଙ୍କରେ ଅସି ରହିଲେ ।

ତା ୨୫ ରଖ ରବିବାର ରଥମାନ ବିଜେ-
ଦ୍ଵାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ବେଳ ୨ଟା ସରକ
ଠାକୁରମାନେ ରଥାରୁଡ଼ି ହେଲେ ଓ ୪ଟା
ସମୟରେ ପୁଲସବାହେବ ଅସି ରଥଚଳା ଆରମ୍ଭ
କରିବାରେ ବଡ଼ରଥ ବଳଗଣ୍ଡିଠାରେ ରହିଲେ ।
ବଡ଼ ଦୁଃଖର ଚିନ୍ତା ଯେ ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ସକାଳଠିକ ରଥ ଚଳାଇବାର ଉଦ୍‌ଯୋଗ ନ
କରି ନିୟ ୪ଟା ସମୟରେ ସ୍ଵୟଂ ଦଳବଳ-
ସହୃଦ ଅସି ରଥ ଚଳାଇବାରେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣାହେତୁ
କି ୨ ନ ରଥଚଳା ବନ୍ଦ ହେବାରେ କିଛି
ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଯାହାକି ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ

ଏବର୍ଷ ବିଶେଷ ଯାତ୍ରା ନ ଥିବାରୁ ନବମରବନ-
ଠାରୁ ରଥଯାତ୍ରା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରାପଦେ
ରଥ ବିହତ୍ଵାରେ ଲାଗିବାରୁ ସୁଖ୍ୟାଳ ଲଭ
କରି ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୩୦ ରଖ ଗୁରୁବାର ୫ଟା ସମୟରେ
ଗଣେଶଗୁରୁଜୀଠାରୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ନିକ୍ଷେପଣ ରଥ ଚଳି ସୁଜନଅରତ୍ନାରେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାଗସୂତ୍ର ହେଟ ହୋଇ ୨ଟା ସମୟ
ସନ୍ଧ୍ୟା ସରକ ବିହତ୍ଵାରେ ଲାଗିଲେ ।

ତା ୩୧ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ଚକ୍ରକୁଲ ଏକାଦଶୀ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣକୁଳସ୍ତ
ସୁବର୍ଣ୍ଣଚକ୍ର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଧୂପ ସାରି ବିମାନରେ ସାତ-
ସାହି ଭ୍ରମଣ କରିବାର କେତେକଦର୍ଷ ହେଲା
ଚଳି ଅପ୍ତୁଅଛି ମାତ୍ର ଏ ଗାଈ ରତ୍ନ ଦୁର୍ଗଦେବ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମୟକୁ ନୁହେ । ଗୁଣ୍ଡିଚା ଓ
ପଞ୍ଚକ ଯାତ୍ରାରେ ଓଲଟୁଠା ପ୍ରଭୃତି ହେବାରୁ
ପୁରୀର ମହାପ୍ରଭା ଓ ବାବା ବ୍ରହ୍ମଗୁଣ୍ଡ ଏମାନେ
ରକ୍ତ ଓ ନୃସିଂହଙ୍କୁ ସାତସାହିରେ ଭ୍ରମଣ କର-
ବାର ଚଳାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଓଲଟୁଠା
ଏଠାରେ କୋହିବାରୁ ଚକ୍ରଦେବତା ଚିନ୍ତା
ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ କରି ଏହିଦିନ ଦିନ
୧୨ଟା ସମୟରେ ପ୍ରଭୁ ବଡ଼ଦେଉଳ ରତ୍ନ-
ସିଦ୍ଧାସକରେ ବିଜେକଲେ । —

ୱାଣ୍ଟରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟାସାଗର ।

ଭାରତର ମୁଖ୍ୟୋତ୍ତମକାଶ ସ୍ଵାଧିକାରକ
ବିଦ୍ୟାସାଗର ଭାରତମାତାଙ୍କୁ ଦୁଃଖସାଗରେ
ଭସାଇ ଗତପୁର୍ବ ମଙ୍ଗଳବାର ଗୁଣ୍ଡି ଘ ୨ ଥା
ସମୟରେ ରହିଲେକି ପରତ୍ୟାଗ କରି ଗଲେ ।
ବିଦ୍ୟାସାଗର କହିଲେ ଅବାଳ କୃତ୍ ସମସ୍ତେ
ତାଙ୍କୁ ଚିନ୍ତି ପାରିଥିଲେ କଙ୍ଗଲାର ବର୍ଣ୍ଣପତ୍ରପତ୍ର
ପ୍ରଣେତା ଥିବାରୁ ଯେ ବଙ୍ଗଳାବିଦ୍ୟା ସାଠ
କରିଅଛି ସେ ତାଙ୍କୁ ଚିନ୍ତି ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ
ବଙ୍ଗଳା ତାହାଙ୍କର କେତେକ ବଙ୍ଗଳାସୁପୁକ
ଅନୁବାଦକ ହୋଇ ବହୁଦିନରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଚଳି ଅସ୍ପୃହ୍ୟରୁ ସେ ଅପରପତ ନ ଥିଲେ
ବାସ୍ତବିକ ବିଦ୍ୟାର ସାଗର ଥିଲେ ତାଙ୍କର
ଜୀବନଚରିତ ଅଲୋଚନା କରିବାକୁ ଅନେ-
ମାନେ ଅଯୋଗ୍ୟ । ସାଧୁଜୀବନର ବର୍ଣ୍ଣନା
ଅସାଧୁକଠାରୁ ସମ୍ଭବ ନୁହେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତାଙ୍କର
ଅଭୁଲଗାୟ ଅକଥମାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ
ହରଜି ହୋଇ କେବଳ ସଂକ୍ଷେପ ଜୀବନା ନିମ୍ନେ
ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

ବିଦ୍ୟାସାଗର ମହୋଦୟ ଇଂରାଜୀ ୧୮୬୦ ମସିହାରେ ହୁଗୁଳିକଳିଆର ଅନୁଷ୍ଠାନୀ ସାହସିଂହ ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କଲେ ଏହାଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ନାମ ଠାକୁରଦାସ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ । ୧୮୬୯ ମସିହାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କଲେଜରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ୧୮୮୧ ମସିହାସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲେଜରେ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ବ୍ୟାକରଣ ଯାହାଦି ଅଲଙ୍କାର, ସ୍ତୁତି, ନ୍ୟାୟ, ସାଂଖ୍ୟ ଓ ବେଦାନ୍ତରେ ରୁଚିପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କଲେଜରୁ ବିଦ୍ୟାସାଗର ଉପାଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ୧୮୯୩ ବର୍ଷ ବୟଃକ୍ରମକାଳରେ ଫୋଟୋଲିଥୋଗ୍ରାଫି କଲେଜର ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦରେ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ୧୮୯୧ ମସିହାରେ ବେତାଳପଞ୍ଚକୋଷି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠୋପଯୋଗୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କଲେ ଓ ସେହିକାଳରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଧିକାରୀ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଦର୍ଶକମଧ୍ୟରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଉତ୍ପତ୍ତୀ ପ୍ରଦାନ କଲେ ୧୮୯୯ ମସିହାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଟ ୮୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ଫୋଟୋ ଲିଥୋଗ୍ରାଫି କଲେଜର ହେଡ଼କୋଷି ଓ ବର୍ଷଶେଷରେ ଟ ୯୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଲେ ଏବଂ ୧୮୯୯ ମସିହାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଗ୍ରୋଜୁ କଲେଜର ଡିପ୍ୟୁଟି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦରେ ଟ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଗୃହର ସମୟରେ ସେ ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କରୁଥିଲେ । ତାହାସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ଲେଖକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକସମୂହ ପ୍ରକାଶନ କରୁଅଛନ୍ତି । ୧୮୯୮ ମସିହାରେ ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କ ସହପ୍ରଧାନ କାର୍ତ୍ତିକ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ହେଲା । ବିଧବାବିବାହର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରି ପରଶେଷରେ ସରକାରୀ ବାହାଦୁରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ପୁନର୍ବିବାହ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା ଏହି ଆଇନ ପାଶ କରାଇ କେତେକ ବିଧବା ବିବାହ କରାଗଲା । ସେହି ପଣ୍ଡିତମାନେ ଏହାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଏ ବିଷୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେମାନେସୁକ୍ଷ୍ମା (ଅପରାଧିନୀ ଓ କ୍ରମାଶୁଣୀ) ତାଙ୍କୁ ଚ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ସେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କଠାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କରିଥିଲେ ହେଲେସୁକ୍ଷ୍ମା ସେ ଲେଖନୀ ସଙ୍କଳନ ନ ଦୋର ସୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ । ବିଧବାବିବାହ ସାଧନ କରିବାନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗ୍ରହଣ କରି ଅଧିକ

ରୁଣଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୮୯୫ ମସିହାରେ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ହୁଗୁଳି ବର୍ଷମାନ ମେସିନାପୁର ଓ ନବଅଲକର ପୁଲମାନଙ୍କର ଲନଶ୍ରେଣ୍ଡର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ସେ ପାଠଶାଳାପଠକର ନିୟମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଅନେକ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କଲେ ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ' ସାଲିକାବିଦ୍ୟାଳୟ' ବସାଇଲେ ଉଚ୍ଚବର୍ଷଭୂତରେ ଶେଷକାର୍ଯ୍ୟ ଚ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ତର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ୧୮୯୯ ମସିହାରେ ବହୁବିବାହର ପ୍ରଥା ରଦ୍ଧ କରିବାନିମନ୍ତେ ଦକ୍ଷ ପରିବର ହୋଇଥିଲେ ଗହଣିମେଷ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ନ କରିବାରୁ ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ । ଏ ଭୂତରୁ ବିଦ୍ୟାସାଗର କେବଳ ବିଦ୍ୟା ଚଳଣିଆଦି ଦାନ ଓ ଦୁଃଖୀସେବାକ୍ରମେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିସ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନ ଥିଲେ । କଲିକତାର ମେଡିକାଲକଲେଜର ତାଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଦାନର ଯତ୍ନସମୂହ ଓ ଶାନ୍ତିସୁଲମାନ ତହିଁର ପରିପୋଷକ । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାନ ଓ ବିଧବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅସାଧାରଣ ପ୍ରକାରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେତେକେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାନ ତାହା ଅଗଣ୍ୟ । ଏହାଙ୍କ ଦୟାଲୁତତ୍ଵ ଓ ବିଦାନକ୍ରମର ଏତଦ ପରିଚୟ ଦେବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ସ୍ମରଣିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମସି ୩୮ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆୟ କରୁଥିଲେ ମସି ଭୂମିର ପ୍ରାୟ ତିନିଭାଗ କେବଳ ଦୁଃଖିମାନଙ୍କ ହିତାର୍ଥ ଦାନ କରି ଅବଶିଷ୍ଟ ଆୟଦ୍ଵାରା ସାମାନ୍ୟରୂପେ ଅପଣା ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ତାହାଙ୍କର ବଡ଼ଲେଖା କେହି ଦେଖି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଦାନର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣି ନାହିଁ । ଗତ କେତେକ ବର୍ଷ ସେ ସାଧାରଣ କୋଳହଳରେ ଯୋଗପ୍ରଦାନ ନ କରି ଶାନ୍ତିରେ ହାଲିଯାପନ କରୁଥିଲେ । ଏକେବଡ଼ ମନ୍ଦା ଲେଖିହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତକ୍ଷମତା ସମାନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେ ଇଂରାଜୀଭାଷା ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣୁଥିଲେ ଓ ଇଂରେଜ ଭାଷା ବିଶେଷ ମାନ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ଵପାଦସରେ ଅନେକେ ଉଚ୍ଚପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ଇଂରେଜଙ୍କ ସ୍ଵାଭିମତ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନ ଥିଲେ ଏସରି କ ପରିଚ୍ଛଦ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନ ଥିଲେ କି ରାଜଦ୍ଵାର କି ସମାଜଦ୍ଵାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳେ ଧୂଳି ଚଢ଼ଇ

ପରିଧାନ କରି ବିଦ୍ୟାସାଗର ଉପସ୍ଥିତ । ଅପେକ୍ଷାରେ ପରଶେଷରେ କାମନା କରୁ ତାଙ୍କର ନବକବଚର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅମରରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ଓ ଅତୀ ପରମାତ୍ମା ସହଜ ମିଳିତ ହେଉ । ପ୍ରକାଶ ଆଉ କି ତାଙ୍କର କଲେଜଶ୍ରମମାନେ ଶୋକଚିତ୍ତ ଧାରଣ କରିବାନିମନ୍ତେ ୦ ୧୦ ନ ବେବଳ ଧୂଳି ଚଢ଼ଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯୋଗା ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ପରିଧାନ କରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ବାସ୍ତବିକ ବାଳକମାନଙ୍କର ପିତୃବୁଝ ଶିକ୍ଷାଦାତାଙ୍କପ୍ରତି ଉଚ୍ଚତ ବ୍ୟବହାର ଓ ଉଚ୍ଚତ ଚିତ୍ତ ଅଟଇ ।

ଗୁଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିଶ୍ର ।

ଏହାଙ୍କର ଗଭୟସ୍ତ ମଙ୍ଗଳବାରଭୂତରେ ଜାବଲୀନୀ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଥିବାର ଦାଉଣସମ୍ପାଦ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଗତ ପସିକାରେ ଜଣାଇଅଛୁ । ଗୁଜା ବିଯୋଗ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ସମସ୍ତମୂଳ ନ୍ୟଶେଷ । ଗୁଜା ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ଵଜିତ । ଗୁଜାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିତ । ଇଂରେଜମହଲରେ ପୁକା ଗୁଜାଙ୍କ ଅଦର ଅଧିକ ଥିଲା । ଇଂରେଜାଣ୍ଡର ଅଧିପତ୍ୟ ଏଥିର କାରଣ । ଗୁଜା ବକର ଗୁଜାଳ ବାସୁପୁଲ୍ୟମୂଳ । ଅପରୁର ମଦାରକା ଯେଉଁ ପାଠକଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାନ୍ଧବଗୁଣରୁ ଅଣିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ଅନୁଚର ବାଳଦାସ ମିଶ୍ର ଥିଲେ । ଗୁଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ଏହି ବାସୁପୁଲ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦଶସମୂଳ ଦୋର ଗୁଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲଙ୍କ ପ୍ରତିଭାମତ୍ତ ପିତାମତ୍ତ ମତ୍ତ ଦିଶି ବାଦସାହକ ଦରଦାରରେ ଅଗୋଷ୍ଠୀ ନବାବ ଉଚ୍ଚରର ଓଲ ଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ବାଦସାହକ ଅଧିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗୁଜା ବାହାଦୁର ଉପାଧି ଓ ସେ ଦାକ୍ଷାତମସବ ଅର୍ଥାତ୍ ତିନିମତ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକର ଅଧିକାରୀ ପଦପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ତଦୁଦ୍ଵାରା ଦଶସମୂଳ ଅଧ୍ୟାପକର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଦେହ ଦାକ୍ଷାତମସ ଓ ଦୋସ୍ତାବ ପ୍ରଦତ୍ତର କରଗ୍ରହଣା ଜାଗିର ପ୍ରାପ୍ତହେଲେ । ପିତାମତ୍ତ କର୍ତ୍ତ ଉପାଗ କରିଅଧିକା ସମୟରେ ଅଗୋଷ୍ଠୀ ନବାବ ଗୁଜାଙ୍କୁ କୌଲ୍ୟଠାରୁ ନଅଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନଗଦ ଅଣିଥିଲେ । ପିତାମତ୍ତଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦୁନାବନ ସମସ୍ତ ପିତୃଧନ ନିଶ୍ଚେଷ କରିଦେଲେ । ଦୁନାବନ ସର୍ବେସକାର ମୁତରେ ସମସ୍ତ ଧନସମ୍ପଦ କରିଥିଲେ ଗୁଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲଙ୍କ ପିତା ଜଗେନ୍ଦ୍ର

ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ସାର୍ବତ୍ରୀୟ ଗୁଣରେ ବିଶେଷ ପାରଦର୍ଶୀ
 ଥିଲେ ଓ ବଙ୍ଗଳାଗୁଣରେ ଅଧିକାଂଶ ପୁରୁଷର
 ସାରସ୍ୱତ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏପ୍ରକାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ
 ଦାୟିତ୍ୱଭାରକୁ ଗ୍ରହଣପୂର୍ବକ ଗ୍ରହଣକଲେ
 ମିଶ୍ର କଲିକତାର କଳକଟକରୁ ଶୁଣ୍ଠୋଗ୍ରାମରେ
 ୧୮୮୪ ମସିହାର ଫିବୃଆରୀମାସ ତା ୨୪ ରୁଖ-
 ରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଜନ୍ମଜୟଙ୍କ
 ଶୁଭାୟୁଷ । ମୃତ୍ୟୁସମୟରେ ତାଙ୍କର ବୟସ
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ଗଜା ଗଜେନ୍ଦ୍ର-
 ଲାଲ ଓ ଗଜା ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଲାଦ ଏକପ୍ରକାର-
 ସଦାକ୍ଷୀୟ ଥିଲେ ଉଭୟ ଲାଦମଧ୍ୟ ଅବନ-
 ମନ କରି ଉଭୟମାର୍ଗରେ ନେତା ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ସେ ବାଲକାଳରୁ ଇଂରାଜୀଭାଷାର
 ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶେଷ ବ୍ୟବସାୟ ଲାଭ
 କରୁଥିଲେ । ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସକାଳରେ
 ତାଙ୍କୁ ସଂସ୍କୃତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ପୁସ୍ତକ ସେବରେ
 ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ପାଇଥିବାରୁ
 ସେ ଚକ୍ରପାଳଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ
 ମନ ବଦାଇଲେ । ଶୋଭାପର୍ବରେ ଚିକିତ୍ସା-
 କଲେଜରେ ପ୍ରବେଶ କରି ସେଠାରେ
 ଉତ୍କଳୀୟ ଶୁଦ୍ଧ ବୋଲି ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଥିଲେ
 ଏକକାଳରେ ବାବୁ ହାଇସ୍କୁଲର ଠାକୁର
 ତାଙ୍କୁ ବାଲକା ପ୍ରେରଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି-
 ବାରୁ ସେ ସମ୍ମତପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ
 ତାଙ୍କର ପତା ଜନ୍ମକ୍ରମ ଏହା ଶୁଣି ଗଜାଙ୍କୁ
 ଦୂରରେ ରହି କରୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ଚିକିତ୍ସା-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ସମାପ୍ତି ହେଲା । ତାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା
 ଆଶା ଶେଷ ହେବାରୁ ଓକିଲ ହେବାର ବାଞ୍ଛା
 ହେଲା । ଅଭିନ ସଂସ୍ଥାରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା-
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଚମା ଶେଷ ଉ-
 ଗ୍ରହରେ ଜଣାଗଲା ଅଭିନପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଯାଇଥିଲା
 ପୁରସ୍କାର ପଞ୍ଚମା ଅଭାବ ହେଲା । ଗଜେନ୍ଦ୍ର-
 ଲାଲ କିଛି କିଛି ହୋଇ ଅଭିନ ପଞ୍ଚମା ଦେଲେ
 ନାହିଁ । ଏଥିପ୍ରକାରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାସ
 ହୁଏ ଓ ଉତ୍କଳୀୟମାନ ଶିକ୍ଷା କରି ବିଶେଷ
 ପାରଦର୍ଶୀ ଭାବ କରୁଥିଲେ । ମେଡିକେଲ
 କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନକରିବା ସମୟରୁ ଫସ୍ତ-
 ଶିଳ୍ପ ଓ ଗ୍ରାହଣୀ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ ।
 ୧୮୯୨ ମସିହାରେ ଏସିୟାଟିକ ସୋସାଇଟିର
 ସଭ୍ୟାବଳୀପଦ ଓ ପୁସ୍ତକାଳୟ ପଦରେ
 ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଠାରେ ଏହାଙ୍କର
 ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିଦ୍ୟାପ୍ରଭ ଅନୁଗୁଣ ଜାତି ହେଲା
 ୧୮୯୧ ମସିହାରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥସଂଗ୍ରହନାମକ

ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଅଠବର୍ଷକାଳ
 ଏ ପତ୍ରିକା ଜାକର ଥିଲା ପରେ ଉଦ୍‌ସ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ-
 ନାମକ ଅନ୍ୟଏକ ପତ୍ରିକା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳ
 ଚଳୁଥିଲା । ୧୮୯୨ ମସିହାରେ ନାବାଳକ
 ଜମିଦାର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଉଦ୍‌କୃତ
 ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ । ୧୮୭୭
 ମସିହାରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାଙ୍କୁ ଗୁରୁ ବାହା-
 ଦୂର ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସ୍ୱାଧୀ-
 ପତ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ୧୮୭୭ ମସି-
 ହାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହାଙ୍କୁ ଏଲ ଏଲ ଡି
 ଉପାଧି ଦାନ କରୁଥିଲେ । ୧୮୭୫ ମସିହାରେ
 ଏହାଙ୍କ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରଭୁତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନାୟ
 ପ୍ରଧାନ ସଚ୍ଚି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିଲା । ଗଜେନ୍ଦ୍ର-
 ଲାଲଙ୍କ ଗୃହରେ ପୃଥିବୀର ସତ୍ୟ ଦେଶ-
 ସମୂହ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଥିଲେ । ଇଂଲଣ୍ଡ ଅଷ୍ଟ୍ରାଲିଆ
 ଇଟାଲୀ ଆମେରିକା ଜର୍ମାନୀ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା-
 ପ୍ରଭୃତି ଦେଶର ପ୍ରକୃତିମାନେ ସେମାନଙ୍କର
 ସଭାର ସମ୍ମାନିତ ସଭ୍ୟପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ କରି
 ଥିଲେ । ଗଜେନ୍ଦ୍ରଲାଲ କେବଳ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ
 ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରଣୟନରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରି
 ନ ଥିଲେ । ଦେଶର ମଙ୍ଗଳକାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ
 ବ୍ରତୀ ଥିଲେ । ଗଜାଙ୍କମତ ସମ୍ବନ୍ଧସମ୍ପର୍କେ ଅଧିକ
 ପ୍ରବଳ ହେଉ ଥିଲା ଓ ଗଜାଙ୍କୁ ସାମାଜିକ
 ବିଷୟରେ ଏହାଙ୍କର ମତ ସେନା କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ-
 ଥିଲା । ଗଜା ଗଜାହାରେ ସମାଜହାରେ ସମ୍ୟକ-
 ରୂପେ ସମ୍ମାନିତ ଥିଲେ । ଗଜାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ
 କେବଳ ଉତ୍କଳ ମାତା ରୁଦ୍ଧା ଏପରି ନୁହେଁ
 ସମସ୍ତ ସତ୍ୟଦେଶ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାକୁଳିତ ଓ ଦୁଃଖିତ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସାମ୍ବଦ ।

ଗଠ ଶୋମନର ଏଠା ଜଳପ୍ରଦାନ କରେବାରୁ ପୁଣି
 କେତେକ୍ୱିଏ କୋଟିସ ଶେଷଟି ରୁ ପୁସ୍ତକ ଚଳୁ
 ବାରିଅଟ ।
 ମୋହରମ ପଦ ସଦାଶେ ଅଭାସି ରୁଧାରଠାରୁ ରବି
 କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶେ ଅଭାବମାନ କର ହେବ ।
 ଗଠସପ୍ତାହ ସୁନ୍ଦରୀର ମଙ୍ଗଳ ପଥକବଳରେ ଧର୍ମ-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠିସମ୍ପର୍କାଦି ବିମଳ ଗର୍ଭାଗମ । ତହିଁପରେ
 ପଦ ବୋଧ ପଥକବଳ ଉପରେ ଗଠିପାଦ ରଖାପାଦ
 ମୁକ୍ତା ଅନେକ ଦେବ ମତ ପଦିଆନ୍ତେ ।
 ଗଠ ଶରଦାଚନ୍ଦ୍ର ଏ ଜଗତକାଶେ ଶୁଣି ଯୋଗ୍ୟ
 ପଦପାଦ ଉକ୍ତି ଯାଦପଦ ଅନେକଦେଶେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ଏମାନଙ୍କ ସଦ୍ୟ ଅଭିଧାନ ଥିବ ଓ ସେ କେତୋଟି ତଳେ
 ପଢ଼ିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅକୃତ ପୁନ ପଦପାଦର ଅକୃତ
 ଅପେକା ସାନ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ଡେପ୍ୟୁଟିକଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ-ଶିକ୍ଷା କରଣାର୍ଥ ବାବୁ ଶ୍ରୀକୋ-
 ପାଳ ରାୟଗୁରୁ ବିଷୟ ଜଣାଦେ, ବାବୁ ଶ୍ରୀକୋପାଳ ଡେପ୍ୟୁଟି
 ମୁଖ୍ୟ ଜଣାଦେ ଓ ସର୍ବଦେଶୀୟ କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ-ଶିକ୍ଷା କର-
 ଣାର୍ଥ ବାବୁ ଅଷ୍ଟପୁରୀର ସେନା ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ
 ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।
 ବାବୁ ଶ୍ରୀକୋପାଳ ଡେପ୍ୟୁଟି କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ-ଶିକ୍ଷା କରଣ
 ଦୂରଦର୍ଶନରୁ ମହାପାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ରବୋଧର
 ସଭ୍ୟପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ବାବୁ ଶ୍ରୀକୋପାଳ ଡେପ୍ୟୁଟି ମହାପାତ୍ର
 ଅଧ୍ୟାପକରେ ସାଧୁ ପଦବିଧାନ ଗ୍ରହଣ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଜନ
 ହୋଇଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ପଦକ୍ଷେପରୁ ବାବୁ
 ଡେପ୍ୟୁଟି ଅବସର ହେବୁ ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କର ଅବସର ହେବୁ ବସ
 କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ-ଶିକ୍ଷାରେ ଶେଷ ହୋଇବେ ତା. ୧୫-
 ୧୭ ଶ ପାଦ ହେବେ । ବାବୁ ଡେପ୍ୟୁଟି କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଶିକ୍ଷା ଅପେ ଓ ଅଧ୍ୟାପକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉପାଦାନରେ ବା
 ଅଧ୍ୟାପକ ହେବୁ ମିଳେ । ବେଳକ କି ଶର ମୁକ୍ତ-
 ହେବୁ ମିଳିଅଛି ।
 ମହାଠାରେ ଓଲଟାଏ ଶର ମନସ୍ତା ବଦଳି ଏକ
 ମେଡିକାଲରେ ମଧ୍ୟ ଦେ ଡେପ୍ୟୁଟି ସମ୍ବାଦ ମିଳିବ ଶର
 ଜଳପ୍ରଦାନର ୧୮ ଓ ୧୯ ତାରିଖରେ କି ଶର ଶ
 ଦେବ ଏହି ଦେଶରେ ମୁକ୍ତଅଛନ୍ତି । ଏଥି ଯ ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖିବ ସଦ୍ୟା ଅଧିକ ।
 ମାତ୍ରକଠାରୁ ଅଧିକା ସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ପଢ଼ିମ
 ଉପକୂଳରେ ଉତ୍ତମ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଗଜାମ, ବିଜ୍ଞାନ
 ପଞ୍ଚମ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଗୋପାଳକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଗଜାପତି ଶର-
 ଲରେ ବୃଦ୍ଧି ଯଦି ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାପକ ବୃଦ୍ଧି
 ପରମାଣ ଶରାଧି ଶିକ୍ଷା । ଗଜାମ ଡେପ୍ୟୁଟି ଓ ବିଜ୍ଞାନ
 କରଣରେ ଦେଖିବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ଜମଣା କରୁଅଛି ।
 ଉତ୍କଳ ଅଧିକାର ଗୋ ଓ ଡି କିଲ୍ଲେ ଶର ମୁକ୍ତ
 ଜମେ ବରୁଅଛି । ପୁଣି ଯଦି କି ୧୫୦୦ ଶର ଅଧିକ
 ଦେଶେ ଉପିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସରକାର ଅଭିଧାନରେ ତା. ୨୫
 ଦେଶେ ମୁକ୍ତାଏ ଶାର ଜାକରଣା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଉତ୍କଳର ପୁନସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେକ୍ଟର ଅବସର
 କରୁଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ସେ ସେଠାରେ ୭୦ ନ
 ଥାଉ ଅପେକା ଜଣାବୁ ଦେଖିଅଧିକେ ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ଡେପ୍ୟୁଟିକଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପ୍ରବଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେ ଡେପ୍ୟୁଟି ସାମାଜିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖିବାରା ଅଧ୍ୟାପି
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାର ଉପେକ୍ତ
 ଅଂଶ ଡେପ୍ୟୁଟି ଅଧ୍ୟାପକରେ ଅଛି । ଏପରି ଜଣି ତରୁ-
 ଅଛି ତହିଁରେ ଶେଷଧୀନ କେତେ ହେବାର ଅଶା ନାହିଁ ।
 ଜର୍ମାନିର ବିଦ୍ୟାପତି ତାଙ୍କୁ କୋଷ ସାହେବ ସମ୍ବାଦ
 ଦେଶେ ଅଧ୍ୟାପକ ଶିକ୍ଷା ଅବସାର କରଣା ଅଧ୍ୟାପକରେ
 ସମସ୍ତ ସୁବ୍ୟାପକ ତରୁ ପଦି ସାଦେଶ୍ୱର ଠାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କର ଜଣାଯାଏ ସେ
 ସେ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ନାହିଁ ସୁଦେଶ ବୋଧ
 ଶାସ୍ତ୍ରକ ସମସ୍ତ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପେକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନିକଟ ପ୍ରଶଂସା ଅଛି ।
 ତାଙ୍କର ଶର ମୁକ୍ତାପାରେ ପଦପି ଅଧ୍ୟାପକରେ
 ପସଲ ଭବ ନ ହେବାରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଦି ଶିକ୍ଷାର ସମ୍ବାଦ
 ମିଳିଲା ।

ପାଠକପୁତ୍ର-ସଂକଳ୍ପ ।

ଅଧିକାରୀ ଯଦି ପରିଶ୍ରମରେ ବଢ଼ି ହୋଇଥିବାରୁ ଧାନ-ଅଧାରର କଷ୍ଟେ ମୁକତୀର ହୋଇଅଛି । କୃଷକମାନେ ଭାର ନିଅନ୍ତୁ ଉପାୟ ନେବୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କେତେକ ଦଳ ଦେଇ ଏ ନଗରକୁ କ୍ରମେ ଯେବେ ଯୋ ୧୫ ଟା ରାଜାବଣିକି ଯୋଡ଼ିବ କେତେକରୁ ଅଧିକ କାଳ ଦେଖି ପରେ ନିରୋପାଧି ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବୁ । ଭୋର କର ରହିବୁ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଗରୀର ଗୋଟିଏ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଳକ ଭେର କେବଳ ଅପରାଧୀଙ୍କ ମାତ୍ର ମ କାଦରାସ ପତ୍ନୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତନ୍ତୁ ତାହାର ପତ୍ନୀ ସଂଗୋଷ୍ଟ ନିମନ୍ତେ ସେହି ବାଳକକୁ ଅଧିପୁର ଦେଲେନାମାରେ ଯିବାକୁ କରୁଥିବା ସମ୍ଭାବେ ପତ୍ନୀ ତାହା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦେହପତାଳ ନିକଟ ରୁଅଇ । ଏ ପ୍ରକାଶି ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରଶଂସକରୁ ଅଟେ ।

କେତେକ ଦଳ ଦେଖି ଯାଇଗଲେ ମତସଲରେ ନିରୁକମ୍ପେରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭୋର ଦେଖି ଦେଇ ଶ୍ୟାମସ ରମ୍ୟୁଳ ବଢ଼ିବା ସମୟରେ ଉଦ୍ଭାବନୁର ଅଭିପ୍ରାୟରୁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେନାମା ଯୁଗ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ଭାବେ କାରୁକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେ ଚିନ୍ତା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପକରେ ପ୍ରଣୟ ପଦ କାଣ ।

ଧର୍ମପାଦାଧାର ମୁକତି ନଗର ଅଇ ରାଜାବଣିକି-ରଖିବୁ ଯୋଗଦାସ ମୋକଦ୍ଦାରୁ କେବଳ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା କିଲୋକାହଳର କର୍ମମାନ ଗୁଡ଼ିକାଣ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ କେବଳ ପ୍ରାପ୍ତର ସକଳ ସମ୍ପଦେ ଗୁଡ଼ିକାଣ୍ୟ ଏପେକ୍ତେ ବର୍ଦ୍ଧି ହେବା ଅକ୍ଷୟ ସୁଖର କଷ୍ଟ । ଏବଂ ପୁରର ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ କା ପଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ୫ ୨୦ ଲା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ପାହାନ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଅଛି । ଶୋଭାପତ୍ରର କର୍ତ୍ତୃପଣ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତ ଏକ ପରକାରୀପାହାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଅନେକ ନଗରପାଳକଙ୍କୁ ଶୋଭାପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏଠାକାର ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମନମୋହନସମ୍ପଦ ବ୍ୟବହାରରେ ଶାନ୍ତିରତ କରବା ନିମନ୍ତେ କର୍ମମାନ ଲାଈକ ନୃତ୍ୟ । ସୁରଙ୍ଗ ଯୋଗୁ ଗାଡ଼ିକାର ଏଠାକୁ ଅଧିକାର କଥା ଅନୁକ ଅଟେ ।

୧ । ଶୁଣ୍ଠୋଳ-ସମାପ୍ତ ।

ଉପକର୍ତ୍ତା ଅନୁଗୋଳ, ଦେବାମାଳ ଓ ନରସିଂହପୁର ପର ଅନ୍ତ କ୍ରମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାରୀ ହେଇଅଛି, ଏଠା ପ୍ରଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଲେ କେତେକ ଶକ୍ତି ଓ ଅଧିକ ଦେବ । ସୁଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ନାଗାଣନରେ ହୋମାର ଚୈବକାର୍ଯ୍ୟ କର ଯାଇଅଛି ।

ଅନ୍ତ କ୍ରମରେ ମହାନାମ୍ୟ ଗଜା କାହାପୁରକର ମାସ-ରକ୍ତ ଅଧିକ ହେବ ଶ୍ରୀମାତ୍ ସୁବଳକର ରୁପପତି ହୋଇ-ଥିବାରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଦେବ ଓ ଚୈବକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଅର୍ଥ କରାଯିବ ହୋଇଅଛି, ନିଜଗତରେ କେତେ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦେହ, ସୁଦୃଷ୍ଟି ନୃକମଣ୍ଡଳ ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ ପ୍ରକାଶରେ ଗଜା କାହାପୁର ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଖରେ ଦେଖାନ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପଦସର୍ଗ କର ପୁରକୁ କେତେକ ପ୍ରକାର ଅପତ୍ତି ଓ ପ୍ରୋକ୍ତ କରଇବ ଅନୁକରଣ କରୁ ବହୁବଳକୁ ପ୍ରକଟେ ବୁଝାଇଲେ ଦେଖିବୁ ବହୁବଳର ଗଜା ପଦ୍ମରେ ପାହାନ୍ତି ସୁଧର ଧାବ ପ୍ରକଟ କରୁଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶକେ ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକେ ପ୍ରକାଶକର

ସୁଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାଶ କର ସୁବଳକର ମଙ୍ଗଳ ବାମନା କର ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସୁବଳକର ଦେହର ପ୍ରାଚୀନ ବାଣିଜ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ରକ୍ତମପଦୋକାୟନ ଜର୍ଣ୍ଣଦସା-ପାଇ ଚୁକା ସମ୍ପଦ ହେଉଅଛି, ୫ ୨୦୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଥରୁ ଦେଇଛି ।

ପ୍ରେସ୍‌ରେସ୍ ।

ପତ୍ରପ୍ରେସ୍‌ରକ୍ତ ମହାନତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ ଦାଖି ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଭୂଇଁଲିପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷ୍ଟ ମହାଶୟ !

ପୁର ମିତ୍ରନିଧିପାଳିକା କର୍ମକାରକମାନଙ୍କ ଅମଲରେ ସଦର ଦାଣ୍ଡିତ୍ୱ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାଣ୍ଡି-ସବୁ ମାମରେ ଦୁଇଥର ହେଲେ ସମା ହେଉ ଥିଲ । ଏବର୍ଷ ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ସବୁ ନୂତନ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଏବର୍ଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ-ଦଳଠାରୁ ଆଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଉଁଶଗଳା ଓ ଆଳ-ମଞ୍ଜୀବନାର (ଏଥିରେ ମୋହର ନିକାସ ଥିବାରୁ ଦେଖୁଅଛି) ପ୍ରାୟ ଭିନଥର ଚାଉଥର ହୋଇ ପରଶ୍ଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ସେହି ବଜାରର ଚତୁରାଧାରକ ସ୍ୱୟଂ ସହ-କାଶ ସରାଫି ମହାଶୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥାନର ଯେବେ ଲାଭସ୍ଥା ଏପରି ଭେଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଜାରମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କପରି ହୋଇଥିବ କୋଲିଆଇ ନ ପାରେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିତ୍ରନିଧିପାଳିକା କର୍ମକାରକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ନିବେଦନ ଏହିପେ-ଯେପରି ମାସକରେ ଦୁଇଥର ହେଲେ ଦାଣ୍ଡ ସବୁ ସମା ହେବା ବିଷୟରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ ଲକ ।

୧ । କି । ଜଣେ ପ୍ରା-ମହାଶୟ !

ଏକରୁ ପାଲଲିକା କ୍ରମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେବା ଯୋଗୁ ପ୍ରକାମାନେ ଲାଭରେ ଥିଲେ ଓ ଏ କ୍ରମରେ ମହାନକର ବାବୁ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର-ସେନ ଅଭିଷୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଥାଇ ପୁଲିସ ଓ ଅମଲମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱରୂପ ଦେଇଥିଲେ କି ମଫତ-ଲରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପାଣିଭଣ୍ଡାର ଅଛି ସେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରୁ ଜଳ କାଟିଦେଇ ପିସଲ ଆକାର କରିବେ ଏହି ସ୍ୱରୂପ ଦେଇ-ପର ପୁଲିସ ଓ ଅମଲମାନେ ସ୍ୱରୂପମାନୁସାରେ

ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପୁର ହୋଇଥିଲେ ଚଳତମାସ ରା ୨୨ ରାଜ ଦତା ୪ ଘଣ୍ଟାଠାରେ ଶୁଭରକ ଅନୁଗ୍ରହରୁ ବହୁଜଳ ପୁଷ୍ଟି ଦେବାରେ କୃଷିକାରମାନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ କୃଷି କର-ଉଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସିରପ୍ତାଦାର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ କୁଟୀ ନେଇ ଅପଣା ପ୍ରାମକୁ ଯାଇଥିଲେ ଭାଷାକର ଦେହ ପ୍ରାଣର ପାଠର ଦେବାରୁ କୁଟୀ ନିରୁପିତ ଭାରିଖରେ ଦାକର ନ ହୋଇ ସାଜ ରଗୋର୍ଷ କରିଥିଲେ ଜଗଦ-ଶରକ କୃପାରୁ ସେ ବେମାରୀରୁ ଅଶ୍ୱେନ୍ୟ ଲଭିବି ଆଜ ଭାରିଖରେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ଅନନ୍ଦ ହେଲ ।

୨୮/୭/୯୧ ଅପଣକର ପାଲଲିକା କିଲୋକାହଳ ଶ୍ରୀ ଅନେକର ଦାସ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।		
ବାବୁ ସୁଧାନକ ଦାସ	ହେକୋଳ	୫ ୧୦
ଗୋପାଳବନ୍ଧୁ ଦାସ	ବନ୍ଧୁ	୫ ୨୯
ବିପ୍ଳବ ପ୍ରମାଣୀକ ଦେବଦାସ	ବନ୍ଧୁ	୫ ୧୧
ମଲକରୀନୁଜ ଦେ	ବନ୍ଧୁ	୫ ୧୫

ବଜା ପତ୍ର ।

କିମ୍ପା କୁଳକା ।

କିମ୍ପା କୁଳକା ନିମନ୍ତେ ୫ ୨୦୯ ଦରମାରେ ୪ ଜଣ ଉଦ୍ଧୃତଦାର ଏବଂ ୫ ୨୦୯ ଦରମାରେ ଦୁଇଜଣ ଦେହ ମୋହରର ଏବଂ ୫ ୧୦୯ ଦରମାରେ ୧୨ ଜଣ ମୋହରର ଦରକାର । ଯେଉଁମାନେ କଳକା, କୁଳକା, ବାକୀ ବା ଅନୁଗ୍ରହ ଭଦାରଣି ଦେହମୋହରର କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ନିଦାସ ସେବପ୍ରାର କାର୍ଯ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ୫ ୨୦୯ ଲାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହିପରି ଲୋକ ନିୟନ୍ତ୍ର ହେବେ । ଯେଉଁମାନେ ଏହିସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ସମ୍ପାଦ ଅନେ ବା ଭଦାରଣି ମୋହରର କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ୫ ୧୦୯ ଲାବ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଯେତେଟିକାର ନଗଦ ଜାମନ ଦେବାକୁ ହେବ, ତାହା ଉକ୍ତ କ୍ରମର ସହ-ମଧାନକର ମହାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଧାନକା କ୍ରମରେ ଶ୍ରୀ ଏସ୍, ଦତ୍ତ ଭାଗ୍ୟ ରାଜ କୁଳକା ଅଧିକାରୀ ମାନେଜର ସୁ ୧୮୯୧ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଜ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବଡ଼ମା-ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ନିମିତ୍ତ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି ମାତ୍ର ବେତନ ଟ ୧୦୦ଟଙ୍କା ଅବେଦନକାରୀମାନେ ଅଗଷ୍ଟ ୨ ଯୋଗ୍ୟତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଦରଖାସ୍ତ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରକ ନିକଟକୁ ଅଗଷ୍ଟମାସ ୩୧ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ । ୩୧/୮/୯୧

ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ
ମାନେଜର । କ । ବଡ଼ମା

NOTICE.

A tutor is required for the minor Raja of Pal Lahera, on salary Rs. 25 per month with free quarters at Pal Lahera. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 15th proximo. A knowledge of English and Uriya is essential

Office of Superintendent Try. Mehals Cuttack the 29th July, 1891. } Sd. G. TOYNBEE, Superintendent.

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନରାଓ କୃତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ-ପୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏକ ମୂଲ୍ୟବାର କାଗଜରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର କଟକପତ୍ରିକା କମ୍ପାନୀଙ୍କର ଏକ ବାଲେଶ୍ୱର ଦେଇ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଗ୍ୟା ପ୍ରତିଳ-ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-ସଅଟିକଟରେ ଖ ୧୨ ଶ୍ରୀ ବହି ଜାକରେ ଯାଇ ପାରେ ।

ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଲିଖନ ପଠନ ବରୁଣ୍ଡଦା ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପୁସ୍ତକ ସତତ ।

ଉତ୍କଳ ଅଭିଧାନ ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିରେକ୍ଟର ଏକ କମିଶନର ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ଏ ଉତ୍କଳୀୟ ବୃଦ୍ଧ ସକଳୋ-ଷର ଅନୁବନ୍ଧୁ ସରକାରୀ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି କି ଯଦି ଏହି ଅଭିଧାନ ମୋକନ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳୀୟ କାଳ ଯଥାସାଧ୍ୟ ପରମ୍ପରା କର, କେତେକ ଶ୍ରୀ ଅଭିଧାନ ଓ କେତେକ ବହିର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ଅଭିଧାନ

ସଂକଳନ କରି ଅଛି । ଏଥିରେ ଥାଉ ପ୍ରତିଭା ସହିତ ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶକାର୍ଥ ଓ ପ୍ରକାଶଣ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁସ୍ତକ ଓ ଅଧିକ କଳ୍ପମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାପ୍ରୟୋଗମାନ ଏକ ଶେଷରେ ଥାଉମାନା ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକଳିତ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ଓ ଉତ୍କଳଦେଶର ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ସୁଲରେ ପ୍ରାୟ ଦ୍ୱାବିଂଶତି ସହସ୍ର ଶକ୍ତ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସମାବେଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକର ଆକାର ରୁଏଲ ଅଠପେଜୀ ଅଠପେଜ ପୃଷ୍ଠା । ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିରେକ୍ଟର ମହୋଦୟ ଏହି ପୁସ୍ତକର ବ୍ୟୟ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଅନୁରୁ-ପକ୍ଷକାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ କଣି ନେବାକୁ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରହଣେ ପୁସ୍ତକ ମାନେ ଅମ୍ ନିକ-ଟରେ ଉଚ୍ଚ କଲେ ପୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରିବେ । ମସ-ସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛୁଡ଼ା ଜାକମାସୁର ଟ ୦ ୧/ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ଏକା ବେଳେ ଦଶଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିନାମୂଲ୍ୟ-ରେ ଶ୍ରୀଏ ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯିବ ।

ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକରେ ଅନୁର ସାକ୍ଷର ନ ଥିବ ସେ ପୁସ୍ତକ ଚୋର ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହେବ । ଏପରି ପୁସ୍ତକ କେହି ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବାର ବା କେହି ବିକ୍ରୟକାର କେହି ଧର ଦେଲେ ଅପେ ଦାବାକୁ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡା ପୁରସ୍କାର ଦେବୁ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାଓ
ବାଲୁବଜାର, କାଳୀଗଳା, କଟକ

କଟକ ଉତ୍କଳୀୟ ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁଧାର୍ଥ ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନ୍ଦୋକସ୍ତ ସହିତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ୍ୟ ଜାଲୁକ ଓ କବିସାଳା ଶ୍ରୀକ୍ଷୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର ଯେଉଁବିଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ ଅଭିଧାନ ଓ ବିଶେଷ ସାଧ୍ୟତା ସହିତ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦୁବ୍ୟ ଛୁଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦୁବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-ରୀୟ କରୁ । ଯେଉଁ ଦୁବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚ୍ଚତ ବଜାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ସରକର ଟ ୨୧ ହିସାବରେ ନିମ୍ନ

ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେତେକ ପଦ୍ୟ ଓ ଜାକଖଣ୍ଡା ପଠାଇଲେ ଶ୍ରୀକ୍ଷୟ ଓ ଦୁବ୍ୟର ବାଲୁପସେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇ ପାରେ । କେଉଁ ବା ଲନସମିପିଏକ୍ତ ପଦ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡା ହୁଏ ନାହିଁ ଏକ ଉତ୍କଳବାକ୍ତ ବା ଦୁଇପଇସିଏ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ପଡ଼ିବ ଉତ୍କର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ଗଜା କମିସନର ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହାୟା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଓ ଶ୍ରୀକ୍ଷୟ ପ୍ରେରଣ କରିବାସହାୟେ ପଡ଼ାଦ ପାଇଥାଉ । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସହାୟାର ବିକ୍ରୟ ସୁଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି ବି ଯେଉଁ-ମାନେ ଅନୁଦାୟ ଅଭ୍ୟାସର ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୩୨୭
୩୩୩

୧୯୧୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୯ ତାରିଖ ।

ଅଗ୍ରମ ଦାଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୫
ପଞ୍ଚମେୟ ୫ ୨୫

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦର୍ଶନୀୟ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଆ ୪୫ ଲକ୍ଷ କମାଗର ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ଅଗସ୍ତ ମାସ ତା ୧ ଉତ୍ତରାସନୁ ଯେପମସ୍ତ ଅଭିନବୀୟ ସମୋକ୍ଷକ ହୋଇଅଛି ତାହାସବୁ ମିଶ୍ରି ଏକତ୍ର ଓଡ଼ିଶାଭାଷାରେ ଶ୍ରୀ ଡୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଂଜାଲକ ସମ୍ପ୍ରଦାନସ୍ୱରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୧ ଓ ତାକଖଣ୍ଡା ଟ ୦ ୯ ଅନୁସଂଖ୍ୟା ଶୁଣା ହୋଇଅଛି । ସାଦାକର ପ୍ରୟୋଜନ ଗାନ୍ଧୀ କ୍ଷୟ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀବତୀମାସ ଗଣଦୋଇ ଅକ୍ଷରୀରୁ ଉତ୍ତମାସ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଗଣମାସ ଅରମ୍ଭରେ ବର୍ଷାପାଇଁ ଯେମନ୍ତ ଉଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା ମାସଗେଷରେ ମେଘ ଶୁଭିକାପାଇଁ ତେମନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ୧୯୧୬ ନବେଲ ଶୁଭଲଗାଇ ରାଜି ଅଧ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ନ ଦେଲେ ବାରଧାସ ବନ ନାହିଁ ଓ ବେଳେ ପବନର ବେଗ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଅସଲପ୍ରଭ ପାଗ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳର ପାଇଁ ମେଘ ସମ୍ଭବ ବନ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି । ବନ ଦେବାର ଦୁଇବନ ପ୍ରକ୍ରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଅଧ୍ୟୁଦ୍ୟୟର ବକେଟ

ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ସମୟକୁ ଅଲ୍ୟାଲ୍ୟବର୍ଷପର ଅଧିକାଂଶ ସହ୍ୟ ବାହାର ଯାଇଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନାମମାତ୍ର ଭର୍ତ୍ତିବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ବକେଟ ଗୁମାସ୍ତ ହେଲା । ଉତ୍କଳର କଷାଳ ଯେମନ୍ତ ଫଳ ସେହିପରି ଦେବସିନା ।

ମୋଦରମ ପକ୍ଷ ଗଜ ଦୁଧବାଜାରୁ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ସେଦିନ ଦବାଗଜ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଏ ନଗରରେ ବୃଦ୍ଧଅଳମର ସାଥୀ ଅଦୌ ବାହାର ନାହିଁ । କେବଳ ଅତିକମ୍ପରେ ନିୟମ ରକ୍ଷାହେଲା । ଦ୍ୱିତୀୟଦିନ ଦବାଗଜରେ ମେଘ ଉତ୍ତମାସରୁ ଦୁଇପଦ୍ମରଥ ସାଥୀ ଏକପ୍ରକାର ନିବାଦ ହୋଇ ଗଲା । ଅଜ ଓ କାଲ ତାଜୟ ବାହାରବାର ଦଳ । ଏଥକୁ ଉତ୍ତଦେବତା ସୁବିଶ୍ୱାସ ନ କଲେ ବଡ଼ ଅସୁଖର ହିଆ ଦେବ ।

ପୁରନଦୀର ପଶ୍ଚିମ ଉତ୍କଳରୁ ବିଦ୍ୟାସା-ଗରକ୍ଷ ସୁରୁଗାର୍ଥ ମେଘପଲିଟନକଲେକ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାନକଲେକରେ ସମ୍ପ୍ରମାନ ହୋଇଥିଲା । କଲିକତା ଉଡ଼ା ମୋଫସଲର ନାକା ପ୍ରାନରେ ଲେକେ ସମ୍ଭବ ବାହାକନମନ୍ତେ ଶୋକପ୍ର-କାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସୁ ଉଡ଼ି ପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ ଏମାସ ଶେଷସରକ କଲିକତା ଟାଉନ ହଲରେ ଦୂର ସମ୍ଭବ ଦେବାର ଉଦମ ଲାଗିଅଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣାସୁ ଶକ୍ତା ଗୁଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିତ୍ରଙ୍କ ପୁର-

ଣାର୍ଥ କଲିକତାର ମିତ୍ରନିସିପଲସମିତ ତାହା-କର ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତପକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହସଲ ମିତ୍ରନି-ସିପଲଅଫିସରେ ରାଜିବାନାଗଣ ପାସଗତ ଟକା । ବ୍ୟୟ ମଞ୍ଜୁର କରଅଛନ୍ତି ଦେବେକୁ ସୁନା-ମଦୋଦୟ ମିତ୍ରନିସିପଲସମିତର ଜଣେ ସଭ୍ୟ-ସ୍ୱରୂପ ସମିତିକୁ ଅନେକ ସହାୟ୍ୟ କରିଥିଲେ । କଲିକତାର କ୍ୱିଟିସ ଇଣ୍ଡିୟାନସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗୋଟିଏ ଚିହ୍ନଟ ଅପଣା ସତ୍ୟୁଦରେ ଉତ୍କଳର ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ସୁନାମଦୋଦୟ ଗର୍ଭବାନ ଏ-ସଭାର ସଭ୍ୟ ଥାଇ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟବାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇଏକଥର ଏଥର ସଭାପତି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ଗୟାରେ ଗଜ ବକରଦ ଦଳ ଗୋବଧ-ଦ୍ୟାପାର ଘେନି ହୁନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଶୁଣ ଦୁର୍ଜମା ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳପ୍ରସର ଲୋକ ଦୁଃଖ ଓ ଅସୁବ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । କଥୁର ଦୁଅଇ ମୁସଲମାନମାନେ କେତେ ବାଞ୍ଛିଶକର ସରତା ଏବଂ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କର କାନ ଶୁଣି ପକା-ଇଲେ ଓ ହୁନ୍ଦୁମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଦାଢ଼ାଠିଟିର ନେଲେ । ସୁନା ଏ ବକିଅ ଉର୍ଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ ବୋଲି ଦାନାସୁରଠାରୁ ସୈନ୍ୟ ଅସିଥିଲେ । ସୁନାସର ଏଥରେ ଯୋଗ ଥିଲା ବୋଲି କେହି ୧ ନୁମାନ କରନ୍ତି । ସାଦା ବେଉ ନାନାପ୍ରାନରେ ହୁନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ବିବାଦ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ବଡ଼ ବିପଦର ବଥା

ଅଟେ । ଏପରି ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ନ ଥିଲେ । ଏବେ କାହିଁକି ଦେଖିଥିଲୁ ଉଚ୍ଚପୁସ୍ତକ ବିଭାଗ କରିବା ଉଚିତ ।

ବେଳି ହଜରତ ମୋସାଏ ଏଠାକୁ ଆସିବା ଉତ୍ତରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଡ଼ଜାତ ସୁପ୍ରଶସ୍ତକ ଠାରେ ଏକ ପାର୍ଥ ଅବେଦନପତ୍ର ଯୋଗେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଖି ଜଣାଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ କି ଯଦ୍ୟପି ତାହାଙ୍କ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦୋଷାଦୋଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେଉଥିବ ତେବେ ତାହା ଯେମନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜିଅନ୍ତି ସାଦେବକୃଷ୍ଣ ଗୁଣ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କେଉଁକିସି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱାୟ ସ୍ୱୟଂ ମହାରାଜା ଅଥବା ତାହାଙ୍କ ଓଜ୍ଜ୍ୱଳ ବା କାର୍ଯ୍ୟରଦାନ ସାକ୍ଷାତରେ ଦେବ । ସାଦେବ ମହାଦେୟ ଏଥିରେ ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ମହାରାଜା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଞ୍ଚିଲେ ରହିଲେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାଣର ଅଗ୍ରତା ଅଛି ଏହିଦେହୁ ତାହାଙ୍କୁ କଟିବକୁ ଅଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବାଦାଙ୍କ ଶତ୍ରୁତ୍ୱରେ କୌଣସି କଥା ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ ତେବେ ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦ ରେବାନମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କୁ ଫଣ୍ଡି ପ୍ରଯୋଗ ଦିଅ ଯିବ ।

ହୁକୁମେଟି ଅତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ମହାରାଜା ଅଗାଧି ମାର୍ଗମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟକରେ ରହିବେ ଓ ସେ ସମୟରେ ମାନ୍ୟବର ଶେଷକଟି ବେହେରା ଦେଖିବାକୁ ଆସିବେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ତ୍ୱମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକାରଣ ଅଦେଶ ହୋଇଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣୀସଭାର ଚଳନୋପାୟ ତା ୨ ଉପରେ ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଯାଠି କରି ଅବଗତହେଲୁ ଯେ ଉକ୍ତସଭା ଯେଉଁ ଧର୍ମ-ସାହସପ୍ରକାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସଜ୍ଜିତ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁନିମନ୍ତେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଟ ୨୪୫ ହେଉ ସାମୟିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଟ ୫୯ କା ଉପଲବ୍ଧହୋଇ ଅଛି । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦାନ ଟ ୫୯ କା ଓ ତାହା ଶ୍ରୀ ମାଳମଣି ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ ମାନେଜର ଓ ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନୀରଥ ପାଣି ମହା-କଳ ଏହି ଦୁଇଜଣ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ତମାନେ ଏଥିରୁ ଉଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୪୦, ୩୦, ୨୦ ଓ ୧୦ କା ଲେଖି ଏ ଓ କେହି ଏକଟି-କାରୁ ଉଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀଜାତୀରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରମ

ହେଲୁ । ସାଦା ଦେଉ ପୁସ୍ତକ ପଣ୍ଡା ପଢ଼ିଥିବା ଓଜ୍ଜ୍ୱଳ ମୁକାର ମହାଜନପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାନାଶେଖର ଲେବ ଏ ବିଷୟରେ ସାଦାୟ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ଦେବାର ଦେବ ମନରେ ଭରସା ଦେଉଛି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବ । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଭଲ ସୁପ୍ରକାଳୟ ସକାଶେ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଜନ । ବଜ୍ରଲେକନା-ନଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ସାଦାୟ କରିବାକୁ ଦେଖିଲେ ବଜ୍ର ଅନନ୍ତର ଦେବୁ ।

ଖଣ୍ଡପତ୍ର ଏକକାରେ ସାଦେବମାନଙ୍କ ଲୋକା ବୃତ୍ତିଯିବା ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ଅପ୍ରେ-ମାନେ ପୁସ୍ତକ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲୁ ତାହା ସୁଲଭେ ସତ୍ୟ ଅଟେ । କୌକା ବୃତ୍ତିଯିବାରୁ ସାଦେବ-ମାନେ ପ୍ରାମଦାସିକ ମୂଲ୍ୟଦେଇ ନୀକାର ମାଲ ବାହାର କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ସେଠାରେ ଥିବା ସଜାକ ପୁଲସ ଏଥିରେ ସାଦାୟ କରି-ବାର ଦୂରେ ଆଉ ବରଂ ଗୋପନରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାରୁ ମୂଲ୍ୟମାନେ ହେଲା କଲେ ଓ କୌଣସି ମାଲ ନ ବାହାରବାରୁ ସାଦେବମାନେ ଦୁଃଖ ହୋଇ ସୁପ୍ରଶେଷ୍ଟ ସାଦେବଙ୍କୁ ସମ୍ମାନେ ଚାଲିଗଲେ । ତହିଁ ଅରଦନ ସଜାକ ପୁଲସ ମାଲ ବାହାର କରି ବକ୍ତବ୍ୟ ନୁହା-ଇତ୍ୟାଦି କେତେକ ଜନସ ସଜାକ ନିବୃତ୍ତି ପଠାଇ ଦେଲେ । ସୁପ୍ରଶେଷ୍ଟ ସାଦେବ ଚିଠି ପାଇ ବଜ୍ରମା ଏଲକା ନୌକା ବୃତ୍ତିଥିବାର ଅନୁମାନ କରି ସେଠା ପୁଲସପ୍ରତି ତଦାରକର ଚାର ଦେଲେ । ବଜ୍ରମା ପୁଲସ ଏକଥାର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦଳ ହୋଇ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଏକମାସ ପରେ ସଜାକ ପାଇ ଖଣ୍ଡପତ୍ରା ବଜାକ ନିବ-ୱିତ୍ତି ଅସି ପଶୁରିବରେ ସଜାକ ବନ୍ଦୁକାଦ ବାହାର କରି ଦେଲେ । ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଅତି ଗୁରୁତର ଅଟେ । ସଜାକର ପୁଲସ ସାଦେବମାନଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ସାଦାୟ ନ କରିବା ବଜ୍ର ଦୋଷ ଅଟେ କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ସଜା ଉକ୍ତ ବୃତ୍ତିମାନ ପାଇଲ ଉତ୍ତରୁ ବସ୍ତୁତା ସହଜ ସୁପ୍ରଶେଷ୍ଟ ସାଦେବଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ହୋଇଥିଲେ ସଜାକର ଶୁଦ୍ଧ କୋଲିବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବିଷୟ ସୁପ୍ରଶେଷ୍ଟ ସାଦେବଙ୍କ ବୃତ୍ତି-ନରେ ଅଛି ।

ଏଠା ରେକର୍ଡା କଲେକ୍ଟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାବୁ ଅବଳାସନ୍ତ ବୃତ୍ତିଧାରକର ସ୍ତ୍ରୀଜାତୀରୁ ବଦଳ ଦେବାର ଅଦେଶ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଏଠାର ମୁସଲମାନସଭା ଓ କେହି ହୁନ୍ଦୁ ଉତ୍ତୁଲେବମାନେ ଅପତ୍ତି ଦର-ଖାସ୍ତ କରବାରୁ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରିନସିପଲ ତାହା ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ତାଲରେକ ବିବୃତ୍ତି ପଠାଇ ଲେଖିଲେ ଯେ ଅବଳାସ ବାବୁଙ୍କର ବଦଳ ହେଲେ କଲେକ୍ଟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶତ ଦେବ ଏବଂ ଅନେକ ପିଲ ନାମକାର ବାହାର ଯିବେ । ଏହି ଲେଖି ଅନୁସାରେ ତାଲରେ-କର ମହାଗୟ ବାବୁଙ୍କ ବଦଳ ଅଦେଶ ରହିବ କରିଅଛନ୍ତି ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତମାନ-ଙ୍କରେ କି ବିଷୟ ଲେଖାଥିଲା ଓ କେଉଁମାନେ ଶୁଣିବ କରିଥିଲେ ଅପ୍ରେମାନେ ନି କାର୍ଯ୍ୟ ଏ-ଗୋଟିଏ ସଭାରୁ ଅପତ୍ତି ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉତ୍ତୁଲେବଙ୍କୁ ତାହା ଜଣା ନ ଥିବାରୁ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଯେ ତାହା ଗୋଷନଭାବରେ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଅପ୍ରେ-ମାନେ ଯେପ୍ରକାର ଶୁଣିବାର ଉପରେ ଲେଖି-ଅଛି ଯେବେ ତାହା ସତ୍ୟ ହେଇଥାଏ ତେ-ବେ ତାହା ଅବେଦନକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରିନସିପଲ-ଙ୍କର ସ୍ୱ-ବିଯୋଜକତ୍ୱ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାରଣ ବାବୁ ସମଦାସ ଚକ୍ର ଶ୍ରୀ-ବିଦ୍ୟାୟତ୍ତେଜସଭାରେ ଏ ନଗରର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ମାନ ଉତ୍ତୁଲେବ ଏବଂ ପୁଲସଟି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଏକମତରେ ଯେଉଁ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାହା ତହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦରଖାସ୍ତ ଥିବାର ଜଣାଗଲା । ସାଦା ଦେଉ ମୁସଲମାନସଭାର ଅବେଦନ ସଫଳ ହେଲ ଅନନ୍ତର ବିଷୟ ମାତ୍ର ଏପରି ଅବେଦନର ବିବରଣ ଯାହା ସମସାଧାରଣ ଜାଣି ନ ପାରି-ଲେ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟର ବଥା ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀନନ୍ଦରସସାଧାରଣୀ ସଭାର ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ପୁଣ୍ୟଠାରେ ଗତମସାରେ ହୋଇ ଥିଲା ତହିଁର ବିବରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅନନ୍ତ ସଭାର ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ମନର ସଫାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟୁ-ହୋଇ ଜନମତ ଅଗ୍ରସର ଦେଉ ଅଛି । ବଜ୍ର-ଦେଉଳର ଦଧନଭାବ ଯହିଁର ଛତ ଦା ୧୧୦ ଓ ବ୍ୟାସ୍ତ୍ରଦା ୨୦ ଅଟେ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି କେବଳ ଦୁଇ ଲାଗିବାର ବାଗ ଅଛି । ମାଲତକ ମତ୍ତମତ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇମସିହା ଓ ଜନର

ଗୋଟିଏ ଅଧିକାରୀର ଚନ୍ଦ୍ରମା ପ୍ରସ୍ତର ଦୋର
 ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ସେ ୨୫ ର ଓ ଜଳର ପ୍ରସ୍ତର
 ଦେଉଅଛି । ଏହା ସେଇ ଦେଲେ ନୀଳଚକ୍ର-
 ନାରିକ ସେଇ ଦେବ । ଶୁକଳମଣ୍ଡଳ ଚକ୍ର
 ହୋଇଅଛି । ଏମାରମଠର ମଦନ୍ତ ଶ୍ରୀ ରଘୁନ-
 ନନ୍ଦ ରାମାଜ୍ଞକାସ ଏକାନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରର
 ଟିକା ବ୍ୟୟରେ ତାକୁ ନୁହନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତର କର
 ଦେବାର ଭାବରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପରେ
 ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦନାରେ ଏକଦଳର ଟିକା
 ଗାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ମେଘନାଦ ପ୍ରାଚୀର
 ବେଶୁର ବେଢ଼ା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି ମନ୍ତ୍ରର କିମ୍ପା-
 ମତି କରବାର ତାହା ଚନ୍ଦ୍ର କର ଉତ୍ତମିଟ-
 ସହର ଉପୋକ୍ତି କରବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
 ସବବମିଟା ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିପରି
 ଗୋଷ୍ଠର ମସମତି ବସୟରେ ଅତି ଗୋଟିଏ
 ଶାଶ୍ୱତମିଟା ନିୟନ୍ତ୍ର ଦୋର ଅଛି । ଏଥିରୁ
 ସାଠକମାନେ ଜାଣିବେ ଯେ ଦେବୀ ସଗ୍ରଦ-
 ସଙ୍ଗେ ମସମତି ନାରିକ ସାଧାରଣ ଉପରୁତା-
 ସହର ଲଗି ଯାଇଅଛି । ଅତିଏକ ସେଇମାନେ
 ଦେବୀ ଦେବୀକୁ ସମ୍ପର ଦୋର ଅଛନ୍ତି ସେମା-
 ନେ ଶ୍ରୀ ଚକ୍ର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସେହି-
 ମାନେ ଏହି ଅତି ମଦନ୍ତ ଏକ ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସାଧାରଣ କରବାକୁ ଅଗ୍ରସର ସେମାନେ ଅତି
 ବିଳମ୍ବ ନ କରନ୍ତୁ ।

ଏକଜ୍ଞା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଳ ମଧ୍ୟପୁର ସୁକନା
 ଲକ୍ଷ୍ୟକ ବିଶ୍ୱାଜାତମାନଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାୟୀ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତ୍ର ଦୋର ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦେବ
 ନନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ରରୁ ତାହା ସବୁ ଖାରଜ ପାଇବାର
 ବିଶ୍ୱାସନ ଏଥିପୁର୍ବେ କଲିକତାଗଡ଼ରେ
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଓ ଅନୁମାନେ ତାହା
 ସାଧାରଣରେ ଏ ପଦ୍ଧିରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର-
 ଥିଲୁ । ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଜ୍ଞାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶରୁ ଅନନ୍ତର ଦସମ ଅଧ୍ୟ-
 ଅନୁସାରେ ଦେବୀର ବବର୍ତ୍ତମେଘ ପ୍ରିର କର
 କରୁ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କାନ୍ଧା କରବାର
 ଅବେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରକା-
 ପ୍ରକାଶକ ସୁଭାଷରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୋଇ ଲିପି-
 ବଦ୍ଧ ଦେବୀର ବସ୍ତ୍ର ଅଛି । ସେ ବସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ
 ଦଶାଜାତମାନ କରବ ଦୋର ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁଭା-
 ସୁଭୁ ଲିପିବଦ୍ଧ ଦେବୀ ବସ୍ତ୍ର ଗବର୍ତ୍ତମେଘ ପ୍ରିର
 କରୁଥିବାରୁ ଶୁଣାଯାଏ । କିନ୍ତୁରେ ଏଥିପରି

ବିଶ୍ୱାସନ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ
 ବିଶ୍ୱାଜାତର ପେସବସି ସକ୍ଷମ ବୁଝି ଦେବ
 ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ସରକାର ସେପ୍ରକାରେ ସେଥିର
 ସକ୍ଷମ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାୟୀ କର ଅଛନ୍ତି ସେ ପ୍ରକାରେ
 ଅତି ଚାହା ଅନ୍ୟଥା ନ କରବେ । ଏ ବିଷ-
 ଯୁରେ ବିଶ୍ୱାଜାତର ଗଜାମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରକାର
 କାରଣ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେବନ ପ୍ରକା
 ଲକ୍ଷ୍ୟକ କମି ଜମା ଓ ସୁଭାଷକାର ନିରୁପଣ
 ଦେବ । ଏ କାଗଜପତ୍ର ରଖିବା ଲକ୍ଷ୍ୟକ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସକ୍ଷମେ ପଟ୍ଟିପାରିମାନ ବିଶ୍ୱାଜାତଙ୍କରେ
 ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେବୀର ଓ ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର
 ବିଶ୍ୱାସ ନ ଥିବାରୁ ପଟ୍ଟିପାରି ଖର୍ଚ୍ଚା ବିଶ୍ୱା-
 ଜାତ ଉପରେ ପଡ଼ିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଏଥିର
 ସକ୍ଷମେ ନିୟମ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଣା ଯାଏ ନାହିଁ
 ବୋଧ ହୁଏ ଏହାପ୍ରକାରେ କେଲିକତାଗଡ଼ରେ
 ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ନିୟନ୍ତ୍ର ଜାଣିବାବ୍ୟୟକୁ ଅନୁ-
 ମାନଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ରଖିଲୁ ।

ବିଶ୍ୱାସୀର ବିପତ୍ତି ।

କିଛି ଦୁର୍ଗ ଶୁକ୍ରବାରଦିନ କଲିକତାର
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦେଶୁଲି ସାହେବଙ୍କ ଏକଲପରେ
 ଗବର୍ତ୍ତମେଘକ ସମରୁ କାରିଷ୍ଟର ପିଠି ସାହେବ
 କଲିକତାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସୀ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରର
 ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ, ଅଧ୍ୟକାଶ
 ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ, ମଧ୍ୟାଲୋକର ବ୍ରଜରାଜ
 ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ଓ ପ୍ରିୟର ଅରୁଣୋଦୟ ବସୁ,
 ଏହି ଗୁରୁଜଣଙ୍କ ନାମରେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବସୁ-
 ବିଧି ଅଛନ୍ତର ଧା ୧୨୪ କ, ସୁ ଲିଖିତ
 ବର୍ତ୍ତମେଘକପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କ ଅଭିଳାଷି କଲ୍ୟା-
 ନକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବା ଅପସ୍ୟରୁ
 ନାଲିସ କର ଓହାରକ ବାଦାର କରବାର
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଉଦନ୍ତସାରେ
 ନୁହନ୍ତ ଦେଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଶଖାରୁ ପୁଲିସର ଡ୍ରେ-
 ପୁଟା କମିସନର, ଆବେଶକାୟ ଦଳବଳ ଦେଇ
 ବିଶ୍ୱାସୀରୁ ଅପସ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 କାଗଜପତ୍ର ଲୋକ ଗଲେ ଓ ପ୍ରିୟର ଉଡ଼ା
 ଅନ୍ୟ ଅସାମୀମାନେ ସେଠାରେ ନ ଥିବାରୁ
 ଏକା ପ୍ରିୟରୁ ଧରୁଅଣି ଗୁରୁଟା ସମୟରେ
 ଅବାଲକରେ ଉପସ୍ଥିତ କରବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ଫରାୟାଦ ପସର ଦୁଇଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଜୋବାନ-
 ବର କେର ଅସାମିକୁ ହାଜର ଦେଲେ । ତହିଁ
 ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣବାର, ସମ୍ପାଦକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅଧ୍ୟ-
 କାଶ୍ୱ ଏଗାନେ ଅବାଲକରେ ହାଜର ହେବାରୁ

ସେମାନଙ୍କର ବାରିଷ୍ଟର, ହୁଲ ସାହେବ ଓ
 ଲଲମୋଦନ ଘୋଷ, ଜାମିନ ପାଇଁ ଅନେକ
 ଓକର କଲେ ମାତ୍ର ଫରାୟାଦ ପସର ବାରିଷ୍ଟର
 ତହିଁରେ ଅପଡ଼ି କରବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାମ୍ପ-
 ନର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କର ଅସାମୀମାନଙ୍କୁ
 ହାଜରକୁ ଯଠାଇଲେ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ-କୁଣ୍ଡାଗ୍ରମ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥରେ କୁଣ୍ଡାଗ୍ରମର ଉପକାରଣ
 ଗୋଟିଏ ଅଗ୍ରମ ସ୍ତାପନ କରବା ଦାରଣ ଅର୍ଥ-
 ସଗ୍ରଦ ହେଉଥିବା କାର୍ତ୍ତା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏଥି-
 ପୁର୍ବେ ଜଣାଇ ଅଛି ଏବଂ ଏପ୍ରକାର ସହକାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ଦାନ କରବା କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଅଛି । ଗତ ବେଳେକ ସପ୍ତାହର ସଞ୍ଚାବନା
 ପଦ୍ଧିକାରେ ଏକସପ୍ତରେ ସେ ଯାହା ଦାନକରୁ
 ଅଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରକାଶ ଦେଉଥିଲେହେଁ ତହିଁର
 ପରମାଣ ଉଣା ଦେଖୁ ଉପୁ ଦେଉଥିଲା ସେ
 ଏହି ଶୁଭ କଥାଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଗତ ଦେବାକୁ
 ବିଳମ୍ବ ହେବ । ମାତ୍ର ଗତ ସଞ୍ଚାବନାରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଅନନ୍ତ ସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ ସେ କଲିକ-
 ତାର ସୁବିଖ୍ୟାତ ଜାଲୁର ମହେନ୍ଦ୍ରଲଲ ସର-
 କାର ଏହି ଅଗ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇସହସ୍ର ଟଙ୍କା
 ଦାନ କରବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ
 ବିଷୟରେ ଦେଉଶର ପୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
 ବାବୁ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସୁଙ୍କ ନିକଟରୁ ଯେଉଁ
 ପତ୍ର ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସହଯୋଗୀ
 ତହିଁର ଏକ ଅଂଶ ବିଶ୍ୱାଳାରେ ଅନୁବାଦ କର
 ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ
 ଉଲ୍ଲେଖପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ତାହା
 ଉଲ୍ଲେଖପାଠକରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି
 ଯଥା:—ଜ ୫୦ ଶ କୁଣ୍ଡାଗ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ପସ୍ତୁରୁ ଗୁରୁନୀତି କରବାକୁ ଆପଣଙ୍କର ଦୁର-
 ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେବ । ଅସାମୀୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦୁର୍ଗାବସ୍ତାରେ ଅନୁର ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ସମ-
 କାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ବଡ଼
 ବ୍ୟୟ ବେଳେ ବିଶ୍ରାମ ଲାଭ କରବା ଆଶା-
 ରେ ଦେଓପରରେ ଅନୁର ଗୋଟିଏ ଅଗ୍ରମ
 ନିର୍ମାଣ କରବାର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡା-
 ଗ୍ରମର ଅଭାବ ଅନୁର ନିଜର ଅଭାବ ଅ-
 ପେକ୍ଷା ଗୁରୁତର ବିବେଚନାରେ ଅନୁର ସେ-
 ମାନଙ୍କ ସହାୟେ ଉକ୍ତ ସହକାରଣରୁ ବରୁ-
 ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଅଗ୍ରମ ନିର୍ମାଣ କରବାର ସମସ୍ତ
 ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ କରି ପାରିଲେ ଏହା ଗୋଟିଏ

ହିତ ଅଧିକାର ମନେ କରନ୍ତି । ଯେବେ ଦେଉ-
 ଠରାବିକର କୌଣସି ଅପତ୍ତି ନ ଥାଏ
 ତେବେ ଅମୂଳ ଲକ୍ଷୀ ଏହି କି ଅମୂଳ ପତ୍ନୀର
 ନାମାନୁସାରେ ଅଗ୍ରମଣ୍ଡଳ ନାମକରଣ ହେବ
 କି ଯାହାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସପ୍ତମସହ ଓ
 ସେବାରେ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅର୍ଶାବଦରେ ଅ-
 ମ୍ନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଗ୍ୟ ଲବ କରୁଅଛୁ । ”

ଉପରଲିଖିତ ଉକ୍ତଭାଷଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଅଛି ଯେ ଭାଦ୍ରବର ଦାନ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ
 ଭାଦ୍ରବର ଦୁର୍ଗା ଉଦ୍‌ପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଟଇ ।
 ସରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାନ କରୁବା ସ୍ଵଭବି କି ସମ-
 ସ୍ତୁତ୍ୟ ଭାବରେ ପଢ଼ଇ ନାହିଁ ତଥାପି ଉକ୍ତ-
 ଶିକାରୁ ବହୁ ଦାନ କରବା ଅନେକ ଲୋକ-
 ଲର ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ପର-
 ଦୁଃଖରେ କାଳର ଦୋଇ ଆପଣାର ପୁଣ୍ଡର
 ଉପାୟ କରବାଠାରୁ ଭାଦ୍ରବ ସାହାଯ୍ୟ କରବା
 ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲାଜ କରି ରହିଁରେ ପ୍ରକୃତ
 ହୁଅଇ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଜଗତରେ ଧନ୍ୟ ଏବଂ
 ଏହିପରି ପୂର୍ଣ୍ଣାବଧି ଲୋକଙ୍କ ଦେହୁ ସଂସାରରେ
 ଅର୍ପ ରହିଅଛି । ତାଙ୍କର ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
 ଦୁର୍ଗର ଅଭାବ ମୋଚନ ହେଲ ଏଣିକି ସେ
 ଜାମ ଦାନ କରବେ ଉଦ୍‌ବାର ସେବିକର
 ବ୍ୟବହାରକୁ ଜଳ ଏବଂ ଗ୍ରାହାଣାଦନ ଓ ଚିତ୍-
 ଯାଯୋଗାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ । ସୁତରାଂ
 ସାଧାରଣସାହାଯ୍ୟର ଅବଶ୍ୟକୀୟତା ଅବଧି
 ରହିଅଛି ।

—*—

ସାମ୍ୟବାଦୀମାନ ।

ଏ ଜଗତର ସାମ୍ୟବାଦୀ ମୁଲର ସ୍ଵଭାବ-
 ବାର ଦସ୍ତାନର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଗତି ରହିବାର
 ତୁଳ୍ପ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୋଟିଏ କୁହନ୍ତ ସଭା
 ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟ ମୁଲଶ୍ରୁତି ଓ
 ଭର୍ତ୍ତମଧରେ ଦେଶୀୟ ଜମିଦାର ଓକାଲ ଅମ-
 ଲପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀର ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିଲେ । ଅମୁମାନଙ୍କ ସବଜକ ବାବୁ ବଳରାମ-
 ମଣ୍ଡିକ ସଭାପତିପଦରେ ପୂର୍ବରୁ ବରଣ
 ହୋଇଥିଲେ । ସେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରି ବହୁଲେ
 କି ବାବୁ ଲଳିତମୋହନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଆପଣାର
 କଳ୍ୟା ସାମ୍ୟବାଦୀ ବଦ୍ୟାଳୟକୁ ସଜା ବିଦ୍ୟ-
 ନାଥ ପତ୍ରିକାକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ପ୍ରିର କରି
 ଅମୂଳ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ତା-
 ବାରୁ ଅମ୍ନେ ଅନୁମତିପତ୍ର ସମ୍ପତ ହୋଇଅଛି ।
 ଦାତା ଓ ପ୍ରସାଦା ଆପଣା ସମ୍ପତ ସଭାରେ

ପ୍ରକାଶ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଅମ୍ନେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
 କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସଭାପତିଙ୍କର ବିବାଦ ଉପମାଣ
 ବଜ୍ର ସୁନ୍ଦର ଓ ଅନୁପଦ ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତ-
 ବରେ ସଭାପତିଙ୍କ ପକ୍ଷ ଓ ଫଳ ଓ ନାନାବ-
 ଶ୍ଟିର ବାଗଜରେ ବଜ୍ର ସୁରୁପପୁଷ୍ପକ ସୁସଜ୍ଜିତ
 ହୋଇଥିଲା । ବାଲୁକଜାର ସଜ୍ଜାଠାରୁ ସଜ୍ଜା-
 ଗୁହପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଵାସ ଦୁରପାଖରେ ତେଲର
 ଶ୍ରେସନାର ଘୋଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସଜା
 ବିଦ୍ୟନାଥ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କେ ଚୋପ
 ବାଜି ଗୋ * ଟା ମସଲାରେ ଥିଲା । ସୁତରାଂ
 ବିବାଦ ଉପକର ସମସ୍ତ ଉପକରଣ ଥିଲା
 କେବଳ ଲଗ୍ନକାଳର ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ଅର୍ଥାତ୍ ବିଜ୍ଞାନରେ ଚ ୭ ଶା ସମୟ ଲେଖା-
 ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ସଭାଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋ-
 ଈଥିଲେ ହେଁ ବର ଓ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ
 ଚ ୮ ଶା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଏଥିରେ ଦେହୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ଏହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହଇ କାରଣ ଓକିଲାରେ
 ବିବାହର ଲଗ୍ନକାଳପ୍ରତି ବଜ୍ର ଅସ୍ତ୍ରା ନ ଥାଏ ଓ
 ସରକର ବିବାହରେ ସଜ୍ଜା ପାହୁଡ଼ାଉଥିବା
 ପ୍ରକ୍ରେ ଏକଦଶା ବିଲମ୍ବ ଅତି ସାମାନ୍ୟତଥା
 କେବଳ ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ଅଥବା ସୁନ୍ଦରପତ୍ରର
 ବାହୁଲ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନରେଦେହୁ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ବିଲମ୍ବକୁ
 କେହୁ ଚୁଟି ମନେ କରନ୍ତି ନୁହୁଏ ଏହା ଅସ୍ତ୍ର-
 ଦେଶୀୟଙ୍କର ସ୍ଵଭାବର ବହୁତ୍ଵ ନୁହଇ ।

ସଭାପତିଙ୍କ ଅନୁସେଧରେ ବାବୁ ଲଳିତ-
 ମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ସୁନ୍ଦର ବଲ୍ଲଭାରେ
 ଯାହା ପ୍ରକାଶ କଲେ ତହିଁର ସାର ଏହି କି ସେ
 ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନ କରି ଏତେବନ
 ନିବ୍ୟାଦ କରି ଆସିଲେ ମାତ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ
 ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇବାରୁ ଓ କିଲେ ସବୁ ବ୍ୟୟ
 ଯୋଗାଇବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହେବାରୁ ଆଉ ଏହାକୁ
 ରସୁପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏହାକୁ ସଜ୍ଜା-
 ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସଜ୍ଜା
 ମହୋଦୟ ଯେପରି ବଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସାଧାରଣ ହିତାନୁଷ୍ଠାନ ରକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି ଏହାକୁ
 ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ରକ୍ଷା କରବେ । ସଜ୍ଜା ମହୋଦୟ
 ଏଥିର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ କି ସେ ଏ ବଦ୍ୟା-
 ଲୟର ଭାର ନେଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣରେ
 ଏକାର ସରକାର ଏବଂ ଉନ୍ନତ ବିଷୟରେ ଚୁଟି
 କରବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେବେ ଏହାର ଅଧିକ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀବିଶ୍ଵା ନିଜାନ୍ତ ଉଦ୍‌ଗା ଦେବ ତେବେ
 ସେ କାରୁ । ସଭାପତି ଏ ଉତ୍ତର ଶୁଣି

ସପାଥ କହିଲେ ସେ ତେବେ ଏ ବିବାହଟି
 ହୁଏନି । କି ନ ଦୋଇ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଧର୍ମପାତ୍ର-
 ଲିଖିତ ଏକପ୍ରକାର ବିବାଦ ଦେଲ ଅର୍ଥାତ୍ ସଜା
 ମହୋଦୟ ଏ କଳ୍ୟାକୁ ପଞ୍ଚାଶହରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କଲେ । ବିବିଷୟକୁ ସଜ୍ଜାପତି ଦେଲେ ସମ୍ପତ
 ପ୍ରିର ରହିବ ନୁହୁଏ ତ୍ୟାଗ କରବେ । ମାତ୍ର
 ପ୍ରଥମରୁ ଅଗୁରୁକାମନା କରିବା କଲ ନୁହଇ
 ଏବଂ ସେ ଆଶା କରନ୍ତି କି ସଜାପତିଦେବ ଏପରି
 ଅଗୁରୁକାମନା ମନରେ ପ୍ରାଣ ନ ଦେଇ ଏହାକୁ
 ସ୍ନେହ ଓ ଯତ୍ନସହିତ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବାଦ୍ଵାରା
 ସୁଖଅର୍ଜନ କରବେ ଯହିଁର ଫଳ ପରକାଳରେ
 ଭାଦ୍ରବପାଦ ସଦସ୍ତୁତ୍ୟରେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ସମ୍ପତ
 ରହିଥାଏ । ଏଥିଉତ୍ତରୁ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ।

ପୁସ୍ତକରେ ପାମାୟୁଜଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ପୁସ୍ତକର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ନିରକରାର
 ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ସଜ୍ଜା ବର୍ଜାପୁଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଶାଳ୍ ସେହି ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଯହିଁର ସମ୍ପେପ ସରକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଦେଇଅଛି ତହିଁର ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ପୁସ୍ତକରେ
 ପାମାୟୁଜଳ ଯୋଗାଇବାର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି-
 ବା ଅଟଇ । ପୁସ୍ତକରେ ପାମାୟୁଜଳର ନିଜାନ୍ତ
 ଅଭାବ ଏବଂ ଏହାର ସେଠାରେ ବର୍ତ୍ତୁକର୍ତ୍ତ
 ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଓ ନିବାସିକ ମୃତୁର ପ୍ରଧାନ
 କାରଣ ବୋଲି ଅନେକଦିନରୁ କର୍ତ୍ତୁପସକର
 ଆରଣ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବିଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଯୋ-
 ଗାଇବାକୁ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରବାରେ ମଧ୍ୟ ଚୁଟି
 ହୋଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ବୁଲୁଥିବା ବୁଝଇତା
 ଅଳ୍ପ କୌଣସି କୁଅର ଜଳ ଭଲ ନୁହଇ ଏବଂ
 ତେବେ ଦୂରରୁ ପାମାୟୁଜଳ ଆଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କ
 ପକ୍ଷରେ ସଦକ ନୁହେଁ । ବିସେଷତଃ ଯାଣି
 ଅଥବା ନିରକରାସିମାନେ ବିଶୁଦ୍ଧଜଳର ଅବ-
 ଶ୍ୟକତା ଏବେ ଚୁଟୁଛି ନାହିଁ ସେ ବ୍ୟୟ ଓ
 ଶ୍ରମ ସ୍ଵୀକାର କରି ଭାଦ୍ରା ଅଣାଇବେ । ନିରକ-
 ପୁସ୍ତକର ଜଳକୁ ସମସ୍ତେ ଭଲ ବୋଲି
 ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଭାଦ୍ରା ସେପରି ନୁହଇ ଏବଂ
 ଗାଧୁଅଇ ଉପାଦ ସବଳକାର୍ଯ୍ୟ ରହିଁରେ ଦେହୁ
 ଥିବାରୁ ଜଳର ବିଶୁଦ୍ଧତା ରହି ପାରେ ନାହିଁ
 ଅଥଚ ଗାଧୁଅ ବଦ କଲେ ଯାସିମାନେ ନିଜାନ୍ତ
 ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବେ । କାରଣ ଏହା ଗୋଟିଏ
 ଗର୍ଭ ଅଟଇ । ଏହିସବୁ ବିବେଚନାରେ ଓକ-
 ଶାର ଦୁରପୁଷ୍ଟ ବିମୁଗ୍ଧ ମେଟକାପସାଦେବ
 କରବିତା ପ୍ରତିଭିପରି ପୁସ୍ତକରେ ବିଭାଗୀ ଜଳ

ଯୋଗାଉବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀପ୍ରଭୃତ
 ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମତ ଶେଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
 ରପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଏହି
 କି ସମାପନ ନଦୀରୁ କଲ୍ୟାଣ କଲ ଅଣି
 ମନର କିଛିରେ ଏବଂ ହୁଣ୍ଡାରେ କମା ଦେବ
 ଏବଂ ସେଠାରୁ ନଗରର ଚଳୁଥିବା କଲ୍ୟାଣ
 ଗୁଳିର ଦେବ । ଏହି କଲକଳ ନିର୍ମାଣ ନମନ୍ତେ
 ପ୍ରଥମେ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟନର ପ୍ରୟୋଜନ
 ଏହାଛଡ଼ା ବାର୍ଷିକ ନିର୍ବାହର ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ
 ୧୬୧୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ପଡ଼ିବ । ପୁଣ୍ୟ ମିହି-
 ନିସିପାଲିଟୀର ଏପରି କଲ ନାହିଁ ଯେ ଏତେ
 ବଡ଼ ବ୍ୟୟଗାଳ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଏକାକେ ପ୍ରକାଶ
 କରିବ । ଏଥିପାଇଁ ମେଟକାଫସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କଲେ କି ଅବଶ୍ୟକୀୟ ମୂଲ୍ୟ ୩ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା
 ଗ୍ରହଣକରଣର ମହାତ୍ମା ଗୁଡ଼ା କମିଦାର-
 ପ୍ରଭୃତ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦାନ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରିବା ଉଚିତ ଅଟଇ ଏବଂ ତହିଁରେ ଫଳ ନ
 ଦେଲେ ସାଧାରଣ ହେତାହାସ ସମ୍ଭବ ହେବ ।
 ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ବ୍ୟୟ ୧୬୧୭ ହ-
 ଜାର ଟଙ୍କା ମିହିନିସିପାଲିଟି ଓ ବସାଦର ଟିକସ
 ଲଭ୍ୟାଦିରୁ ଅନାୟାସରେ ହସ୍ତାପାତ ପାଇବ ।
 ମେଟକାଫସାହେବ କଥାଏ କରୁଥିଲେ କି ପୁଣ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣକରଣର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଥ ଓ ହୁଣ୍ଡ
 ବଡ଼ ଲୋକେ ଏଠାରୁ ଅଧିକ ଏକ ଟଙ୍କା ଏବଂ
 ସମସ୍ତରେ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ
 କରୁଥିବାପ୍ରାଣେ ଏମନ୍ତ ହୁଣ୍ଡକର ଅନୁଷ୍ଠାନର
 ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଲେ ତହିଁପାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ-
 ଦମ୍ଭରେ ଦାନ କରିବେ ଏବଂ ତାହା ଦେଲେ
 ଅନାୟାସରେ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ-
 ବାର୍ଷିକ ରୂପରେ ଅଭରନ୍ତ ଟିକସ ଭାବ ପଡ଼ିବ
 ନାହିଁ । ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଏ ଉଦ୍ୟମ
 ଅସଫଳ ବୋଲିଥାନ୍ତ ନ ପାରେ । କଲକତା
 ହୁଣ୍ଡମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନେକାନ୍ତେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଏକ ଧନୀ
 ହୁଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ କଲକାର୍ଯ୍ୟମାନ ସ୍ଥାପନ କରି ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଏହା ହୁଣ୍ଡକ
 ସାହାଯ୍ୟ ଓ ବଦାନ୍ୟତାରେ ଏକ ନଗରରେ
 କଲର ଭଳି ରହିଅଛି । ହୁଣ୍ଡକ ବଦାନ୍ୟତା
 ଏହି ପ୍ରକାର ଏକ ପୁଣ୍ୟବାର୍ଷିକ ଓ ଅଧିକାଂଶ
 ସାହିବର ଦରଦୁରାପ୍ରଦ ଦୁଷ୍ଟି କରି ମେଟକାଫ
 ସାହେବ ସବୁବେଳାପ୍ରକାର ଉପକରଣର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲରେ
 ପଠାଇଥିଲେ ଅବଶ୍ୟକ ଉପକରଣ ଦୋଲ ନାହିଁ ।

ମେଟକାଫ ସାହେବଙ୍କ ରପୋର୍ଟ କଲକତାର
 କଲକତା ହୁଣ୍ଡକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ-
 ରେ କଲକତା ହେତକାଗାନକବାସୀ ବିଶ୍ୱାସ
 ଧନୀ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍କଳନମାନ ମଲକତ ସରକାରୀ
 ଅନେକଲୋକ ବାକୁ ସହୁଲତା ମଲକତ
 ଭୂରେ ପୁଣ୍ୟ ଗର୍ଭକୁ ଆସିଥିଲେ । ବଡ଼ଲୋକ
 ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ବସାଦର ଯାମାୟ କଲ ଓ
 ଶାକ୍ତକ୍ରମାଦି ନ ପାଇ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇବ
 ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କମିଶ୍ନର
 ମେଟକାଫ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ
 ମେଟକାଫ ସାହେବ କଲକଳ ସ୍ଥାପନ ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଅପରାଧ ରପୋର୍ଟ ଲଭ୍ୟାଦି ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖାଇ
 ଅର୍ଥସଗ୍ରହ ବ୍ୟୟରେ ସହ କରିବାରୁ ଅନୁ-
 ସ୍ତେଷ କରିଥିଲେ । ବୋଧ ହୁଏତ ସାହେବ
 ମନେ କରିଥିଲେ କିମ୍ପେ ବଡ଼ଲୋକ ପାଇଅଛନ୍ତି
 ଏହାଙ୍କଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହେବପର । ଯଦୁବାବୁ
 ଏତାକରକାଳ ନରବ ରହି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶ୍ରୀମନ୍ତର
 ଜାଣିସମ୍ଭାଷଣ ହେବା ସଂଗ୍ରହ ଦେବାର ଅନୋ-
 କଳ ଲାଗିବାରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତିକା
 ବାଦାଇ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରେ ସେ ପୁସ୍ତିକା
 ସେସବୁ ବ୍ୟୁତ୍ତରଣ କରିଥିଲେ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ
 ଓ ମେଟକାଫ ସାହେବଙ୍କ କଲକଳ ବସାଦନା-
 ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଗଜପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରି ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସ୍ଥାନବିଶେଷର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ-
 କାରଣ ସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ ଲୋ-
 ଡିବା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ । ଏକାର୍ଯ୍ୟଟି ସ୍ଥାପାୟ ମିହିନିସି-
 ପାଲିଟୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ଓ ମିହିନିସିପାଲିଟୀ
 ତେଣୁ କଲେ ଅନାୟାସରେ ତାହା ହୋଇ-
 ପାଏବ । ତାହାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଏହି କି ମିହିନି-
 ସିପାଲିଟୀ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଶି କରିବେ ଓ ତାହା
 ବାର୍ଷିକ ଶତକର ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ପୁଅରେ ଅନା-
 ଯାସରେ ମିଳିପାରିବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଟଙ୍କାରେ
 ଯଦାଦି ଖରଚ ଓ ଗର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଲ କଲ
 ବସିବ । ରାଶିର ପୁଅ ବାର୍ଷିକ ୧୫ ହଜାରଟଙ୍କା
 ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ବାର୍ଷିକ ୧୬ ହଜାର
 ଟଙ୍କା ଏବଂ ହଜାରରୁ ଲଭ୍ୟାଦି ଅଧିକ
 ବ୍ୟୟର ସଂପ୍ରାଣ ବାର୍ଷିକ ୧ ହଜାର ଟଙ୍କା
 ଗାଏ ୪୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଜନ । ଏଥିକୁ
 ସାହିବ ଉପରେ ଜଣପ୍ରକ ବାର୍ଷିକ ଅଠଅଣା
 ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ଉପରେ ଜଣପ୍ରକ ଏକ
 ଟଙ୍କା ବାର୍ଷିକ କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ୨୦ ହଜାର
 ଅଧିକାରୀ ଓ ବାର୍ଷିକ ଦରଦର ୨୦ ହଜାର
 ଯାକିକଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ୫୧ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆୟ

ଦେବ ଓ ତହିଁରୁ ଉପକରଣର ୪୦ ହଜାର
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଯାଇ ୧୧ ହଜାର ଟଙ୍କା ହୁଣ୍ଡ
 ରହିବ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବସାଦତା
 ଟଙ୍କାରୁ ରାଶି ପରିଶୋଧ ଯାଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଦୋର ପାରିବ । ମିହିନି ମହାଶୟ-
 କର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କଲକତାର ପୁଣ୍ୟମଲକ-
 ସଂସାର କମିଟି ଅନୁମୋଦନ କରି କାର୍ଯ୍ୟକା-
 ରକ ଦେବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅବେ-
 ଦନପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅନୁସ୍ତେଷ କରିଅଛନ୍ତି । ଏବଂ
 ସୂଚରେ ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏପରି ପ୍ରକାର
 କରିବାର ଲକ୍ଷା ଅଛି ।

ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠାରେ ଶତ ସୋମବାର ଗାଳତ୍ୟ ରେଭେନ୍ସା ପୁସ୍ତକ
 ପସରା ଦେଖିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ଅର୍ଥାତ୍
 ବାବୁ ଗଣେଶ୍ୱର ଶର୍ମା ବାବୁ ଧୂବନରାୟ ଚାନ୍ଦ ପରାମୋଦଣି
 ହେଲେ । ଏମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ଡୋର୍ସର ଅଧିବେଦ୍ୟକ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନିଦାର ମୋଲିନୀ ଦାବର-
 କଳ୍ପ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନିଦାରକାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାର ହେଲେ ।

ବଡ଼ବର ତନ୍ତ୍ରକୃତ ଶେଷକୁ ଜଳ ମି- ଦହାସଲ ଗୁପ୍ତ
 ଅନାମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମି- ବେତକୁ ହରିତ୍ରା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

କୃଷିବେଦକ ବାର୍ଷିକଲେଖର ଡାଇରେକ୍ଟର ମି- ପି-
 କେନ୍ଦୁ ବରମାସର ହୁଣ୍ଡା ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଡାକ ସାକରେ
 ଦୁଇଲାପପ୍ରଦତ ଅଗ୍ରର ସେକ୍ରେଟର ମି- ଡକରର ମରୁ
 ଉପୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରଣ ବାବୁ ସନ୍ଦେହନାଥ ମୁଖର୍ଜୀ ଯୁ ପ୍ରେତ-
 ମୁଦ୍ରଣରେ ବାହାର ହେଲେ ।

ବାବୁ ହେତୁକ୍ୟନାଥ ଗୋଷ୍ଠକ ଶାକରେ ବାବୁ ସେତ୍ର-
 ରକ ଅତ୍ୟ ପଦ କର୍ମକ୍ରମୋତ୍ତର ସଲ୍ୟପଦରେ ନିମାତନ
 ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଦୟାସାଗରର ଅବଶ୍ୟକ ଉପକରଣରେ ଗାଏ ୨୦
 ହଜାର ହଜାରକୁ ହେବେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରା ହୋଇ
 ଯିବ । - ତାହା କହନ୍ତ ଡାକ ।

କଲକତା ଶିବପୁର ଚନ୍ଦରେ କର୍ମ ବନ୍ଦୁ ଚନ୍ଦ୍ରକ
 ଦୁଇ ପଦା ଶିବପୁର ମାଟିରେ ଗୋଟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏକକର ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

କେଲକତା ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୋମାନ ରମିଟେର ଅର୍ଥାତ୍
 ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ମୁଦ୍ରଣକର ବାରଶାସାମାପାର୍ଥେ ଉପକରଣ
 ପେରୁ ବକ୍ତୃତା ହୋଇସବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନିଦାର ପରେ
 ଉପକରଣ ବର୍ଷମାନ ଗାୟ ସାତଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଶିବପୁର ହୋଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଅଧ ଅବେଦନାକାର ଅଂଶ ନକରାଧିକ ବାଲ
 ଅଛି ।

ଋଷନମାଟେ ମିଶରକୋମରେ ଉପକରଣ ଡାକ ସୂଚ
 ସେଠା କର୍ତ୍ତମାନ ସେବକ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନିଦାରୋପାପୋର
 ଦରଦା ହେବୁ ଡାକ ପଦକ୍ତର କରବା ହାଉର ପରାଦି-
 ଶକ୍ତିମେଣ୍ଟ ଦୁଇପଦ ମୁଲକନକୁ ପଦକର୍ମ ଦେଉଅଛି ।
 ଦରଦା କି ହେବୁ ବର୍ଷମାନ ବୋଲିବା ନ ପାରେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସ୍ୱର୍ଗସାଧାରଣ କ୍ରମେ ଦିଆ-
ଯାଉଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତ୍ୱବର୍ମାଣ୍ଡକରକରୁ
ଓପାରିଲବାଳା ଓ ଉତ୍ତରପ୍ରଭୃତି କାଗଜାଳ
ଇଲକ ସ୍ୱକାରୁ ଉକ୍ତକାଗଜାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା-
ନମନ୍ତେ ମାସିକ ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ବେତନରେ
ଏକଜଣ ଦେଢ଼ମୋହର ଓ ମାସିକ ଟ ୮୦ ଙ୍କା
ବେତନରେ କ ଟ ୩ ମୋହରର ନିୟୁକ୍ତି
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି
କମିତାସଂସିରସ୍ତା କମ୍ପାଣ୍ଡି, ଅନୁଗଳ ଓ ବାକୀ-
ପ୍ରଭୃତି କେନ୍ଦ୍ରୀୟତ୍ୱସଂସିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଅପଣା ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତରେ (Certificate)
(ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର) ଲଭ କରିଥିବେ ସେମାନେ
ଏକସପ୍ତାହମଧ୍ୟରେ ଅପଣା ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶଂ-
ସାପତ୍ରର ଲଗଲ ସହ ଅମୂଲ୍ୟ ମ୍ୟାନେଜିଣ୍ଟ ଅଫିସ
ଏକଗରସ୍ତ କାଳକ୍ରମେ ଶ୍ରେୟ କାଳକ୍ରମେ
ନାଥରାୟ ଚୌଧୁରୀ ନାବାଲଗ କମିତାର-
ମହାସଭାକୁ କୋଠାରେ ଦାଖଲ କରିବେ ।

Nilratan Mukherjee
In charge manager
to the Estate of minor Zemindar
Babu N. N. Rai Chowdhury.

NOTICE.

A tutor is required for the
minor Raja of Pal Lahera, on
salary Rs. 25 per month with free
quarters at Pal Lahera. Appli-
cations with copies of testimonials
will be received by the under-
signed up to the 15th proximo.
A knowledge of English and
Uriya is essential

Office of Superinten- } Sd. G. TOYNBEE,
dent Try. Mehal }
Cuttack the 29th }
July, 1891. } Superintendent.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କୃତ୍ୱା-ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ ନିମନ୍ତେ ଜଣେ
ସା ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରଫୋଜନ ଅଛି ମାସିକ ବେତନ
ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ଅବେଦନକାଗ୍ରମାନେ ଅପଣା
ଯୋଗ୍ୟତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ନିମ୍ନ-
ସାଧାରଣକାରକ ନିକଟକୁ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୫ ତାରିଖ-
ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ । ୩୧/୭/୯୧
ଈ ମଦନମୋହର ପଞ୍ଜକାୟକ
ମାନେଜର । କ । ବଡ଼ମା

କିରା କୁଜଙ୍ଗ ।

କିରା କୁଜଙ୍ଗ ନମନ୍ତେ ଟ ୨୦୦ ଦରମାରେ
୪ ଜଣ ଉତ୍ତରପ୍ରଭୃତି ଏବଂ ଟ ୨୦୦ ଦରମାରେ
ଦୁଇଜଣ ଦେଢ଼ ମୋହରର ଏବଂ ଟ ୧୦୦
ଦରମାରେ ୧୨ ଜଣ ମୋହରର ଦରବାର ।
ଯେଉଁମାନେ କନିକା, କୁଜଙ୍ଗ, ବାକୀ ବା
ଅନୁଗଳ ଉଦାରଣ ଦେଢ଼ମୋହରର କାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ କମିତାସଂସିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କାର୍ଯ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ଟ ୨୦୦ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଏହିପରି ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତି ଦେବେ । ଯେଉଁମାନେ
ଏହିସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ପସ୍ତମାସ ଅର୍ପଣ ବା
ଉଦାରଣ ମୋହରର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି,
ସେମାନଙ୍କୁ ଟ ୧୦୦ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ।
ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ନିଗଦ ଜାମନ

ଦେବାକୁ ଦେବ, ତାହା ଉକ୍ତ କିରା ସହ-
ମ୍ୟାନେଜର ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର
କଲେ ଜାଣି ପାରିବେ ।
ବର୍ଦ୍ଧମାନ ସୁକବାଟୀ } ଈ ଏସ, ଦତ୍ତ
ଭାଣ୍ଡାରୀ କୁଜଙ୍ଗ } ଅଗଷ୍ଟ ମାନେଜର
ସ୍ୱ ୧୮୯୧ } ବର୍ଦ୍ଧମାନ ସୁକ

ଶୁଭମାଳାର ଅର୍ଥ ।
ବାକୁ ମଧୁସୂଦନସ୍ତ୍ରୀ କୁ ଶୁଭମାଳାର ଅର୍ଥ-
ସ୍ତ୍ରୀମୁକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାଳା କାଗଜରେ
ଶୁଭାହୋଇ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବସ୍ତ୍ରାଳୟର ଏବଂ
ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଣୀ ପ୍ରଜାଳ-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଦିତ୍ୱ ଦେହୁଅଛି । ଦୁଇପଇ-
ସାଅଟିକଟରେ ଈ ୧୨ ଶ୍ରୀ ସହି ଜାକରେ ଯାଇ
ପାରେ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସହର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛୁ । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଜାକ୍ରାସି ଓ କରକ୍ରମ ଉପସ୍ଥ
କରଣ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାକାର
ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଫୋଜନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲେଖିଲେ
ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସାଧ୍ୟାକରା ସହିତ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଦିତ୍ୱ ଓ ସରବ-
ସ୍ୱଦ କରୁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ
ବଜାର ଦର ଉପରେ କିଛି ପଠାଇବାର ପରି-
ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଶତକ୍ରମ ଟ ୨୧ ହସାବରେ ବନ୍ଦି-

ଶନ ଶ୍ରୀକମଳନକଠାରୁ ନିଅଯାଏ । ବେବଳ
ପ୍ୟାକ ଓ ଜାକ୍ରାସି ପଠାଇଲେ ଉପସ୍ଥ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଇ ପାରେ । ବେର ବା ଲକ୍ଷଣସିଏବୁ
ସହ ଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପ୍ପାଲକାର୍ଜି ବା
ଦୁଇପଇସା ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ସହର ଉକ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
ମାଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ବଜା କମିତାର
ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ସେଗର
ଚହଣି ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଶେ
ପତ୍ର ପାଉଥାଉ । ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ କରାଉଅଛି ଏ ଯେଉଁ-
ମାନେ ଅମୂଲ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ଚିତ୍ତ ଦେବାରୁ

୧୯୩୮

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୩୮
୧୯୩୮

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ।

ଅଗ୍ରମ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩/୪
ପଞ୍ଚମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୨୫ ୩/୪

ଭାରତଚର୍ଚ୍ଚାସୂ ଦର୍ଶନୀ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ୫୫୫ ଲକ୍ଷ
କମରର ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ଅଗ୍ରମ ମାସ
ରା ୧ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ସେନାମୟ ଅଭିନବୀନ୍
ବିରୋଧକ ଦୋରଣରୁ ଚାନ୍ଦାସବୁ ମିଶି ଏକଦି
ଓଡ଼ିଶାଜାତୀୟରେ ଶ୍ରୀମା ଦୋର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶନପୂର୍ବକେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଶହରୁ ୫ ଓ ୫ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦/୪
ଅନ୍ୟସ୍ଥାନା ଶ୍ରୀମା ଦୋରଅଛି । ଯାହାକର
ପ୍ରୟୋଗକର ଶୀଘ୍ର କ୍ରୟ କରିବେ ।

ମାନ୍ୟଜର ଚିନ୍ତାଳୟ ଓ ଅରବିନ୍ଦ କଥା-
ମାନଙ୍କର ଅନୁକମ୍ପା ଜଣା ନ ପଡ଼ି ଉଚ୍ଚିତରେ
କଳକଷ୍ଟ ଦେବାରୁ ଅଧିକ ବାଧୁଅଛି । ପୁସ୍ତକଗା
ଓ କ୍ରମମାନ ଶ୍ରୀମା ପତ୍ରିକା ଓ ମନୁଷ୍ୟସଙ୍ଗେ
ସବୁ ପକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କଳକଷ୍ଟମାନେ ଅର୍ଥ ଦେଉ
ଅଛନ୍ତି । ଅବଧି ବର୍ଷାକାଳର ବୃଦ୍ଧି ସେଠାରେ
କରାଯିବି ନାହିଁ । ସାଦାନ୍ୟପ୍ରାର୍ଥକ ସଖ୍ୟା
କମରର ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ମାନ୍ୟଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର
ଏସବୁ ସ୍ଥାନର ଅବସ୍ଥା ସ୍ଵୟଂ ଦେଖିବାକାରଣ
ବାହାର ଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ଦେବାଳୀ ଅଦାଲତର ନିଜର ସିର-
ସ୍ତାର କୋର୍ଟସିସ ଅପଦରଣ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ
ଦୁଇଜଣ ଅମଲ ଫରୁକଦାସ୍‌ସୁପର୍ବ ଦୋର
ଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ଅମଲ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି-
ମହାପାତ୍ରର ମୋକଦ୍ଦମା ଗଲ ସୋମବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି
ହେଲା । ଶୁଭକର୍ତ୍ତା ବାବୁ ବୁକମୋହନ ରାଏ
ବାଦୀଦୂର ଚେୟୁଟୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅସାମିସ୍ତ୍ର
କ ୨୫ ର୍ଷି ଚାନ୍ଦାସବୁ ଏବଂ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଓ
ଚାନ୍ଦା ନ ଦେଲେ ଗା.ରୁ ମା ୮ ସ ଚାନ୍ଦାସବୁ
ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାଟି
ଅଗାମୀ ସମ୍ପାଦରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବାର ସମ୍ଭବ ।

ରଞ୍ଜପୁର ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟାଳୟର କମିଶ୍ନର
ଦେଉଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷା କର ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ କେତେଲୋକ ଏବଂ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟର
ବ୍ୟବସାୟଦ୍ଵାରା ପଶେ ସେକଗାର କରବାଇ
ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପୁସ୍ତକ
ଦେଖି ପାବନାକଥାଅନୁର୍ଣ୍ଣ ଗୋସର କମିଦା-
ର ପାବନାନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟାଳୟ
ସ୍ଥାପନକରିବୁ ଦସଦକାରଟଙ୍କା ଦାନ କରିବାରୁ
ମାନ୍ୟକର ଶ୍ରେଣୀକଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗସ୍ତରେ ଉକ୍ତ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଭ ଦେଇ ଅସିଅଛନ୍ତି । ଏପରି
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭେଦ କଥାରେ ଦେବାର ଉଚିତ
ଏବଂ ସ୍ଥାପନା କୋର୍ଟକର ଏଥିରେ ବିଶେଷ
ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ।

କାର୍ଣାର ଦକ୍ଷାଦକାମା ମୋକଦ୍ଦମାରେ
କଳ ସାଦେବ ଗିରଜାପ୍ରସାଦ ପ୍ରଭୃତି କୃତ ଶକ୍ତ
ଉପରେ ୫୫ ଦକାର ଟଙ୍କା କରମାନା ଏବଂ
କୃତକର୍ଷି ଲେଖାଏ ଦାୟବାସ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଦର
ଥିଲେ । ଅତିକରେ ଏକଦାମାନର ହାଇକୋର୍ଟ
କେବଳ ଗିରଜାପ୍ରସାଦର ମିଶ୍ନିକ ଏବଂ କର-
ମାନା ୩ ଦକାର ଟଙ୍କା ବାଦଲ ରଖି ଅର
ସମସ୍ତ ଅସାମିକର କରମାନା ସମୁଦାୟ ଏବଂ
ମିଆଦରୁ ଅଧେ ବାଟି ଦେଲେ । କଳସାଦେ-
ବକର କରମାନା ଦଣ୍ଡ ବେଆଇକ ଥିବାର
ହାଇକୋର୍ଟ କହିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ହାଇ-
କୋର୍ଟର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଇଂରାଜଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର
ପ୍ରଧାନ ଗୌରବର ସ୍ତଳ ଅଟଇ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳରୁ ବିଦ୍ୟାସାଗର
ଏବଂ ସୁଜା ସକେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଗଲ ରକିବାର ଅପରାଧ ସ ୪ ଖା ସମୟରେ
ଏଠା କଲେକ୍ଟରରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ଦୋର
ଥିଲା ଏବଂ ଅନୁମାନକର କଳ ଶ୍ରୀମୁକୁ ଗୁପ୍ତ-
ସାଦେବ ସଭାପତିପଦରେ ବଦଳ ହୋଇ
ଥିଲେ । ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାପନ ପଠାଯିବତୁପେ ପ୍ରଶ୍ନ-
ରୁଚି ହୋଇ ନ ଥିବା ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମୟରେ
ମୋକଦ୍ଦମର ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲଭଦା ଯାହା
ବାହାର ଥିବାରୁ ସଭାରେ କ ୩୦୧୦ ଟଙ୍କା
ଅଧିକ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।
ଏଥିପାଇଁ ଏଦିନ ସଭାରେ ବୌଦ୍ଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କ

ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ ରହିଥିଲା । ଅନ୍ୟ ସେହି ସଭା ସେହିସ୍ଥାନରେ ଓ ସମୟରେ ଦେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଜୀବଜଗତକୁ ଚାହୁଁ ଅନନ୍ଦ ସହଜ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁଁ । କାଳେଷର ଅନୁର୍ଗତ ଦେହୁଡ଼ିଦାର ଜନିତାର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବାବୁ କୈଳାସକୁ ଉତ୍ସୁ ମହାତ୍ମ୍ୟ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିକାର ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ୧୯୦୦୧୯୧୦ ଗଠିତ କର ଅଛନ୍ତି । ଇହଠାରୁ ଯେ ବାସିଦ ଅୟ ୫୦୦୦୧୦୦୦ ଦେବ ଭାଦ୍ରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପୁରୁଷାର-ପୁରୁଷ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉପାଧି ପରିମୋଡ଼ାଣି ବାଲେଶ୍ଵର-ଜିଲ୍ଲାର ଟୋଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବ । ଜନ୍ମ ପୁରୁଷାର "ଦେହୁଡ଼ିଦାର ଶ୍ରୀମତୀ ଭବନୀ ଦାସୀକ" ପୁରୁଷାର ନାମରେ ଅଭିହିତ ଦେବ । ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାରେ କେହି ଜନ୍ମ ପରିମୋଡ଼ାଣି ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ନ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ନାହିଁ ବା ଅସମ୍ଭବ ।

କହା କୁଳଜରୁ ସମ୍ଭବ ଅଛି ଅଛି ସେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି କଲେକ୍ତର ସାଦେବ ଚଳଚମାସ ତା ୨-୧୨ରେ ଭାଲଦଣ୍ଡାଠାରୁ ଉତ୍ତର ମୁକାମକୁ ଦବା ଦୁଇପ୍ରଦର ସମୟରେ ଯାଇ ସେଠା ସନି-ମାଳେକରଙ୍କ ଅଫିସ ଓ ପୁଲାଇଲ ଚକଲ ବାନ୍ଧୁଲଗୋଇ ସିରିସ୍ତା ଚଦାଉକ ଏବଂ ଯେହ୍ନା-ପିସ ପାଉଁଶ ଉତ୍ପାଦ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସନ୍ଧ୍ୟା-ସମୟରେ ଭାଲଦଣ୍ଡାକୁ ଫେର ଗଲେ । ପରି-ଦର୍ଶନର ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜଳକ ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟାଗମନରେଲେ ଦେଉଳ ବରଣାଳଠାରୁ ସୁଲ-ପକାନ୍ତ ଅଲେକ କଥା ଗୁଡ଼ି ଥିଲେ । ଉତ୍ତରର ସୁଲକି ପ୍ରାୟ ଉତ୍ତରର ଦେଲ ବଳ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତରୀବାର ବୋଲିପାଇ ଯାରେ । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ କଲେକ୍ତର ସାଦେବଙ୍କ ରିପୋର୍ଟମତେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବିନିଶ୍ଚୟ ସା-ଦେବ ଜୀବଜ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କ ସହିତ ପରମର୍ଶ କର ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଜଳ ପ୍ରାଚିନେଷ ସୁଲ ପ୍ରାପନର ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତର ଦୁଅଇ କଲେକ୍ତର ସାଦେବ ଏ ଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତି ବିଳମ୍ବ କରିବେ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦକାହୁକା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସେହିମାନେ ବଲୁକା କରନ୍ତି "ସେମାନଙ୍କର

ଏକକ ମନରେ ରଖିବା ଉଚିତ ସେ ବଲୁକା-ସୁଲରେ ଅନ୍ୟକୁ ଉପଦେଶ ଦେବା ବେଳେ ସେମାନେ ସେହି ସବୁ କଥା କହନ୍ତି ଅଗ ସେମାନଙ୍କର ସେଥିର ଅଦର୍ଶ ଦେବା ଉଚିତ, ତାହା ନୋହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବ ନାହିଁ" କହିବାଠାରୁ କରବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏଥିରେ ଦୁରୁକ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ଉପଦେଶ ଦିଏ ତାହାର ଅଭରଣ ଯେବେ ଦେହୁଡ଼ିଦାର ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ ତାହାର କଥାରେ ଭଗେଷ ଅସ୍ତ୍ରା ଦେବ ଏଥି-ରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କରଂ ସେ-ର ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପଦେଶ ଦେବା ବାହୁଲ୍ୟ ତାହାର ଚରତ୍ର ଜାବନ୍ତ ଉପଦେଶ ଅଟଇ । ଏହି ଦେଉ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଜୀବନଚରତ୍ର ପାଠ କରିବାକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦିଅ ଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବୋଲି ଯାହାର ଚରତ୍ର ବଲ ନୁହଇ ସେ ବଲ କଥା କହିଲେ ତାହା ଅଦୌ କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ କଲନା କରବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଅଭିଶପ୍ତ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ଜଣେ ମାଲିକାର କହି ଅଛନ୍ତି କି ଯେ ସହପୁରୁଷ ଦେବ ସେ ସଦୁପଦେଶ ବାନ୍ଧିରେ ଲେଖା ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯାହା ଗ୍ରହଣ କରବ । ବାସ୍ତବରେ କେହି ଦୁର୍ବଳତା-ବଶତଃ ସୁମତ୍ତ ଅନସର-ନାହିଁ ଅକ୍ଷମ ଦେବାରୁ ଉତ୍ତରୀୟ ଯଥାର୍ଥ ଅନୁଭାସ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାହାର ବାବ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୁଅଇ । ଦୋଷଗୁଣ୍ୟ ମନସିକ ସଂସାର-ର ନାହିଁ ତେବେ ବାବାଣ୍ଡ ଉପଦେଶ ଶ୍ରୀମତ ନାହିଁ ଅଥବା ଯେ ସେହି ଉପଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସ୍ପୃକ୍ତ କରିଅଛି ତାହାଠାରୁ କେବଳ ସେହି ଉପଦେଶ ଶ୍ରୀମତ ଏ-ର ଦେଲେ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଲଭଇ ବ୍ୟାତୀତ ଦେବ ଏବଂ ଗଣ-ବ୍ୟକ୍ତର "ନାମ୍ବଦୟୁତ୍ତମା ବିଦ୍ୟା" ଉପଦେ-ଶଟି ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ଯିବ । ଅଭବ ଏ ଅ-ମ୍ଭମାନେ ବିଚେଚନା କରୁଁ କି କଲ୍ଲର ଚରତ୍ର ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ କରି ବଲୁକାର ସାରପ୍ରବଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିର ସୁଧା ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଯେ ବଲ୍ଲୀ ଯାହା ସାଧନ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଧ୍ୟରୁ କେହି ତାହା ସାଧ ପାରେ ।

ବଜ୍ରବାସୀର ବିଷୟ ।

ବଜ୍ରବାସୀସମ୍ପାଦକପଦ୍ମବତୀର ମୋକଦ୍ଦମାର ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ ଗର ପୂର୍ବ

ସୋମବାର ଶେଷ କରି ଅସାମିମାନଙ୍କୁ ଦୌର-ସୁପର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏବଂ ସେହିଦିନ ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଜାମିନର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେବାରୁ ମାଲ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ଉତ୍ତରପକ୍ଷର କଥା ଗୁଣି ଅସାମି-ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଠାରୁ ଦଶକଡ଼ା ଟଙ୍କାର ମୁଗୁଲିକା ଓ ସେହି ପରିମାଣର କୁଲିକଣ ଲେଖାଏଁ ହାଜରପାମିନ କେବ ଶଲସ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଭବନସାରେ ଅସାମିମାନେ ଯାମିନରେ ଶଲସ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଗର ରୁଧିକାର ଚୈତ୍ତ୍ଵ ହୋଇଥିବ । ବିଚାରର ଫଳ ଯାହା ଦେଉ ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏପରି ନାଲସ କରିବାର ବିଚାରକୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସମା-ଦପଣ ଏକମତରେ ଜନା କରୁଅଛନ୍ତି । ମିରର ନାମକ ସମ୍ପାଦକପଦ୍ମରେ ଏ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦାଇକୋର୍ଟର ବିଚାରପତିମାନଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତର ବ୍ୟାତୀତ ହୋଇପାରେ ଏହି ଦେଉ ଦର୍ଶାଇ ସରକାର ଓକିଲ ଦାଇକୋର୍ଟ ପ୍ରତି ଅସମାନ ଦର୍ଶାଇବାର ଅଭିଯୋଗ ରୁକ୍ତ ସମ୍ପାଦକପଦ୍ମର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁକରେକ୍ତମାଥ ସେନକ ନାମରେ କରୁଥିଲେ । ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ଓକିଲ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ଜଳ ପ୍ରକରେ ସେପରି ଅ-ଗଧର କୌଶଣୀ ସୂଚନା ନ ଥିବାରୁ ଅପତ୍ତି କରିବାରୁ ଗେଷରେ ମାଲ୍ୟବର ବିଚାରପତି ଏହିପରି ଶ୍ରେଣି କଲେ କି ମୋକଦ୍ଦମାର ଗେଷ-ନିଷ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମି-ରସମ୍ପାଦକ ଏ ବିଷୟରେ ଅତି କହି କି ଲେଖିବାର ଅନୀକାରପତ୍ର ଲେଖି ଦେବେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ଏଥିରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବାଯାଉଅଛି ଯେ ଏ ମୋକ-ଦମାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କିଛି ଅଭିପ୍ରୟ ନାହିଁ ଲାଗିଅଛି ।

ସଦାସୋବା ବଜ୍ରବାସୀଙ୍କର ଏ ମୋକଦ୍ଦମା-ରେ ବିଚାରପତି ଓକିଲ ପ୍ରଭାକର ଫିସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସେଥି-ପାଇଁ ସେ ଅଧିକାର ପ୍ରାପକ କଲୁ ଓ ଶୁଭ-କାଠିକଠାରୁ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅ-ଛନ୍ତି ଓ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦେବେକେବ ସୁଧା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଦେବା ସଠାଇଅଛନ୍ତି । ବଜ୍ର-ବାସୀର ଏପରି ବିଷୟ-ସୂଚକ ଅନେକଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେହି ପଦ୍ଧିକାର ପ୍ରାଧିକାରୀ ପ୍ରାୟ କୋ-ଡ଼ିଏବଦ୍ଵାରା ତାହାର ଗୋଟିଏ ବିଷୟକୁ

ଅପଣାକୁ ରକ୍ଷାକରଣର ଅର୍ଥବଳ ନ ଥିବାର ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ କିଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ।

ମୋହିରମ ।

ଏନଗରରେ ଏପର୍ବର ପ୍ରଥମଦିନ ବୃଷ୍ଟି-ହେତୁ ଭାଷ୍ଟ୍ୟ ଅସୁଖରେ ଏବଂ ୨ୟ ଦିନ ଏକ-ପ୍ରକାର ସୁଖଧାରେ ନିବ୍ୟାହ ଦେବାର ଗତି ସପ୍ତାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଶେଷ ଚିନ୍ତନ ମେଘ ଯମା କରବାରୁ ଉତ୍ତମରେ ବଢ଼ିଗଲା । ବେବଳ ଶନିବାର ସ୍ଵତ ଦୁଇପ୍ରହର ଉତ୍ତରୁ ସାମାନ୍ୟ ମେଘ ହେବାରୁ କଳକାଳର ଚାଳିଆମାନ ବିଳମ୍ବରେ ବାହାର ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗତ ଦେହେକବର୍ଷ ହେଲ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶେଷ-ସ୍ଵତ୍ରେ ଚାଳିଆ ବାହାରୁଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ବିଳମ୍ବ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହଇ । ରବିବାର ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଏକଦଶା ପୂର୍ବରୁ ଚାଳିଆ ଓ ଅଖଡ଼ାମାନ ବାହାର ବେଳ ୧୦ ଖା ସମୟରେ ଉଦୟ-ରସଲଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ ଯାନ୍ତି ନିରାନ୍ତ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କି ଉଣା ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଦିନ ସାୟଂକା-ଲରେ ଚାଳିଆସବୁ ପାଣିକି ଯିବାବେଳେ ଅତି ଉତ୍ତମ ସମାସେଦ ହୋଇଥିଲା । ପଲଟନ ଓ ପୁଲଫ ସରକାରୀସହର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ଉକ୍ତ-ହେତୁ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାମାନ ପ୍ରକାଶ ବରଷରେ ଅନେକ ଦୋକାନ ବସି-ଥିଲା । ଏବଂ ସ୍ଵତ ୧୦ ଖା ସରକ ଅଧିକାଂଶ ଦୋକାନ ଖାଲିଦେବାଦ୍ଵାରା ଯାନ୍ତି ଓ ଦୋକା-ନମାନଙ୍କର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତାର ପରିଚୟ ଦେଉଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଦଶା ସମୟରେ ଚାଳିଆମାନ ଗୋଖାନାଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଅନବରତ ଅଖଡ଼ାଖେଳସହର ଧୀରେ ୯ କଦୀକୁଲକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଖା ସମୟରେ ସେଠାରେ ଶକ୍ତିହାରୁ ଯାନ୍ତା ଶେଷ ହେଲା । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାଂଶଯାନ୍ତା ରହିଥିଲେ । ସନ୍ଧେ-ସରେ ଏକବର୍ଷର ମୋହରମସର୍ବ ଏନଗରରେ ବଡ଼ ସୁଖ ଓ ଯମକରେ ନିବ୍ୟାହ ହୋଇଅଛି । ଯାନ୍ତା ଯେମନ୍ତ ସୁଖକର ଚାଳିଆମାନ ମଧ୍ୟ ଚେ-ମନ୍ତ ପ୍ରାଣକର ହୋଇଥିଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପର ଏକାପ୍ରକାରର ନ ହୋଇ ବେତୋଟି ଚାଳିଆ ଏବର୍ଷ ନୁହଇ ବାରୁକୌଶଳରେ ନିର୍ମଳ ଏବଂ ବିପଦବର୍ଣ୍ଣରେ ଭୁବିର ହୋଇଥିଲା ଓ ତାହା ସବୁ ଏଠା ବାହରରକର ଶିଳ୍ପରୁଦର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପ୍ରାୟ ସବୁ ଚାଳିଆରେ

ଉଣାଅଧିକ ନୁହଇଥିବାରୁ ଚିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇ-ଥିଲା ଏବଂ ସବୁ ସ୍ଵରୂପପୂର୍ବକ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ-ଥିବାରୁ ବଡ଼ ସାନ କରବାର ଅଧିକ ଅବକାଶ ନ ଥିଲା । ଚଥୀର ବାଙ୍କାବେର, ନିମଜୋଡ଼ି, ବଞ୍ଚୁକଜାର, ସୁଭାହାଟ ଓ ବର୍ଦ୍ଧେବଜାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଆକଜାର ଚାଳିଆମାନ ଯଥାକ୍ରମେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଶଂସାଲାଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମଲଗିତ ସ୍ଥାନର ଅବରୋଧକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହଇ ନ ଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ଗୋ ୧୨ ଟି ଚାଳିଆ ହୋଇଥିଲା । ପଲଟନର ସିପାହୀମାନେ ଏଥର ଚଢ଼ି ଜରି ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଯେନୁସମ ସିପାହୀମାନେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତର ଚାଳିଆ ନିର୍ମାଣ କରିବାଦ୍ଵାରା ସେ ଅଗ୍ରତ ଦୂର କରି ଦେଇ ଥିଲେ ।

ମଣିପୁର-ସମାବର ।

ମଣିପୁରର ଭାଷଣକାଣ୍ଡର ଶେଷ ଫଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଲା । ସୁଜା କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ସୁବ-ରୁଜ ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିଉଦସରୁ ବାରଖୁର ମନମୋ-ହନ ଘୋଷ ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇ-ଥିଲେ ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତିସୂଚୁ ହୋଇଥିଲେ ଦେଁ କାର୍ଯ୍ୟକର ହେଲା ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବିବେଚନା କରି ସେଗଣସତ୍ତ୍ଵି ଏହା କଲେଜ ସଜା କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ସେନାପତି ଅଳକ-ସେନ ଯାବତ୍ତାବନ କାସଦଣ୍ଡ ଭୋଗକରବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସରକାର କାନ୍ତିନେବେ । ପୁରୀ ସେନାପତି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବରାଜ ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିଉ ଓ ମନ୍ତ୍ର ଟୋଙ୍ଗାଳ ଜେନରଲ ପାଣିପାଇବେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରବାରର ଅପର ସମସ୍ତ କର୍ମଗୁଣ କି ଯାହାକୁ ମଣିପୁରର ରେସିଡେଣ୍ଟ ସାହେବ ବିଗୁରରେ ନିରଦ୍ୟାୟ ଦୋଷୀ କରି ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡଦ୍ଵାରା କରିଥିଲେ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ଯେତେଦିନ ରଜା-ଦେବ ଭେଦେ ଦିନ ଦ୍ଵାପାନ୍ତର ଦଣ୍ଡଭୋଗ କରିବେ । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏକ ଘୋଷଣାପତ୍ରଦ୍ଵାରା ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୩ ରଖ ଗୁରୁବାରଦିନ ସବୁସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଇ ସେହିଦିନ ଅପରାଧକାଳରେ ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିଉ ସିଂହ ଏବଂ ଟୋଙ୍ଗାଳ ଜେନରଲଙ୍କୁ ପୁରୀରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋ-ଇଥିବା ଯୋଡ଼ାଏ ପାଣିକାଠରେ ଏକ ସମୟ-ରେ ଟଙ୍ଗାଇ ଦିଆଗଲା । ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିଉ ଧୀର-ଭାବରେ ପାଣିକାଠରେ ଚଢ଼ିଲେ ମାତ୍ର ଟୋଙ୍ଗା-

ଳରୁକ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ହେତୁ ଗୁଲିଚାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କୁ ଟେକିନେଇ ଚୌକରେ ବସାଇ ପାଣି ଲଗାଇଦେଲେ । ପାଞ୍ଚଶତ ଗୁର-ଖାସିନିଏ ପାଣିପତ୍ତିଆକୁ ଘେରି ରହିଥିଲେ । ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖା ଧ୍ୟ ଅନେକ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ନିସ୍ତୁକ ଥିଲେ ବେବଳ ଦର୍ଶିତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପର-ବାଣୀୟ ଦେହେକ ଶ୍ଵାଲୋକ ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ଉଚ୍ଚସ୍ଵରେ କନାକଟା କରି-ଥିଲେ । ପାଣିଦେବାର ଏକଦଶା ଉତ୍ତରୁ ମୂଳବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଭାବବଜ୍ରମାନେ ଶବ୍ଦମାନ ଘେନିଯାଇ ଯଥାବିଧରେ ସହାର କଲେ । ଏବଂ ଭକ୍ତ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସଜାକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାହାଙ୍କ ଭ୍ରାତା ଅଗ୍ରୋମାନଦ୍ଵାରା ଉପେକ୍ଷ ହେ-ବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଯେଉଁ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ ତାହା ପୁରୀ ଚାରିପାଖେ ବିଲୁପ୍ତର ସେହି-ଟିକାଠାରୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଇ ଅଗ୍ରସ୍ଥିତେ ସୁଦର୍ଶ-ପ୍ରାଣଭୟା ପାଇବାର ଆଶା କାହାର ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଅଦେଶ ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଲା ।

ମଣିପୁରର ଭବିଷ୍ୟତ ଶାସନପ୍ରସଙ୍ଗ ମହା-ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସ୍ଥିର କରି ବିଲ-ଭର ସେହେଟିଙ୍ଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତାହାକୁ ବୁଝିସ-ରାନ୍ଧୁକ୍ତି ନ କରି ସୁଚପରବାଣୀୟ କୌଣସି ପିଲାକୁ ତାହା ଅର୍ପଣ କରିବାର ସ୍ଥିର କରିଅ-ଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସଜାଙ୍କ ନାବାଲଗି ସମୟରେ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁରୁଦ୍ଵାରା ସେଠାର ଶାସନ-କାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାହ ଦେବ ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ସୁକ୍ୟ ସେମନ୍ତ ଦୁଡ଼ି ହେବ ତେମନ୍ତ ସେଠାଲୋକ-ମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ଦୟା ଓ ସୁବିଶ୍ଵସରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ।

ସଗୋଧନା-ବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁବୟସ୍ତ ଅସୁସ୍ଵଳ ଚରଣ ସଗୋଧନ ଓ ଶିକ୍ଷାନିମିତ୍ତ ଯୋଡ଼ିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ଅଲପୁରରେ ଏବଂ ଅପରଟି ହଜାରିବାଗରେ । ଏ ସବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବା ଜେଲଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ-୧୮୯୦ ଯାଲରେ ଯେଉଁସେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ-ଥିଲା ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ବବରଣ ସରକାରୀ-ଉପୋକ୍ତିରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତରୂପେ ସଙ୍କଳିତ ହେଲା । ଅଲପୁରବିଦ୍ୟାଳୟ—ଏଠାରେ ବର୍ଷାଭ୍ୟ-

ରେ ଜ୧୦୮ ଓ ବର୍ଷଶେଷରେ ଜ୧୦୯୩
 ପିଲ ବଦଳି ଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ
 ଜ୧୦୯୩ ରୁ ଓ ଜ୧୦୯୩ ଶେଷ
 ହୋଇଥିଲେ । ସ୍କୁଲରେ ଏମାନଙ୍କର ଚରଣ
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ଭଳି ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ନିୟମିତ
 ଦିନ ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ମନ
 ଥିଲା । ଶିକ୍ଷା କରବାକୁ ଅଧିକ ଆଗ୍ରହ ଦେଖା
 ଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ଅଧିକ ଅର୍ଜନ ମଧ୍ୟ କର-
 ଥିଲେ । ଏଠା କାରଖାନାର ଲବ୍ଧ ଗଣକର୍ମ
 ଟ ୨୩୧୧୧୯୯୯ ଏବର୍ଷ ଟ ୧୧୧୧୧୯୯୯ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ବର୍ଷରେ ଟ ୧୧ ଓ ବେତନ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଲାଭ ଅଧିକ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାନକାର ଓ ଶ୍ରମ-
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଜେଲ-
 ଶାଳାକୁ ଖଲସ ହୋଇଥିବା ଜ୧୦୯୩ ମଧ୍ୟରୁ
 ଜ୧୦୯୩ ମୁନବାର ଅପରାଧ କର ଦେଇ ଅଧି-
 ଅଧିକ ଏକକର ଚରଣ ଭଲ ନୁହେଁ ।
 ଅବଶିଷ୍ଟ ଜ୧୦୯୩ର ଚରଣ ଭଲ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଜ୧୦୯୩ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷିତ
 ବ୍ୟବସାୟକୁ ନିବାର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ନିକାରବାଗ ବିଦ୍ୟାଳୟ — ଏଠାରେ ବର୍ଷ
 ଆରମ୍ଭରେ ଜ୧୦୯୩ ଓ ବର୍ଷ ଶେଷରେ
 ଜ୧୦୯୩ ଶେଷ ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କର
 ସାମାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଭଳି ଥିଲା କିନ୍ତୁ ନିୟମ-
 ନୁହେଁର ଦିନ କିଛି ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଏଠା-
 ରେ ଅଲଗା ପରି ପିଲାମାନେ ଦିନ ଗଣରେ
 ଦି ୨ ଶା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏକଦିନ ପି-
 ବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଗୁଡ଼ରେ ସବ୍ୟାଠାରୁ ଦି ୮ ଖା-
 ଫର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳସେବା ସାଧାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଅଇ ଯେ
 ପଡ଼େ । ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳସେ-
 ବା ପଡ଼ିଥିଲେ । ଏଠାରେ କାରଖାନାର ଆୟ
 ଟ ୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପୁସ୍ତକ
 ଉତ୍କଳସେବାକୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଅଟେ । ଏଥିର କାରଣ
 ଏହି ବ କାରଖାନାରେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଖରଦବାର ସେଠାରେ
 ନାଦାନ୍ତି । ଯୋଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳ-
 ଲା ନାହିଁ । ଲୁଗାଗୁଣା କାର୍ଯ୍ୟ କିଛି ଲାଭକର
 ହୋଇଥିଲା । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଖଲସ ହୋଇ-
 ଥିବା ଜ୧୦୯୩ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଏବର୍ଷ ଅନୁ-
 ସନ୍ଧାନକୁ ନିଶ୍ଚୟାୟ ଅଛି ଯେ ଜ୧୦୯୩ ଶେଷ
 ଉତ୍କଳର ଅଭିଭାବ ଭଲ ଜ୧୦୯୩ର ସନ୍ଧାନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ, କୌଣସି ସୁକଳାର କିଏଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଜ୧୦୯୩ ପ୍ରତି ପୁଲସର ସନ୍ଦେହ ଅଛି ।

କେବଳ ଜ୧୦୯୩ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିବା
 ବ୍ୟବସାୟକୁ ନିବାର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଉତ୍କଳସେବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକାର ଯେ ଏ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନିବାର ଅନେକ ଉପକାର ସାଧକ
 ଦେଉଅଛି । ମାତ୍ର ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷିତା ବ୍ୟବସାୟ-
 କୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଲୋକ ନିବାର କରୁ-
 ଥିବାରୁ ଅଧିକା ଦେଉଅଛି କି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ
 ସ୍କୁଲରେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟର ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ ଭବି-
 ଷ୍ୟତରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ରଖି ସଦା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଆୟ
 ଆଶୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଚର୍ଚ୍ଚିପ୍ରତି ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
 ପରିବର୍ତ୍ତନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉଅଛି ।
 ଆଗ୍ନେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ କି ପିଲାମାନଙ୍କର
 ଜାତି ଅବଗ୍ରା ବାସସ୍ଥାନ ଉତ୍କଳ ବିବେଚନା-
 ରେ ସେମାନେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିବାର
 ହେବାର ସମ୍ଭବ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଶିକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦେଲେ ଅଧିକ ଉପକାର ହେବ ।

କର୍ମାଳୟ ସାମାନ୍ୟ ।

କର୍ମାଳୟ ସାମାନ୍ୟକମିଶ୍ନର ସନ ୧୯୧୦-
 ୧୯୧୧ ବାର୍ଷିକ ବବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟ-
 ବର ଶେଷକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ ବାହାର ଅଛି ।
 ସାମାନ୍ୟର ଅବଗ୍ରା କାରଖାନାମନେ ଜ୧୦୯୩ ମୃତ୍ୟୁ-
 ସଖ୍ୟା ନିୟମିତ ସେ ପ୍ରତିବନ୍ଧନା ନିତାନ୍ତ ଅବ-
 ଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୧୧ ମିତ୍ତନିପାଳିକାରେ
 ଜନରେକଖୁଣ ଦେଉଅଛି । ଏସବୁ ମିତ୍ତନିପା-
 ଲିକାରେ ଲେକସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଅଟେ ।
 ଏଥିରୁ ଜ୧୦୯୩ ସଖ୍ୟା ବିଶାଳ ଦେଖି-
 ଲେ ଏହିଫଳ ଲାଭ ଦେଉଅଛି କି ଲେକ-
 ଶଶନା ଅନୁସାରେ ଗତ ଦଶବର୍ଷରେ ଦକାର-
 ପ୍ରତି ୨୦ କ୍ରମ ଲେଖିଏ ଲେକସଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିଦିନେ ମିତ୍ତନିପାଳିକାମାନ-
 କର ଜନରେକଖୁଣ ଅନୁସାରେ ଦକାରପ୍ରତି
 ଭିନିକିଶ ଲେଖିଏ ଉତ୍ପାଦିତ ଦକାର ପ୍ରକାର ।
 ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଶକ୍ତି କଣା ଯାଉଅଛି ଯେ
 ଜନରେକଖୁଣ ଠିକରୂପେ ରଖାଯାଉ ନାହିଁ ।
 ବାସ୍ତବରେ ବାର୍ଷିକ ଜନ ଦକାରପ୍ରତି ୧୦୦-
 ଟକ ଲେଖିଏ ଅଟେ । ଉତ୍କଳସେବା ୧୯୧୧
 ମିତ୍ତନିପାଳିକା ମନରୁ କେବଳ ୨ ଟା ଏପରି
 ଫଳ ଦେଖାଅଛି । ୩୫ ଟାରେ ଦକାରପ୍ରତି
 ୨୦ ରୁ ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫଳ ଫଳିବାରୁ ସେ-
 ବର ଜନରେକଖୁଣ ଏକପ୍ରକାର ଠିକ ଲେଖା

ହୋଇଅଛି ବୋଲିବାକୁ ଦେବମାତ୍ର ୫୮ ଟା
 ଫଳ ବଡ଼ ମନ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ମିତ୍ତନିପା-
 ଲିକାମାନଙ୍କର ଫଳ ଉତ୍କଳସେବା ନିତାନ୍ତ
 ଅଧମ ନୁହେଁ । ଏହିପରି ମୃତ୍ୟୁରେକଖୁଣ ମଧ୍ୟ
 ଠିକ ଲେଖା ଦେଉ ନାହିଁ । ବକାଳର
 ମୃତ୍ୟୁ ସଖ୍ୟା ଦକାରପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୨୫ କ୍ରମ ଅବ-
 ଯାଇପାରେ । ଏଥିରୁ ୩୧ ମିତ୍ତନିପାଳିକାରେ
 ରେକଖୁଣ ଅନୁସାରେ ଦକାରପ୍ରତି ୧୫ କ୍ରମରୁ
 ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ । ଜ୧୦୯୩ ମୃତ୍ୟୁର ରେକଖୁଣ-
 ମାନ ଠିକରୂପେ ଲେଖିବା ବାରଣ ପୁନଃ
 ଲାଭ ଦେଲେ ସଦା ମିତ୍ତନିପାଳିକା କମିଶ୍ନର-
 ମାନେ ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ବରଣାର ନାଦାନ୍ତି ।
 ଏଣିକି ସାମାନ୍ୟକମିଶ୍ନର ପ୍ରତି ଅନେକ ହୋ-
 ଲୁଅଛି କି ସେ ବାର୍ଷିକ ଗପୁସମ୍ପର୍କରେ ନଗରର
 ଏକ ଅଂଶର ଉତ୍କଳସେବାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କର
 ଜନ ରେକଖୁଣ ହୋଇଅଛି କି ନାହିଁ ପରୀକ୍ଷା-
 କର ଦେଖିବେ ଓ ଉତ୍କଳସେବା ଫଳ କଣାରେ ।
 ଜ୧୦୯୩ ମୃତ୍ୟୁ ରେକଖୁଣ କରୁଥିବାକୁ ଦେଲା
 କଲେ ଉତ୍କଳସେବା ଫଳକଦାସ୍ୟ ଅଦାଲତରେ
 ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିକରବା ବ୍ୟକ୍ତିକ ଦଣ୍ଡ
 ଦେବାର ନିୟମ ଅଛି । କେଉଁଠାରେ କେତେ-
 ଲୋକ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି ବାର୍ଷିକବବରଣରେ
 ଲେଖିବାକୁ ଦେବ । ଅଗ୍ନେମାନେ ଅନୁମାନ
 କରୁ କି ମିତ୍ତନିପାଳିକା କମିଶ୍ନରମାନେ ଅପରାଧ
 ବିଭାଗରେ ବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳସେବା ଅଧିକ
 ଜନରେକଖୁଣ ମିଶାର ଦେଖିଲେ ଅଧିକ
 ଶୁକ୍ଳା ଲାଭ ହେବ ଓ ଉତ୍କଳସେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ଲେଖେ ଅପରା ଦାସ୍ୟରୁ
 ଉତ୍କଳସେବା ବିବେଚନାକୁ ସର୍ବକ ଦେବେ ।
 ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁସଖ୍ୟା ଏଦେଶରେ ବଡ଼
 ଶୋଚନୀୟ ଅଟେ । ଲଂଳଗ୍ରରେ ପ୍ରତିବକାଳ-
 ରରେ ୧୨୨ ଶିଶୁ ମରବାର ଦେଖାଯାଏ କିନ୍ତୁ
 ବଲିକାରେ ଦକାରପ୍ରତି ୩୧୦ ପଡ଼ିଅଛି ।
 ଡାକ୍ତର ଶିମକ ମନ୍ତରେ ଏଦେଶର ଶିକ୍ଷାମାନେ
 ଅଲବୃତ୍ତରେ ପିଲ ଜନରେକବାରୁ ଏତେ ଶିଶୁ
 ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।
 ବର୍ଷକର୍ତ୍ତାରେ ଓଡ଼ିଶାରେକରେ ଦେଖି-
 ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଦକାରପ୍ରତି ୨ । ବସନ୍ତସେଗରେ
 ୧୨୨୧ ଏବଂ କୁରୁସେଗରେ ୧୧୫ ଲକ୍ଷ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦକାରପ୍ରତି ୧୨୫ ମୃତ୍ୟୁ ଦେଖିଥିଲା ।
 ପ୍ରଥମ ସେଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଗତବର୍ଷରୁ ଉତ୍ପା
 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟିର ଅଧିକ ଥିଲା । ଡାକ୍ତର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗତବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଟିକା ଏବର୍ଷ

ପାଠ୍ୟପାଠ୍ୟ ସମ୍ପଦ ପିଲା ଯେ ଗଢ଼ ହୁଏତମାନ
ତା ୨୨ ବକ ଅଗଷ୍ଟପୂର୍ବେ ସେକ୍ସନ୍‌ରେ ଗୋ ୨୫
ବେଳପାଠ୍ୟ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅନେକ କ୍ଷମ ହୋଇଅଛି ।
କି ୪୫ ଶ ଦେବ ପୁଣ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ମଧୁ ପଢ଼ାଯିବ ଏକ ଶ୍ରୋତାଧିକ
ଦେବେ ବିଶେଷ ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତ ଏମନ୍ତ କି କେତେକ
ବେଳବର ବ୍ୟବହାର ଅସା ନାହିଁ । ଏପରିପାଠ୍ୟ ଧର୍ମପ୍ରାପ୍ତ
ଏ ୩ ପ୍ର ନାହିଁଦେ ଅନୁରୋଧକର ଏକ ଅନେକ ବାହାରି
ପ୍ରୋତ୍ସାହନେ ।

କରବଦା ମୁଲ ବାଜେଟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାହୁ ବକ୍ତା
କ୍ରମେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ମୋଗଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାନ ପାଠ୍ୟର ପଦକୁ ମୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଦେଇଥିବାକୁ ସେ
ମୋଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ଶୈଳୀପଦରେ ନାନମ ପାପର
କରୁଥିଲ । ପ୍ରାକ୍ତମ ମୋଗଲର ପ୍ରଥମେ ମୁଲ ନାନବୋଧର
ବରୁଣପଦକ କିନ୍ତୁରେ ଅନେକର ବହୁବା ନାନକ ବୃତ୍ତୀ
ଦେଲେ । — କଥା ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ଏପରି ଅଦ-
ର ଏ ଅଦକ୍ତ କିନ୍ତୁ ଅଛି ।

ହାକିମ୍‌ର କଳିକ ଗାନ୍ଧୀର ପ୍ରମଥମାଧ୍ୟ ଦାମ ଶ୍ରୀତିଏ
ନାସିକପଦ୍ମିକାର ପ୍ରକାଶକ ବାହୁ ବହାକଲରାଜ୍ୟ ନାନ-
ରେ ଅଦକ୍ତର ଅନୁରୋଧକର ଅଛି । ପ୍ରକାଶକ ମହାଶୟ
ଅଦକ୍ତରେ ଅନୁରୋଧକର ବହୁବାକୁ ଗାନ୍ଧୀକରାଧ୍ୟ ମୋକ-
କମା କରୁ ଦେଲେ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିୟାର ବାସିନ୍ଦ୍ୟକଦ୍ୟାକମ୍ପାନକରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିୟାର
ଗାନ୍ଧୀକ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦିୟାର ଶ୍ରୀମାନକରେ ନାସିକ କଳା-
କରା ବାଦର ଦୁର୍ଦ୍ଦିୟାର ସମ୍ପାଦକକର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦର
ଦେବାର ବହୋପସ୍ତ ହୋଇଅଛି । — ବାସିନ୍ଦ୍ୟ ସକାଶେ
ସୁଦେବରେ ବେତେ ସଦ୍‌ଦେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରଣକ ମହାନତ କମଳେ ଅନୁ-
ପାଳେ ଦାସୀ ନୋହୁଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ

ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କ ନୁହେଁଦ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକ-
ଟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକାଶ କରୁନ ଚିହ୍ନିର
ଉତ୍ତର ପ୍ରକଟ କରାଇଲେ ପରମୋପକାର
ଲଭ କରନ୍ତୁ ।

ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅପୁତ୍ରିକ ଥିବାରୁ ସେ ତାହାର
ଅର୍ଥାୟ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଘୋଷ୍ୟ-
ପୁତ୍ର କର ନେଇଥିଲ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ସନ୍ତାନ
ଜନ୍ମଦେବାର ଦୁଇଦିନ ପରେ ଅନୁଜ୍ଞାଶାଳାରୁ
ହାତୀ ପିତାମାତାଙ୍କ ମନାର ତାରୁ ଘୋଷ୍ୟପୁତ୍ର
କରି ଦେଇ ତାହାର ନାମକରଣ କରାଇ ଏକ
ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପୁତ୍ରା କରାଇବାହାର ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିକ୍ରାଣୟ ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କ ନିକ-
ଟରେ ଘୋଷ୍ୟପୁତ୍ର କରଇକେବାର ପ୍ରମାଣ
କରାଇଥିଲ । ସେହିପୁତ୍ର ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ସର୍ବା-
ଦୀକ ଯୋଗେ ବିକାଶ ହୋଇଯିବାରୁ ଗ୍ରାମବା-

ସିମାନ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକବ୍ୟକ୍ତି ଜନ୍ମଦାତା
ପିତାମାତା ସେହି ମୁକ୍ତିଶୁଭ ମୁକ୍ତିଶୈଳି ଘାଳକା-
ପାଇଁ କହିଲୁ ଯେତେବେଳେ ଘୋଷ୍ୟପୁତ୍ର କର
ନେଇଥିବା ପିତା ତାହାର ଉପକ୍ରମକା କରୁ
କର ନାହିଁ । ଅର୍ଥ କେହି କହୁଲୁ କି ଯେ
ପୁତ୍ରକର ନେଲା ତାହାର ସେହିବଦନଠାରୁ ସେ
ସନ୍ତାନ ଦେଲା ସୁତରାଂ ସେହିବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ
ଅଶୈଳିପାଳନର ଦାସୀ ହେବ । ଅତଏବ
ପ୍ରଶ୍ନଏହି କି ଏସ୍ତୁଲେ ଉକ୍ତ ଅଶୈଳିର ଗ୍ରାହକ
କେଉଁବ୍ୟକ୍ତି ହେବ ।

ଅର୍ଥ ଏକକଥା ଏହିକି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବ-
ଧି ବିଷୟରେ ସର୍ଗରେ ନିଶ୍ଚା ହୋଇ ଉତ୍ତ-
ରାଧ୍ୟାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁ ଅଛି । ଏପରି ସ୍ତୁଳରେ ସେହି
ବ୍ୟବଧିକୁ ନୁହେଁଦ୍ୟ ତ୍ୟାଗକର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ କି ନା ?
ଯେବେ ତ୍ୟାଗ କରବାକୁ ହେବ ତେବେ
ତାହାକୁ ତ୍ୟାଗ କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତପ୍ରଭୃତି କରାଯିବ
କି ନା ? ଯେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ନ ଯାଏ
ତେବେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବଧି ମଲ୍ଲବେଳେ ତାହାପାଇଁ
ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନେ ଅଶୈଳି ଘାଳ ଶୁକ୍ତ ହେବ କି ନା ?
ଅତ୍ତମେବେ ସେହି ବ୍ୟବଧିର ପୁତ୍ର ଥିବ ତେବେ
ସେ ଅପଣ ମାତାର ଶୁକ୍ତିକିୟ ହେବେ ପ୍ରତି-
ପାଳନ କରବ । ଇତି ।

୧୯୧୨ । ନା । କ । ଧର୍ମରାଜନୁସଙ୍ଗା ।

ମହାଶୟ !

ଏହିକି ଯେ ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ନିକାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ସ୍ଥାନକାଳ ଦେଇ କାଧର
କରବା ଦେବେ ।

ଚଳଇ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୪ ରଖରେ ଅମ୍ଭମା-
ମାନଙ୍କର ମାତମାୟୁ କୁଳକ କିଶ୍ନର ଟପନକ
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଏହି ଗୋଳାଳୀ ବଞ୍ଚାକୁ
ସେମେନ୍ ମୋକଦମା ରୁହିବା ନମନ୍ତେ କରଜ-
ମାନ କରୁଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମୋକଦମା ନ ୨ ମର
ଥିଲ । ଏ ମୋକଦମାମାନ ସାଦେବ ମହୋ-
ଦୟ ଯେପରି ଶ୍ରବରେ ବରୁର କର ଯେ,
ଯେଉଁ ବରୁର ଉପକ୍ରମ ତାହାକୁ ସେ ସାମ୍ପ୍ର-
ମାନ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତହିଁରେ ବୋଧ ହେ-
ଉଅଛି ଯେ, ସେ ମହାଶୟ ଜଣେ ଉତ୍ତମ
ଦୟାଶୀଳ ଓ ସୁବିଚାରକ ଅଛନ୍ତି ।

ସେମେନ୍ ମୋକଦମା ବରୁର ପର ଏକଶାସ୍ତ୍ର
କତେଶ, ଆନା, ଜେଲଖାଳା ଓ ଡାକ୍ତରଖା-
ନାମାନ ସଦର୍ଶକ କର ଖୁସି ହେବାର ବୋଧ

ହେଲା । ଅସନ୍ତୋଷ ହେବାର ବହୁ କାରଣ
ନ ଥିଲା ।

ଗୋଳାଳୀକରାକ ବିଷକ ନମୁକ୍ତ ବସୟ
ପାପିକାରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ । ଏଠାରେ
ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗୋଳାଳ ଯେ
ସେ ଏଠାବାସିନୀ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଶୈଳୀସି ଏକ
ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉକ୍ତ ବିଷକପତ ଅନ୍ୟବାଧା
କରୁ ନ ଥିଲେ ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

ଉତ୍ତମ୍ଭ ମାନମାୟୁ ଯେବନଶା ସାଦେବ
ମହାଶୟ ଯେଉଁପ ଗତକାଳପ୍ରଭ ମନୋଯୋଗୀ
ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏ ମହୋଦୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-
କଳାପରୁ ସେପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି ।

ତା ୨ ରଖରେ ମାନ୍ଦରରୁମର ପୁରୁଷାର
ବ୍ୟକ୍ତିକର ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ
ଦେଲେ । ଅମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କିଲାଇ ଖେଳର
ସମସ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନ କରଇ ତହିଁର ଅବଶ୍ୟକୀୟ
ଖେଳନା, ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣମାନ ଅଣାଇ
ଦେବୁଁ । କାରଣ ମାନସିକ ପରିଶ୍ରମ ସଙ୍ଗେ-
ଶାନ୍ତରକ ପରିଶ୍ରମ ଶ୍ରମମାନକପକ୍ଷେ ଅତ୍ୟାବ୍ୟ-
ଶ୍ୟକ ଓ ତାହା ଯେଉଁ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ
ଓ ସଫାଧର ହୋଇପାରେ ତାହା କରବାର
ଉଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବଙ୍ଗଳା ନକଟରେ ଯେଉଁ ପତ୍ନିଆ
ଅଛି ତହିଁରେ ତୁମ୍ଭମାନେ ନାବାଳକରଜାକ
ସହିତ ଖେଳା କରବ ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ପୁଲାସ-
ସ୍ୱପରଖେଖେଖ ଶ୍ରୀୟକ୍ତ ଉତ୍ତମାଦେବ ମହା-
ଶୟ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ନାନାଦ୍ୟ ଦ୍ୟାୟାମଶିକ୍ଷା ଦେବେ
ତୁମ୍ଭମାନେ ଅମ୍ଭେ ଅର୍ଥ ଅରେ ଅଧିକ ସମ-
ୟକୁ ଖେଳ ଶିକ୍ଷା ବରୁଥିବାର ଦେଖାଇଲେ
ଅମ୍ଭେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଣ ଦେବୁଁ ।

ତହିଁ ଅର୍ଥକର ବାଳକାବଦ୍ୟାକରୁ ପର-
ସ୍ତାର ବ୍ୟକ୍ତି କରବା ନମନ୍ତେ ଶ୍ରୀୟକ୍ତ ନାବା-
ଳକରଜା ମହାଶୟ ଓ ପୁଲାସ ସ୍ୱପରଖେଖେଖ
ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସମତତ୍ୟାହାରରେ
ଶୁଭ୍ରମନ କଲେ । ଛକଣ ବାଳକା ଅତ୍ୟନ୍ତ
କରଥିବା ମାନମାନ ପଠକଲେ । ପ୍ରସଂସଦ
ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ବଡ଼ ଖୁସି ଦେଲେ ଓ
ବର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ଶ୍ରବଣକର କହିଲେ ଏଥିରେ
ସେ ପୁରୁଷାର ଟକା ବିଷୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ-
ଅଛି ଅମ୍ଭେ ତାହା ମନ୍ତ୍ରେ କରୁଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀମାନେ ନିକଟପ୍ରହାର ପ୍ରସୂତ କରୁଥିବ
ମୌଜା, ବମ୍ବୋଟ, ତୋପି ଓ ଦସ୍ତାନାମାନ
ଦେଖି କହିଲେ କି ଏଥିରେ ଅମ୍ଭେ ଅଧିକ

ସନ୍ତୋଷ ହୁଏ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାଦିକୁ ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନରେ ଫୁଲପତାଳ ଧରିଲେ ଏହା ଦେଖି ଜଣାଯାଏ ଅନଳ ଦେବ ।

ସାହେବ ମହୋଦୟ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶକଲେ ବି ବୈଦେଶିକ କବୀଙ୍କର ମୌଜାଅଦ କମ୍ପା କରଣ ସୁଖାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧାଦେବାଠାରୁ ଦେଶୀୟ ହୃଦାଦିକ ଅବେଶଜୟକାର୍ଯ୍ୟମାନ ବାଳକମାନେ ସିକ୍ଷାଲେ ତାହା ପ୍ରକୃତ ପଥେ ଉପକାର ଦେବ । ଏଠାରେ ପ୍ରଥମେ ଏ ବସ୍ତୁରେ ପଦ୍ୟ ଯତ୍ନ କରୁଥିଲେ ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ କିଛି ପଥେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଯ ଅନୁକ୍ରମେ କଲେ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରଥମ ସୁଗମମତର ଫଳ ଅନାଦ ପ୍ରାଣଦର ଦୋଳଅଳ୍ପ ଓ ଅମେମାନେ କଳାକାରଙ୍କଠାରେ ଏହି କଣାଣ କରୁଅଛୁ ଯେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ତ୍ରୀୟା ଦୋଳ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ନାନାପ୍ରକାର ଉଦ୍ଭବ ସଫଳ କରନ୍ତୁ । ଇତି ।

ଗ୍ରାହ୍ୟାଳୟ ବୁକ୍ସ ଦୋଳଥିଲ କିଛି ଶକ୍ତି ଦୋଳ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ବହୁପଥମାଗରେ ବୁକ୍ସ ଦୋଳଅଳ୍ପ ବିକ୍ରମାନ ଫଳ କର ଦେବେବାବ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

୧୯୧୧) ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଶ୍ରୀମତୁ-
ଭୋକାନାଳ) ନାୟକ ଦେବଦାସ ପଣ୍ଡିତ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦମୋଚନ ଦେବ ପୁସ୍ତକ	୪ ୯୯
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ମତ	୪ ୯୯
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ କଳପତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦେବ	
ପାର୍ଲି ମେମ୍ବର	୪ ୯୯
କାନ୍ତ ମାର୍ଗସ୍ତ ଚୋଧୁରୀ	୪ ୯୯
ଶ୍ରୀ ବେଦନ ମିତ୍ର ଦାମୋଦରପୁର ପୁସ୍ତକ	୪ ୯୯
କାନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦନ ଦାମ ଅଠେଇଟ	୪ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବକ୍ତାମ୍ଭ-ବାଳକାବିଦାମାମୁ ନିମ୍ନେ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଦର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର - ବେଦନ ୪ ୯୯ କୋ ଅବେଦନକାଗମାନେ ଅପରାଧ ଯୋଗ୍ୟତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହଜ ଦରଖାସ୍ତ ନିମ୍ନ-ପ୍ରାକ୍ଷରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଗ୍ରତୁମାତ୍ର ତା ୧୯୧୧ ମସିହାରେ ପଠାଇବେ । ୧୯୧୧
ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନ ପଣ୍ଡିତାୟୁଦ ମାନେକର । ଡା. ବଡ଼ାପା

ଏକଦ୍ୱାର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ବନୋବସ୍ତୁକର୍ମଗୁଣକଦଳରୁ ଓଧାସିଲବାଳା ଓ ଭିକ୍ଷାପ୍ରଭୃତି କାଗଜର ଭଲକ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତକାଗଜର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା-ନମନ୍ତେ ମାସିକ ୪ ୯୯ କା ବେନେରେ ଏକଜଣ ଦେବଦାସମୋହର ଓ ମାସିକ ୪୮୯୯ କା ବେନେରେ ୫ ୫ କା ମୋହରର ନିୟୁତ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି ଜମିଦାରୀସିରପ୍ରାକମାଖୁର୍ଦ୍ଦା, ଅନୁଗୁଳ ଓ ବାକୀ-ପ୍ରଭୃତି ବନୋବସ୍ତୁଅର୍ଥରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅପରାଧ ଯୋଗ୍ୟବାନୁସାରେ (Certificate) (ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର) ଲାଭ କରୁଥିବେ ସେମାନେ ଏକସପ୍ତାଦମଧ୍ୟରେ ଅପରାଧ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରଶଂ-ସାପତ୍ରର ନକଲ ସହ ଅମୂଲ୍ୟ ମନାକେକଜ୍ଞ ଅର୍ଥସ ଏକଗରସ୍ତ କାଳକ୍ରମେ ଶସ୍ତ୍ର କାନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ-

ନାଥସ୍ତୁ ଚୌଧୁରୀ ନାବାଲଗ ଜମିଦାର-ମହାଶୟକ କୋଠାରେ ଦାଖଲ କରାବେ ।
Nilratan Mukherjee
In charge manager
to the Estate of minor Zemindar
Babu N. N. Rai Chowdhury.

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ ।
କାନ୍ତ ମଧୁସୂଦନଙ୍କୁ ଓ କୁଳଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ-ପୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ନିକଟପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମାଳୟର ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଣୀ ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-ପଲସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଲ-ସଅଠିକଟରେ ୫ ୧୨ ଶ୍ରୀ ବହି ଜାକରେ ଯାଇ ପାରେ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସହର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁଖ୍ୟାର୍ଥ ଅଳ୍ପକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚକପ ଦେବ ପ୍ରାଣେ ଦୋଳ ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏହି-ରେ ନାନାବିଧ ତାଳିଶା ଓ ଭବିଷ୍ୟ ଜାଣିବା ବସ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାକାର ଯେଉଁକିମ୍ପ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ତେଣିକି ଅପରାଧ ଓ ବି-ସମ୍ପା ମାଧ୍ୟମତା ସହଜ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦେବ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେବ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-ରୀତ କରୁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାଣକୁ ନଷ୍ଟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚ୍ଚତ ବଜାର ଦର ଉପରେ କିଛି ପଠାଇବାକୁ ପର-ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଗତକର ୪ ୨୧ ହୁଏକରେ କମି-

ଶକ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେଦନ ପ୍ୟାକ ଓ ତାଳିଶା ପଠାଇଲେ ଉପେକ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ପାରେ । ବେର ବା ଭନସଫିସିବନୁ ପକ୍ଷ ସୁଖାଦି ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପାଦବାକ୍ତ ବା ଦୁଇପଲସିଆ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ପଡ଼ର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ବଜା ଜମିଦାର ଓ ସମ୍ଭାଷଣ ବ-କ୍ତାମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଚିକିତ୍ସା ଓ ଉପେକ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏପାରେ ପଡ଼ ଦ ପାଇଥାଉ । ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁଖ୍ୟାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛୁ ବ ଯେଉଁ-ମାନେ ଅମୂଲ୍ୟ ଅପରାଧ ଚିକିତ୍ସା ହେବାକୁ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ର ୨୨ ର

କା ୨୧ ର ପରେ ପ୍ରକାଶ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଦା ପୂର୍ବରୁ ୧୫ ନ ୨୨ ୧୨୧୮ ୨୩ ୧୧୨୨

ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ

ଟ ୩୫

ପ୍ରତ୍ୟ ଦୈନିକ

୫ ୨୧

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅ ୪୫ ରୁ ନିମାନ୍ତର ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ପ୍ରମୁଖ ମାସ ୩ ୧ ର ଉତ୍ତରାସନୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଅନୁକ୍ରମେ ସମୋଦୟ ଦୋଳପତ୍ର ଚାହାଣକୁ ମିଶି ଏକଦେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଶୁଣା ଦୋଳ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୧ । ଓ ତାଙ୍କର୍ତ୍ତା ଟ ୦ ୯ ଅଳ୍ପଖଣ୍ଡ ଶୁଣା ଦୋଳ ଅଛି । ଯାହାକର ପ୍ରତ୍ୟେକକ ଖାତ୍ର କ୍ରୟ କରିବେ ।

ସଞ୍ଜୀବନୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ତାଲିକାରେ ପଦାବଳୀ ସୁଲଭକୃଷିକରମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ସରଲୁଧର ଅବେଶ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଯେଉଁଙ୍କୁ କୋର୍ଡର ଅଧୀନ ଚୌଶି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବୃତ୍ତିଧାରଣପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ସତରୁ କ ୫ ଶୁରୁ ଅଧିକ ଅବେଶନା ଶୁଣ ପ୍ରତିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏବଂ ଯେବେ ସତ୍ୟ ହୁଅଇ ତେବେ ଶୁଣ ଅବେଶ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଏକ ଗରୁ ଲେଖକ ଶିକ୍ଷାର ବିଭାଗ ବ୍ୟାପାର ହେବ ସମେତ ନାହିଁ ।

ହିଁ କୁଣ୍ଡ ବସି ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ଛତ୍ରା ଅଛୁ ସମସ୍ତେ ଅସମିତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ କହିବାକୁ ଅସମୀ ଖଲ୍ଲ ସ ପାଲଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସୁର ହୁଅଇ ଯେ ଅସମିତ ଓକିଲ ବ.ବ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ରପୁ କୁଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ଛତ୍ରୋତ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ଏପରି ସୁବ ଚେଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଲକାରୁ ମାଲକ୍ଷେଟ ସାହେବ ଓକିଲକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସମନ କାଣ୍ଡ କରିଅଛୁ ଏବ ଏହି ମାମଲା ଘେନ ତାଙ୍କାରେ ଶୁଣା ଚଳଇ ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି ।

ସଞ୍ଜୀବନୀରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଏ ଯେମନ୍ତ ଭାରତବର୍ଷର ଗୁରୁପୁରାଣ ଓ ସିନ୍ଧୁପ୍ରଦେଶରେ ସଦ୍ୟଜାତ ବିନା ବଧ କରିବାର ପ୍ରଥା ଥିଲା ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମେ ରହିତ ହେଲା ତେମନ୍ତ ଅବଧ ତାଳସଞ୍ଜ୍ୟରେ ବାଳବାୟସୀ ଶୁଣ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ସେଠାଲେକେ ସଦ୍ୟଜାତ ବିନାକୁ ଗୋଟାଏ ସୁମୁଖ୍ୟରେ ପକାଇଦେଇ ବିନା କାଗଜରେ ମୋଡ଼ି ନଦା ଶୋଭାପାଖରେ ରଖିଦେଇ ବଧକରନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତାନମାନଙ୍କର ଏହି ବିନାମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକରିବା ସଠାରେ ଗୋଟାଏ ଅଶ୍ରମ ଅଛି । ଗତ ୧୨୩ ଶରେ ଏହି ଅଶ୍ରମରେ ୪୦ ଦୁଜାର ଶିଶୁ ରକ୍ଷା ପାଲଅଛନ୍ତି । ବି ନିଶ୍ଚଳ ବ୍ୟାପାର ଇଥାତ ତାଳସଞ୍ଜ୍ୟ ଅବଧ ରହିଅଛି !

ସେହି ନିକଲ କାଗଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦାରକ-

କ୍ଷିଣି ଥିବା କଥା ଗତସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁଁ ସେମାନେ ଶେଷ ହୋଇଅଛୁ । ସୁଏ ନିକଲଗୋର ଦାସ ବାହାଦୁରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ପାଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ସିକାନ୍ତ କଲେ ବି ତାହାଙ୍କୁ ସିରପାଦାର ବାବୁ ସାମସନ ରୁଚିତ ପ୍ରଥମେ ଅସାଧ୍ୟାଳୟ କରି ପଢ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣୀକାର ନ କରି ଘୋଡ଼ାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ଯେତେବଦନ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ତେତେବଦନ ବେତନ କରମାନା କରି ସମସ୍ତେ ଆଦେଶ ରହିତ କଲେ ଓ ଏସମ୍ପର୍କରେ କଲେକ୍ଟର ମହକୁମାରେ କିଛି ଗୋଲ ଦୋର ଥିବାରୁ ଉହିର ଉଚିତ ବର୍ତ୍ତୁର କରିବାକାରଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।

— ୦୫୫୫ —

ମଣିପୁରର ଗଜା କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାହାଙ୍କ ଗୁରୁ ଅନନ୍ତସେନ ଯାବତ୍‌ବିନ କାର୍ତ୍ତବୀୟବଣ୍ଡ ପାଲକାରୁ ଅଗ୍ରାମାନ ଦ୍ଵାପକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବାର ଆଦେଶ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିପୁରକୁ ଘେନ ଅଧିବାବେଳେ କାଲେ କିଛି ଗୋଳମାଳ ହେବ ଏଥି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତି ଗୋପନ ରୂପରେ ଗତ ରୁଷିପୁର୍ଣ୍ଣିମାର ଯୋସନା ରୂପରେ ସେଠାରୁ ବିଦାୟ କରିବାର ବିନୋବସ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା । ଉଦନସାରେ ଏକଦଳ ଗୁରୁଣା ସୈନ୍ୟ ସୁଜାଙ୍କୁ ବେଗେ ଗୁଲିବା କାରଣ ଏକଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ାଇ ଅଣିଲେ । ଘୋଡ଼ାର ବାଗ

ସାକାରେ ଗୋଟାଏ ଶୁଣମୋକଦମାରେ ସେ-

ନଗେ ସିପାହି ଧର ଥିଲ ଓ ଅରୁ ଦୁଇଜଣ
 ସିପାହି ଗୁଳାକ ଦୁଇ ପାଖରେ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ
 ଦୁଇ ଜଣକୁ ଦାଉ କଢ଼ିରେ ଛାଡ଼ି ଥିଲେ ।
 ସଜଗତାକୁ ଏବେସରି ଅପମାନ କରିବାର
 ବହି ଅବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା । କପାଳ ସବୁ କରାଏ ।

ଏଲମାବାଦରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ମରଲଂ
 ଯୋଷ୍ଟ ନାମକ ଇଂରାଜୀସମ୍ବାଦପତ୍ରିରେ ଲେଖା-
 ଅଛି ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ
 ମହାନାମ୍ୟ ଜର୍ଜ ଲନସ୍ତାଉନ ଚାର୍ଡ଼ାକ-
 ଯୋଗେ ବଲଭସ୍ତ୍ର ଗୁରୁତ୍ଵ ମଜ୍ଜିକ ନିକଟକୁ
 ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁମାନ ଓ ଟୋଙ୍ଗାଳ
 ଜେନେରଲଙ୍କ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଅଦେଶ ସେବେ
 ମଜ୍ଜା ମହୋଦୟ ରହିବ କହିବେ ତେବେ ସେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ ପଦ ରାଧାବଦରବେ ।
 ଏ ସମ୍ବାଦ ସତ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟାପକ କରା ବଡ଼
 କଠିନ ଅଟଇ କାରଣ ନ୍ୟାୟରୁଚିର ଗୌରବ
 ରକ୍ଷାନମନ୍ତେ ହାକିମ କେରେବେଲେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ
 ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି କେହି
 ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବା କାରଣ ଜିକ କରବ ଏକଥା
 କୁନାକୁ ସୁଦା ଅସୁ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଖଣ୍ଡିଏ
 ଇଂରାଜୀସମ୍ବାଦପତ୍ରିରେ ଏପରି ଲେଖାଅଛି ।
 ଯଦା ହେଉ ଏ ସମ୍ବାଦ ମିଥ୍ୟା ସୁଦା ଇଂ-
 ରାଜମାନରେ ପାଠକର ଅନୁକର ଦେଲୁଁ ।
 ସେବ୍ୟକ୍ତି ମିଥ୍ୟା କଥା ରଚାଇଅଛି ତାହାକୁ
 ଦଣ୍ଡ ବଧାଇବା ନିତ୍ୟ କରବ ଦେଉଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁମାନ ଓ ଟୋଙ୍ଗାଳ ଜେନେରଲଙ୍କର
 ପାଖ ଦୋରଗଲ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ
 ବାଦଖୁର ମନମୋହନ ଯୋଷ ସେହିସମ୍ପ୍ରଦାୟ-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଦନପତ୍ରି ପଠାଇଥିଲେ ମହାନାମ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଜେନରଲ କପ୍ରକାରେ ଚାହାସବୁ ଖଣ୍ଡନ
 କଲେ ଓ ତାହାକୁ ପାଖାଦେବାର କପର ପୁର
 ଦେଲ ମହାନାମ୍ୟଙ୍କ ରାଏ ପ୍ରକାଶ ନ ହେବା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଲିପାର ନ ପାରେ । ଟୋଙ୍ଗାଳ
 ଜେନେରଲଙ୍କ ଅଦେଶରେ କୁଲଖଳ ପ୍ରଭୃତି
 ପାଦଦସାକେ ବଧ ଦେଲେ ଏ ବସ୍ତୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତି-
 ରୂପେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଇହିପାଇ ସେ
 ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
 ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଦାଉକ୍ୟ ଦେବୁ ଏମନ୍ତ ଶିଳ୍ପିମାନ
 ଦୋରସୁରେ ଯେ ଛୁଠି ବସି ପାରୁ ନ ଥିଲେ
 ଓ ପାପାଦେବାବେଲେ ତାହାକୁ ବଧଦଣ୍ଡାଳାରୁ
 ହେଉଅଛି ଚୈତରେ ବସାଇ ତାହାଙ୍କ ଗଳାରେ

ପାଖା ଦଅଗଲ । ଏପରି ବୁଦ୍ଧିଲୋଭକୁ ଜେନ-
 ଶାହାର ନିୟମାନୁସାରେ ବଦଳକୁ ଶୁଭଦେ-
 ବାର ବଧ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏହାକୁ କପର
 ପାଖା ଦଅଗଲ ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୁଣିବାରୁ ନାହିଁ ।

ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳର ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ପ୍ରତି-
 ବର୍ଷ ଜୁଲାଇମାସ ଅଦ୍ୟରୁ ଚଳସଂହାର ନେ-
 ହୁଅଇ । ଇହିର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ କାଳ-
 ମାନେ ଏ ସମୟରେ କୃଷିଶିକ୍ଷା କରବେ ଏବଂ
 ସିକ୍ଷକମାନେ ଅପମାତ୍ର ଗୃହର ଏବଂ ବନ୍ଧୁବା-
 ନକବର ଚତୁ ନେବେ । ଏହି ସୁଯୋଗରେ
 ଦେବେବର୍ଷ ଦେଲ ସିକ୍ଷକସମ୍ମିଳନୀ ସଭା
 ବସିବାର ନିୟମ ଲାଗି ଅସୁଅଛି । ସମ୍ବଲପୁର-
 ହିରିଶିଖାରୁ ଅବଗତହେଲୁଁ ଯେ ଏଥର ଉକ୍ତ
 ସଭାର ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଚଳଚମାସ ତା-
 ରଖରେ ଯେଷ ଦେଲ । ସେଦିନ ଜେପୁଟି-
 କମିଶ୍ନର ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉତ୍ତାଦୟୁର୍ଣ୍ଣ
 ବାବ୍ୟଦ୍ଵାରା ସିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଅପମାଣିତ କର-
 ଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ନ ପାରବାରୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ
 କର ଅଗାମିର ଅଧିବେଶନରେ ଓଡ଼ିଆକଥା
 କହୁପାରିବେ ବୋଲି ଅପା ଦେଲେ । ଏଥିରୁ
 ଶକ୍ତ ଜଣାଯାଉଅଛି ଜେପୁଟି କମିଶ୍ନର ସାଦେବ
 ଅପମା ଅଧୀନସ୍ତ ସ୍ଵାଧ୍ୟକ୍ଷର ଉଦ୍‌ଗସଦାଗେ
 ବସେଷ ଯତ୍ନ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗବାସୀର ବିପଦ ଏହି ଶିବୋନାମାଙ୍କର
 ଖଣ୍ଡିଏ ବଜ୍ରପନ କଲିକତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଅଛି । ଇହିରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ବଙ୍ଗବାସୀ
 ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ସାଇ ଦୌରାସୁର୍ଦ୍ଧ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦାଲିକୋର୍ଟରେ ପ୍ରାୟ ଅଠ
 ଦଶହଜ ମୋକଦମାର ବିଚାର ଦେବ ଏବଂ
 ବାରିଷ୍ଟର ଓ ଏଟେର୍ଣ୍ଣି ଖର୍ଚ୍ଚା ଅନେକ ପଡ଼ିବ ।
 ଏହି ଖବର ଦେବାବାରଣ ସାମାନ୍ୟ କୁଟିର-
 ବାସିଠାରୁ ମୁକୃଷ୍ଟାଶା ଗୁଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ
 ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ପାଥକୀ ହୋଇ ଅଛି । ସରକାରଙ୍କ
 ବାରିଷ୍ଟର ପିତୃ ସାବେକ ଏହି ବଜ୍ରପନ ଚଳ-
 ଜଣ୍ଡିସଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରବାରୁ ବଙ୍ଗ-
 ବାସୀଙ୍କ ବାରିଷ୍ଟର କହିଲେ ଯେ ବଙ୍ଗବାସୀ-
 ପକ୍ଷରୁ ଏପରି ବଜ୍ରପନ ହିନ୍ଦୁପାଇ ନାହିଁ ।
 ଏଥିରୁ ସଙ୍ଗୀବନା କହନ୍ତି ଯେତେବେ ବଙ୍ଗବାସୀ-
 ନାମରେ ବେହି ପ୍ରଭାବକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଟଙ୍କା
 ଠକିନେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କର

ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ପୁଲେ ବଙ୍ଗବାସୀର ଏବଂ
 ସଂଧ୍ୟାରେ ଏଥିପ୍ରକେ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥନା
 ହୋଇଥିଲ । ସେପୁଲେ ଏ ବଜ୍ରପନ ପ୍ରତି
 ଅନେକଙ୍କର ବିରାସ ଦେବ । ସାଦା ଦେବ
 ଏ ଚତୁସ୍ୟ ମନ ନୁହଇ ।

ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ହେଲାରୁ ନଗର-
 ବାସୀ କେତେକେକେର ସଭା ଦେବାର ଦେଖି
 ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଅନ-
 ଶେଧରେ ଗଜସପ୍ତଦର ଟା-କାଠୁ ଉତ୍ତରୁ
 ବନ୍ଧୁକାଥ ମହାଦେବଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଭ୍ରମଣ କର-
 ବାକୁ ପାଇ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏକସ୍ଥାନରେ
 ସଡ଼କପାଖରେ ଜଳ ଜମା ହୋଇ ଏକଦ୍ୟକ୍ତିର
 ଘରର କାଢ଼ି ପଡ଼ି ପାଇଅଛି ଏବଂ ଅରୁ
 ଏକସଳରେ ବାଟରୁପରେ ଅନେକ ଦୁର୍ଘଟାଏ
 ହସ୍ତର ଜଳ ଜମା ହୋଇଅଛି । ଏ ପାଖ
 ସେହିଠାରେ ମରୁଥିବ । ଏବଂ ଉଦ୍‌ବାସୁ କୁସୁକ
 ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ କେତେ
 ଦଖ୍ଵ ଦେବ ସଦକରେ ଅନୁଗ୍ରାହ ହୋଇ
 ପାଲେ । ସଥାସମୟରେ କାଳମାନ ମସମଲ ନ
 ଦେବାରୁ ଏ ଅନୁଷ୍ଠ ପଡ଼ିଅଛି । ଏଠାଲେକେ
 ନିତ୍ୟ ଗରବ ଓ ଅଳ । ତେଣୁ ଶରପୁର-
 ନମନ୍ତେ ନାଲସ କରବାର ଚେଣିକ ଥାନ୍
 ଅପଣା ଦୁଃଖ ମିଉନିସିପାଲିଟୀକ ଲେଖି ଜଣାଇ-
 ବାକୁ ସୁଦା ତେଣୁ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ଅବ-
 ସ୍ଥାରେ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ
 ଦେବା କରଇ । ସ୍ଵାମ୍ଭସ୍ତଲେକମାନେ କମିଶ୍ନର
 ହୋଇ ସେବେ ଲୋକଙ୍କ ଦଖ୍ଵ ନବାରିପପଦ
 ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ନ ଦେଲେ ତେଦକ
 ଅମୁଖାସନପ୍ରକାଶୀ ପ୍ରଚଳ ହେବାଦ୍ଵାରା ଅଧିକ
 କ ଦେଲ ।

ଏବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳ ପତ୍ତକୁ ଦୁଃସିଦ୍ଧାରୁ କୃଷି-
 କାର୍ଯ୍ୟର ବଡ଼ ଦ୍ୟାବାତ ହୋଇଥିଲ । ଗର
 ଜୁଲାଇମାସ ଶେଷଭାଗରେ ସେହି ବଡ଼ ବର୍ଷା
 ଓ ନଦୀକ୍ରମି ହେଲ ସେହି ପାଖରେ ଲେକେ
 ବୁଆ ବେକୃଜା କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ଇହି ପ୍ରକେ
 ଅବାଶର ଜଳ ଅଭାବରୁ ଜାଳକୁଳାପୁମାନେ
 ଜାଳ ଜଳଦ୍ଵାରା ବେଉପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାୟାସରେ
 ଶେଷକର ପରିଆନ୍ତେ ମାତ୍ର ପ୍ରକାମାନେ ପୁନଃ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ସୁଦା ପ୍ରଚୁର ଜାଳଜଳ ପାଇଲେ
 ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ବେଦୁପତ୍ତାହାର ବର୍ଷା
 ଦର୍ମରୁଣ୍ଡ ଜଳ ଯୋଗାଇବାରେ ହିତାନ୍ତ କୁପ

ଶକା କରୁଥିବାର ପ୍ରଜାମାନେ ଗୁହାର କରନ୍ତି । ଏହି ଗୁହାର ଅନୁମାନକର କଲେକ୍ଟର ସା-
 ଦେବକ ବର୍ଣ୍ଣିଗୋବର ଦେବାରୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମୋକ୍ଷସଲରେ ଗସ୍ତକର ସ୍ୱୟଂ ଏଥିର ଅନୁସ-
 ନାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । କଲେକ୍ଟର ସାହେବକର
 ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
 ପ୍ରଜାମାନେ ତାହାଙ୍କଠାରେ ବଡ଼ ଭାବଜ୍ଞ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । କଲକର ଦେବାକୁ ପ୍ରଜାମାନେ
 ଅଦୌ ବଖୁବର ମନେ କରନ୍ତି ଯେବେ ତହିଁ
 ଉପରେ ଯଥା ସମୟରେ କଲ ନ ପାଇବେ
 ଓ ଉଦ୍‌ଗ୍ର ଶ୍ଳେଷ କବିବାର ବ୍ୟାପାର
 ଦେବ ଭେଦେ ସେମାନଙ୍କ ମନ ବସଇ ଦେବ
 ଅନାୟାସରେ ଅନୁମାନ କର ଯାଇ ପାରେ ।
 ବାସ୍ତବରେ ଯଥା ସମୟରେ କଲ ପାଇଲେ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କଲକର ଦେବା ଗୁହାର ଅଧେ
 ଉଣା ହୋଇ ଯିବ ଓ ତାଙ୍କୁ କାଲିପ୍ରାୟ ନ
 ମଣି ଅଦର କରବେ । ଅନୁମାନେ ଅଣା କରୁଁ
 ତ ଏଣିକି ଯଥାସମୟରେ କଲ ଯୋଗାଇବାର
 ବହୁତ ବଚ୍ଚବଣା ଦେବ ।

ଏଉଁଭାବୁ ଆନୁମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ
 ଯେ କେନାଲକର୍ମଗୁଣ୍ଠି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁବର୍ଚ୍ଚସାହେ-
 ବଙ୍କ ବିଶେଷ ଯତ୍ନରେ ଏ ଅନୁସନ୍ଧାନର ସୁଶ-
 ପାତ ହେଲା । କଲକର ଅଦାୟ କରବା
 ଯାହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଲେବେ ପ୍ରୟୋଜନାନୁସାରେ
 କଲ ପାଇଲେ କି ନା ଏହା ବୁଝିବା ଯାହାର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଅଟଇ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରବର୍ଚ୍ଚ-
 ସାହେବ ଆପଣା ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଭର୍ତ୍ତବ୍ୟପ୍ରତି
 ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାରୁ ଅନ୍ୟବାଦର ପାଟି
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଲକତା ନିକଟ ବାଗୀପୁରଠାରେ "ପ୍ରାଚ-
 ିତ୍ୱାଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ" ନାମରେ ଗୁପ୍ତି ଓ ଫଳ-
 ଫୁଲର ଉଦ୍ୟାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶିକ୍ଷାଦେବା କାରଣ
 ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଇହଁର ଉଚ୍ଚାୟୁକାର୍ଯ୍ୟକ ବବରଣୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟା-
 ଲୟର ଗାୟୁମାବଳୀ କରଜତା ସହଜ ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ତୀ-
 ବାର କରୁଅଛି । ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ୧୮୮୭
 ସାଲରେ ବାବୁ ଦେମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନୁ-
 ଶ୍ଠିତ ହୋଇ ଅବଧି ଢୁରୁମରୂପେ ଚାଲୁଅଛି ଏବଂ
 ଏଠାରେ ବେରୋଟି ପ୍ରମୁ ବାସାଜୀବନ ଓ
 ମାଗିକ ୫୧୦୯ କା ଲେଣାଏ ବୁଝି ପାଇ
 କାର୍ଯ୍ୟଶିଳା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ-
 ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ସୁପ୍ରବାଗାର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ

ଇହଁରେ ଉଚ୍ଚିଦବଦ୍ୟାର ଅଭିଭାଷଣ ଏବଂ
 ଅପୂର୍ବ ସୁସୁକମାନ ସରସିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସଲଗ୍ନରେ ଉଲଟିଜଙ୍ଗା ଏବଂ ଦମ-
 ଦମାରେ ବିପ୍ରୀଣ୍ଣି ଭୂମିଶ୍ଵର କପୁ ହୋଇ ତହିଁରେ
 ଫଳ-ସୁଖର ବୃକ୍ଷମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ନାନାପ୍ରକାର
 ବୃକ୍ଷର ପଦ୍ମଶା ଦେଉଅଛି । ଶ୍ଵେତବର୍ଣ୍ଣରେ
 ୫ ୨୫୦୯ କାର ମଞ୍ଜି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗୁଣିମାନଙ୍କୁ
 ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକରଇ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଫଳ ଓ ସୁଖର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହୋଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ-
 ନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତାନୁସାରେ ସ୍ୱରସ୍ୱାର ଦୟା
 ଯାଇଥିଲା । ଗତ ୧୮୯୨ ସାଲରେ ଫଳ ଓ
 ଫୁଲ ଗଛ ଓ ମଞ୍ଜି ବିକୟରେ ପ୍ରାୟ ୩ ହଜାର
 ଏକଶହ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଫଳ ବିକୟରେ ୫୧୫୦୯
 ଟଙ୍କା ଗାଏ ୫୩୨୫୦୯ ଟଙ୍କା ଅୟୁ ମାସ ୫୭୭୫୦୯
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୫ ଶହଟଙ୍କା
 ଦେମଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଆପଣା ଦାବରୁ ଦେଇଥିଲେ ।
 ସୁଦେଶର ଉତ୍କଳ ନିମିତ୍ତ ହେମବାବୁଙ୍କର
 ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବସୟ ଅଟଇ ।
 ଯେତେଦିନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟି ଆପଣାର ବ୍ୟୟ
 ନିର୍ବାହ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ ତେ-
 ତେଦିନ ସେ ଏହିପରି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ସକଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଧନୀ ଜମିଦା-
 ରମାନଙ୍କୁ ହେମବାବୁଙ୍କର ଏହିଉଦାର ଦେହ-
 ଶୁଭକରକାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଗାମୀ ହେବା କାରଣ
 ଅନୁମାନେ ଅନୁସ୍ତେଧ କରୁଁ । ମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି ବାଗୀପୁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସହ୍ୟ
 ହୋଇ ସେଠାରୁ କଲମ ଓ ମଞ୍ଜି ଅଣାଇ ସେହି
 ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅନେକ ଉପକାର
 ହେବ । ଅପର ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସମୟରେ
 କଲମ ଗଛ ଓ ମଞ୍ଜିର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଅଇ ଏହି
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ କୟକର ଏହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରବା
 ସତୀକ୍ଷେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ତେଧ କରୁଅଛି ।—

ସୁରଗାର୍ଥ-ସତ୍ତା ।

ସୁର୍ଗୀୟ ପଣ୍ଡିତ ଉତ୍କଳଚନ୍ଦ୍ର ବଦ୍ୟାସାଗର ଓ
 ଗୁଣା ବଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସୁରଗାର୍ଥ ଏଠା
 କଲେଜଗୃହରେ ଗତ ରବିବାର ଅସଂଗଠ-
 ବାଳରେ ହୋଇଥିଲା । ଏସବୁ ଇହଁ ପୁସକନ
 ଦେବାର ଥିଲା ବୋଲି ଆନୁମାନେ ଭ୍ରମରେ
 ଗତପ୍ରାୟରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ
 ପୁଅକୁ ବଞ୍ଚାପନ ପ୍ରମୁଦତ ହୋଇଥିବାରୁ ଉକ୍ତ
 ଭ୍ରମଦେହୁ ବଢ଼ି ଶକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ
 ତହିଁପୂର୍ବ ରବିବାର ଯେଉଁ ସତ୍ତା ହୋଇଥିଲା

ଓ ମୋଦରମ ହେତୁ ଅଲଲେବ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବାରୁ ସୁକଳ ହେଲା ଓ ଇହଁର ଦ୍ୱିଗୁଣ
 ଲେବ ଏଥର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଏ
 ନଗରପ୍ରତି ଏହାକୁ ବଡ଼ସତ୍ତା ବୋଲିଯାଇ ନ
 ପାରେ । ଇହଁର କାରଣ ଆନୁମାନେ ବୋଧ
 କରୁଁ କି ଉକ୍ତ ମହାତ୍ମାମାନେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷିତ
 ଓ ବିଦ୍ୱାନ୍ ମଣ୍ଡଳୀରେ ବିଶେଷରୂପେ ପରପତ ।
 ସେହିଲ ଲେକର ସଖ୍ୟା ଏ ନଗରରେ ଅଳ୍ପ
 ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ କେତେଲେକ ସାଧାରଣ ବିଷ-
 ଯୁରେ ଉଦାରୀନ ଏବଂ ଚେଲବାଟର ଅଭାବ-
 ଦେହୁ କଟକ ଓ ବଲିକତାମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ
 ମିଶାମିଶି ଜଣାଗୁଣାର ସୁବଧା ନାହିଁ । ନଭୁବା
 ଯେଉଁ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ସୁରଗାର୍ଥ ଏ ସତ୍ତା
 ହୋଇଥିଲା ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଉପକୂଳ
 ହୋଇଥିବାସ୍ତଲେ ଅଲଲେବ ଦେବାର
 କାରଣ ନ ଥିଲା । ଯାହା ଦେହୁ ନଗରବାସୀ
 କେତେକଜଣ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ଲେବ ସମାଗତ
 ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସତ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେଲା । ବାବୁ
 ଜଗନ୍ନାଦର ଗୟ ମୁଦ୍ରାପତ୍ରର ଅସକ ପ୍ରଦଶ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବାବୁ ବଳରାମ ମଞ୍ଜିକ, ବାବୁ
 ମଧୁସୂଦନ ଦାସ, ବାବୁ ଦତ୍ତବନ୍ଧୁ ବସୁ, ବାବୁ
 ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ ଗୟ ବାଦାହର, ବାବୁ
 ଅନାସପ୍ତନ୍ତ ଗୁଡ଼ିୟା, ବାବୁ ଯୋଗେଷ୍ଟନ୍ତ
 ରାୟ, ବାବୁ ବିପିନବିହାରୀ ମିଶ୍ର ଓ ବାବୁ ପ୍ରିୟ-
 ନାଥ ଗୁଡ଼ିୟା ମତ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କର ସୁଗଣା-
 ଯୁନ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରୀତିରେ ଉପସ୍ଥଳ ଶାନ୍ତି
 ପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତାମାନ କରୁଥିଲେ ।
 ଏ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ସତ୍ତା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃ-
 ଶ୍ଵିକ ଥିବା ଓ ତାହାଙ୍କ ପରବାଣ୍ଟୟ ବ୍ୟକ୍ତିକ
 ନିକଟକୁ ସାନ୍ତୁନା ଓ ସହାନୁଭୂତିପୂରକ ପତ୍ର
 ପଠାଯିବା ଓ କାର୍ତ୍ତିପ୍ରାପନର ଉପାୟତନ୍ତ୍ରା ଏବଂ
 ସତ୍ତାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶତ ବର-
 ଦାନମନେ କାର୍ଯ୍ୟକାରଣୀ ସତ୍ତା ଗଠିତ ହେବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସତ୍ତା ଭଙ୍ଗହେଲା ।
 ବିପ୍ରକାର କାର୍ତ୍ତିପ୍ରାପନ ଦେବ ଏକଥା ଭେଦ
 ଅନେକ ଭର୍ତ୍ତତତ୍ତର୍କ ସତ୍ତାରେ ହୋଇଥିଲା ।
 କେହି କହଲେ ଯେ ସୁରଗ-ଉତ୍ତସ୍ତୁତ୍ତ ପଠ-
 ପଟ ଲେଖାଇବା, ପ୍ରସ୍ତରମୂର୍ତ୍ତି ଗଠି ରଖିବା
 ଉପସ୍ଥଳ ଉପାୟ ନୁହଇ କାରଣ ଇହଁରେ
 କେବଳ ବାଦ୍ୟରୂପ ଦୃଷ୍ଟିହୁଅଇ ଅନ୍ତରର
 କଥା ପ୍ରକାଶପାଏ ନାହିଁ । ମୂତ ମହାତ୍ମାମାନେ
 ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ନ ଥିଲେ ବିନ୍ଦୁ ସେମାନଙ୍କ

ମସ୍ତିଷ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ତଃକରଣ ଦେହ ଜଗତରେ
 ପୂଜ୍ୟମୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯାହାକି କୌଣସି ଶିଳ୍ପ-
 ନର ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରେ । ସେମାନଙ୍କ
 କାଳଜୀବନର ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ପ୍ରକୃତର ଦେ-
 ହେ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ଗାଁ ଦେବ । ଅନ୍ୟ
 ଦେହ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଥିବାର ସ୍ତ୍ରୀବାର
 କରି କହିଲେ କି ଏପରି ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନ-
 ଚରଣର ଅଲଗ ଦେବ ନାହିଁ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ବା
 ପାଶାଣ ମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱାରା ମୁରୁଖିତ ରଖିବା ମଧ୍ୟ
 ସଦ୍ୟସମାଜର ପ୍ରଚଳିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଟଇ ଏବଂ ସେ-
 ସବୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ବା-
 ହ୍ୟବ ସୌମର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ନୁହଇ ମାତ୍ର
 ସର୍ବଆଧିକାରୀର ଭାବ୍ୟାସିନୀ ସେହି ସମ୍ମାନ
 ଓ ଚୁକ୍ତିକାରୀ ଦେଖାଇବା ଅଟଇ । ଅନ୍ତରର
 ଶୁଣ ବାଦ୍ୟରୂପରେ ପ୍ରକାଶ ନ ପାଇଲେ ଦେହ
 ରୂପ ଦେଖିଲେ ଶୁଣ ଅପେକ୍ଷା ଧନେ ପଡ଼େ
 ଏବଂ ଶୁଣଦେହ ରୂପ ପୁଲକ ଉଠଇ । ଅତି
 ଦେହ କହିଲେ କି ମୃତମହାତ୍ମାମାନେ ସେ ସବୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷ ସୁଖଦର ମଣ୍ଡୁଥିଲେ ସେ ସବୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ କିଛି ବଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କ କାମରେ
 ଶରଣ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଦାନ କିମ୍ବା ଅନାଥା
 ବ୍ୟକ୍ତୀ ବା ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କ ଅନୁଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଚଳେ ଇଂରାଜୀ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପକ ଦେବ । କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଦାରଣୀ ସଭାର ବିଶ୍ୱରକମନେ ଏସବୁ ସଂକଳିତ
 ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲ । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟ-
 କ୍ତିମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପାଶିର ଅବସ୍ଥା ଓ
 ଦେଶର ପ୍ରୟୋଜନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉଚିତ ଗାଁ-
 ଶ୍ରାମର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ବିଦେଶରେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଦରିଦ୍ରତା ଓ
 ଶିକାର ଅବନତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପସ୍ଥିତ ବା ପାଶା-
 ଶମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ଶ୍ରାମର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ
 ଅଧିକ ଉପକାର ଦେବ । ମୃତମହାତ୍ମାମାନେ
 ଅପଣା ଗାଁ ଅପେ ରଖିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଉ-
 ଶାର ପ୍ରକୃତରୂପେ ଲଜିହାସ ଏବଂ ମେଟ୍ରି-
 ପଲଟନ କଲେକ୍ଟରରୁ ବଡ଼ ବିକ୍ରି ହୋଇ ନ
 ପାରେ । କେବଳ ଅଂଶୀମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଓ
 ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ଅବଶ୍ୟକ
 ଅଟ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନେ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରୁଁ ଯେ
 ଏହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ସର୍ବସାଧାରଣ ଅଗ୍ରସର ଦେବେ ।

ହାଇକୋର୍ଟର ଦୌରାପିପଲରେ ବଙ୍ଗବାସୀର
 ମୋକଦ୍ଦମା ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ
 ସବୁ କୋମରପିଅପମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସନ ଅଧିକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୂପରେ ଉକ୍ତରୂପ,
 ଲଜ୍ଜନସ, ପିତ୍ତ ଓ ଜ୍ୱର ସାଦେବମାନେ ଏବଂ
 ବଙ୍ଗବାସୀମାନେ ଜାକସନ, ଗୋପାମ, ଏସ,
 ପି, ସିଂହ ଏବଂ ଏନ, ଏନ, ଗୋଷ୍ଠ ସାଦେବ-
 ମାନେ କାଉନ୍ସଲ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରଥମେ ଜାକସନ ସାଦେବ ଆପାମିପସରୁ ଏ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଅନ୍ୟଦୌରର ଅଧିକାରକମର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅଥବା ନିରାନ୍ତରରେ ଦ ୧୦ ନ ମୁଲକିଆ
 ରଖିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଅପରପକ୍ଷରୁ ହିଁ
 ଆପତ୍ତି କରି କହିଲେ କି ମୁଲକିଆର ବିକ୍ରି
 କାରଣ ନାହିଁ ଓ ମୋକଦ୍ଦମାର କାଳକ୍ରମେ
 ଯଥାସମୟରେ ଆପାମିକୁ ବିଅଯାଇଅଛି ଏପରି
 ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରକର ରହିଲେ ଗାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠ
 ହେବ । ବିଶ୍ୱରପକ୍ଷ ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରକର ଇଞ୍ଜି-
 ବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ଜାକସନ ସାଦେବ ମାନଦାନର ଅଭିଯୋଗ
 ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ସେ
 କହିଲେ କି ଅଇନାନୁସାରେ ମାନଦାନ ଅପରାଧ
 ରକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ହାହାର ମାନଦାନ ହୋଇ-
 ଅଛି ହାହା ଶୁଣୁ ପ୍ରକାର ନ ଦେହାରୁ ଆପାମି
 ହାହାସଙ୍ଗେ ରଥା କରବ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରୁଥାନ୍ତୁ
 ନାହିଁ । ଅଭିଯୋଗରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମାନ-
 ଦାନ କରିବା କଥା ଲେଖାଅଛି ମାତ୍ର କେଉଁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭାଷା ଚିତାଇ ଦିଅଯାଇ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରକ୍ଷରେ ଉକ୍ତିଶୁ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କୁଣ୍ଡାଇବ ତାହା ଦେଲେ ସକା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ କି
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନୁହଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଓ
 ତାହାଙ୍କର ମହିବର୍ଗ ମିଶି ଗୋଷ୍ଠିଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ବୋଲିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ ମଜିକର ଫେର-
 ବଦଳ ସର୍ବଦା ଲଗିଅଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବା କମ୍ପାନୀ ଦେହ ନ ଥିବାରୁ
 ମାନଦାନର କାରଣକର ନ ପାରିଲି ଫରାଦ-
 ପକ୍ଷରୁ ଏଥର ପ୍ରତିବାଦ ହେଲା ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱରପକ୍ଷ
 ସମସ୍ତ ବିଦେଶକାମୁଦ୍ଦର ମାନଦାନର ଅଭି-
 ଯୋଗ ଉଠାଇ ଦେଲେ । ଅବଶ୍ୟକ ବଙ୍ଗବା-
 ସୀଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ଅପରାଧର ଅଭି-
 ଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ
 ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବାରୁ ସେ ତହିଁରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇ-
 ଲେ କେବଳ ଅପର ଅଭିଯୋଗ ଅର୍ଥାତ୍

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପରାଧର ବିଷୟ ଦେବ ।
 ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ବିଷୟ କାରଣ ବିଶେଷ ଶୁଣ
 ଅନୁକ ହୋଇଥିଲେ । ଉକ୍ତପକ୍ଷର ଅପତ୍ତି-
 ଅନୁସାରେ କେତେ ଲୋକ ବାହାରଯାଇ
 ପରପକ୍ଷରେ କି ଶ ଇଂରାଜୀ ଓ ଏକଜଣ
 ବଙ୍ଗାଳି ଏସର 'କ ଓ ଶ ଇଂରାଜୀରେ ବସିଲେ
 ଓ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୂପରେ ପିତ୍ତସାଦେବ ପାର୍ଶବକୃତ୍ତା
 କର ଜଣଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦକପକ୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନତା
 ଓ ବଙ୍ଗବାସୀରେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକର ବାହାର
 ଅଛି ତହିଁରେ ଉକ୍ତଧର୍ମକାରଣର କଥା କହି
 ଲେବକୁ ଦଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାମା କରବାବସ୍ୟତାରେ
 ଉଦ୍ଦେଶନା କରିବା ଲଜ୍ୟାଦ ଅନେକ କଥା
 କହିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସଂଶୋଧକରଣ ମଧ୍ୟ ଏ ସ୍ୱତ୍ୱ
 ପତ୍ତିକାରେ ପ୍ରକାଶକରୁଅସମ୍ଭବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ
 ବିଷୟ ହୋଇ କେବଳ ଏକଜଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବ
 ସେ ସମ୍ପାଦକପକ୍ଷର ସ୍ୱାଧୀନତା ଲେଖ କରିବା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲଜ୍ଜା ନୁହଇ ମାତ୍ର ସେହିମାନେ
 ସ୍ୱାଧୀନତାର ମତରୁ ନ ବୁଝି ଯଥେଷ୍ଟା ଲେଖନ୍ତି
 ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦା ପ୍ରଭୃତ୍ତ କରିନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଏହାକି ବିକୃତାରେ ଏକଜଣ ବିଦେଶର
 ସମସ୍ତ ଗେଷ୍ଟ ଦେଲା ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ବିଦେଶରେ
 ବିକୃତା ଗେଷ୍ଟ ଦେଲା ଉଭୟ ବିକଳତା ସମ୍ମାନ-
 କର ଯୋଗାନକଦୀ ହେଲା ।
 ଉକ୍ତପକ୍ଷର ଶୁକ୍ରବାର ଅତି ଜନଜଣ ସାକ୍ଷି-
 କର ଯୋଗାନକଦୀ କରୁନ ମୁହେର ପକ୍ଷରୁ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଶେଷ କରି ମାନବର ବାରିଷ୍ଟର
 ଲଜ୍ଜନସ ସାଦେବ ଏକ ସାର୍ଗ ବିକୃତାରେ
 କହିଲେ କି ଆପାମିମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ ବଙ୍ଗବା-
 ସୀର ଅଧିକାର, ସମ୍ପାଦକ, ମାନକର ଓ ପ୍ରକର
 ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେସବୁ
 ପ୍ରକର ଉକ୍ତ ପତ୍ତିକାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାରୁ ଏ-
 ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଅଛି ତାହାସବୁ ବିଦ୍ୱେଷପୂର୍ବକ
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦା ଓ
 ଅପମାନ ହୋଇଅଛି ଯେ ଲୋକଙ୍କର ଶୁଣା
 ଜାତ ହେବା ଏବଂ ଦଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାମା ଲଜ୍ୟାଦି
 ଅନୁଷ୍ଠ ହେବା ଆଧୁର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ । ଏବନ ଏହାକି
 ବିକୃତାରେ ଶେଷ ହେଲା ।
 ଚତୁର୍ଥ ଦିନ ଶନିବାର ଆପାମିର ବାରିଷ୍ଟର
 ଜାକସନ ସାଦେବ ଆପାମିପକ୍ଷରୁ କୌଣସି
 ସମ୍ପାନ ସାଧ୍ୟ ନ ଦେଇ ଅଭିଯୋଗ ଯୋଗଦା-

ବଙ୍ଗବାସୀର—ମୋକଦ୍ଦମା ।
 ଗର ବା ୨୯ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟକାର କଲକତା-

ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ଓ ପ୍ରାୟତଃ ଦେଶମଧ୍ୟରେ ଗୋପନଶୈଳୀରେ ସର୍ବି ପୋଇ ଶାନ୍ତପ୍ରକାର କରଇ ଶାନ୍ତମୟ ପତ୍ନୀ ବା ପ୍ରବାଣ ବ୍ୟବସାୟ ମାତ୍ର ସେ ବଦଳୁ ସେ ଏତଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତି ସୁଧା- ଶୁଭ-ଦେବ ।

ସେମନ୍ତରାଜ ରାଜେ ଯେକ ଅପରାଧ ଦୁ ୧୦ ଶତ ବୁଦ୍ଧି ମାତ୍ରାନ୍ତ ହୁଇବାପାଇଁ ତତ ବଦଳିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଦେବତାଙ୍କ ଅତରଳ ମତ ସହ ଏକ ସେତେବୁ ତାହାର ମାତା ଦକ୍ଷିଣ ହୋଇ ତାହାକୁ ସଦାସତ୍ୟ ଭାବେ ବଦଳୁ ହୁଏ । ଏହାପାଇଁ ଏକାମିନୀ ବଦଳୁ ଏହାର ସାମାଜ୍ୟ ଅର ପରେ ଶୋଭାପୁଣ୍ୟ । ଗୋଲମାଲ ଶୁଣି ମାତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରହି ଉଠି ଅସି ବରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦେବାମାତ୍ରରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ଏମନ୍ତ ଅପାତ ପ୍ରବାଣ ବନ ସେ ତତ୍ତ୍ୱରେ ସେ ମୂର୍ଖା ମାନ ପଡ଼ଇ । ଅପାମା ଏସବୁର ବଦଳୁ ବଦଳୁ ଯୋଗାଡ଼ ଦେଇ ମାଲେତୁରକଣ୍ଠୀ ଅପରାଧ ସମ୍ବେଦନୀୟ ପଦାପ୍ତ ବଦ । ସାମାଜ୍ୟ ଅରତନ ପ୍ରାୟ- ଦାନରେ ମୁର୍ଖୁ ଉଠି ପୁଣ୍ୟରେ ଏକମ ଯେ ଏକ ଅପାମା ଅପହୋଇ କର୍ତ୍ତମାନ ବଦଳୁଅନିବେ ଅଛ । ଏକତ ବୁଦ୍ଧି ହରିକାଳରେ ଦେଶାଧିକା ହୁଇଲ ନୁହଇ ।

ନିଶ୍ଚଳଦେଶ ଉଦାତ ବଦଳା ମନରେ ଦୁରସ୍ତର ସୁଲଭାନ ଯେବେ ବଦଳିମେଣ୍ଡକୁ ପତ୍ର ଲେଖିପକାନ୍ତ ସେ ବସନ୍ତ ପାରିବାମେଣ୍ଡ ଶୋଭାରେ ବଦେନା ବଦ ଉତରଦେବା- କାଳେ ମନାକର ଲକ୍ଷ ସାଲସବର ସୁଲଭାଙ୍କ ଉତର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ଦେଶର ସମାଜର ହୋଇଥିବୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବଦଳୁ ବଦଳୁର ଅବାରି ଧାରଣ ବଦଳୁଅନି ସମାପ ନିରଇ । ଦେଶର ଅପେକ୍ଷା ସାକରେ ତପନାକେ ବାବସି- ଶାନ୍ତ ବାରିଅଛନ୍ତି । କି ଭବ୍ୟବଦ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ମୁଖ୍ୟମାନାମକ କରେ ସମାଜକୁ ହୁଇ ପୁଣ୍ୟଦେବ ମତପଦାର କରୁ ସୁକମାରରେ ଗୋଲମାଲ ବଦଳୁଅନା ଦେବୁ ସିଅଲଦତ୍ତର ବଦୋଣି ମେନେକ୍ଷରକ ଅପାଲରେ ଅଛୁସୁକ୍ତ ହୋଇ ୫୪ ନା ଅର୍ଥଶୁଣରେ ଚଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସୁସେହତ ମହାଶୟ ଦେଶ ନିଷ୍ଠାକାର ।

କାଳଦେଶର ଉତ୍ତର ଏକ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶମାନକରେ ବଦ- ଦେଶର ପଦପାଲତଳ ଦେଶା ଦେଇଅନିବାର ସମାପ ନିରଇ । ଏହା ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ନୁହଇ ।

ନବପ୍ରସିଦ୍ଧିତ ଧର୍ମ ମହାମଣ୍ଡଳର ପ୍ରସାଦତ ବଦଳୁ- ବଲେକନିର ବଦୁରଅପାର ଦେବାନ ମଧ୍ୟପଦାର ୫ ୨୫୦୦୦ ନା ସୁଲଭାପ୍ରାଣ ବଦପଦାର ସମାପ ନିରଇ । ଏହା ମହାଶୟକବନର ପଦବସ୍ତୁ ।

ଦେବପ୍ରସିଦ୍ଧିତ ସମାଜ୍ୟ ସମିତର ଦୁରଦେଶୀୟ ଗର- ଶର୍ବ ପରେ ଅସମାଜକର ପାର୍ଶ୍ୱାଦା ନାରଦେଶ ମହା- ମହାସୟ ବଦତ ହୋଇଅନିବାର ସମାପ ନିରଇ । ଏହା ସାମାଜ୍ୟ ଶୋଭକର ବସନ୍ତ ନୁହଇ ।

ପ୍ରେଉତପସ୍ୟ ।

ପ୍ରଭୁପ୍ରେଉତକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ- ମାନେ ଦାସୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ମହା- ଶୟ ସମାପେଷୁ ମହାଶୟ ।

ଏହି କଟକଜିଲ୍ଲା ପାଦାଣ୍ଡ ପ୍ରଗଣା ଫୁଲସ-

ଗ୍ରାମରେ ବଦୁବାଳରୁ ମଙ୍ଗଳା ଠାକୁରାଣୀ ଏକ ବଚ୍ଚମୂଳେ ରହିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଗ୍ରାମ- ନିବାସୀ କାନ୍ତୁ ବିପାଠୀ ନାମରେ ଜଣେ ଗରବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅନେକ ସୁନରୁ ମାଗିଯାଣି ପ୍ରାୟ ୫୩ ବୁଇ ପାଞ୍ଚଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ କରି ଉକ୍ତ ଠାକୁରାଣୀ ରହିବାପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦେଉଳ ତୋଳାଇ ଗର ଖସିଦେଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଭାଷ୍ଟା କରଇ ଉକ୍ତରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ବିଜେ କରଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ସେହେତୁ ଧନବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯାହା କରବାକୁ ସାହସୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଜଣେ ଉତ୍ସୁକ ବ୍ରାହ୍ମଣଦ୍ୱାରା ତାହା ସାଧନ ହୋଇ ଅଛି ।

ଅଉ ଶୁଣିବାରେ ସେହି ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ନୂତନ ଦେଉଳର ପ୍ରଭାଷ୍ଟା କରଇଦେବା ଶୁର ଶ୍ରୀ ସୁଜା ବିଦ୍ୟକାଥ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ପ୍ରଦତ୍ତ କର ତାହା ଯଥା ସାମାଜ୍ୟରେ ସମାଧାନ କରଇ ଅଉ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିବା ଛାଡ଼ା, ଦାସ ଆଦି କେତେକ ଉପକରଣ ସଦାର୍ଥ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏକ ସବୁ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଅଛନ୍ତି । ଅଉଏକ ଶ୍ରୀ ସୁଜା ମହୋଦୟଙ୍କର ସେହି ଗରବ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଉତ୍ତର ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରନ୍ତି ।

। କ । ସୁଧର୍ମାନୁଷ୍ଠା ।

ମହାଶୟ ! ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଟିକୁ ଆପଣଙ୍କ ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକାଶନ କରି ବାଧ୍ୟତା କରନ୍ତି । ଅନେକଦିନ ଦେଖି ଅସୁଅଛୁ ଯେ ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ପାଦ ପତ୍ରିକାର ବିଭେଦଗରେ ମାତା- ଜିଅମୁନଦେବଙ୍କ ଅମୁକଅଙ୍ଗ ଲେଖା ଦେଉ- ଅଛୁ । କେଉଁ ମୁକୁନଦେବ ମାତାଜିଅ ବିଜ୍ଞ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ କେବଳ ଏକକ ସେ ଅମ୍ ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁଣ୍ୟ ମହାବଳାଙ୍କର ଅଙ୍କ ପ୍ରଚଳତ । ତେବେ ସେହି ବୋଧ ହୁଏ ମାତାଜିଅ । ଅଉ ବିଜ୍ଞପିଅ ମୁକୁନଦେବ କିଏ ? ମୁକୁନଦେ- ବଙ୍କର ଏପରି ବିଶେଷଣ ଦେଇ ପତ୍ରିକାର ବିଭେଦଗରେ ଲେଖି ବିଖ୍ୟାତକରବାଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦକଙ୍କର କିଛିଦେଖ୍ୟ ସାଧନ ଦେଉଅଛୁ ମୁଁ ମୁଦୁନରେ ଉଦ୍ଧାରୁ ନାହିଁ । ଅଉ ମଧ୍ୟ ସେ ପତ୍ରିକା ଅରମୁରୁ ସେହିପରି ଲେଖି ଅସୁ- ଶ୍ୱାସୀ ସୁଲେ ଅନେକ ମହାସାମାଜକର ଗୋ-

ଚର ଦୋର ମଧ୍ୟ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପେକ୍ଷିତ ନ ଦୋଇ ଥିବାରୁ ମୁଁ ସାହସ କରି କହୁମାରୁ ନାହିଁ ଏପରିଲେଖା ଅନୁକୂଳ । କେବଳ ମାତା- ଜିଅ ବିଶେଷଣଟି ମର୍ଯ୍ୟାଦାସୂଚକ ଦେଲପର ବୋଧ ଦେଉ ନାହିଁ । ମହାସୁଜାଙ୍କ ଅଙ୍କ ଅଦର ସହଜ ବିଭେଦେଷରେ ଲେଖି ଏପରି ବିଶେଷଣଟି ବଡ଼ ଅତ୍ୟୁ ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ଯାହା ଦେଉ ଏ ବିଷୟରେ ଅଉ ଅସୁକ ବିଜ୍ଞ ଲେଖି ନ ପାରି ଏହି ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ଓ ପାଠକ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ପାଦର ସମ୍ପା- ଦକ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଏ ବିଷୟର ଉପକାନ୍ତୁତ ବିଭେଦନା କରୁ ପଦେ ଅଧେ ଦେଉ ବିଜ୍ଞ ଲେଖିଲେ ମୋମଳରୁ ଭୟ ଶୁଣିଯିବ ସେଦେଲୁ ଯାହାକୁ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଧାନବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ଲେଖି ଅସୁଅଛନ୍ତି ଓ ପତ୍ରି ଆସୁଅଛନ୍ତି ତାହା ମତେ ଅସଙ୍ଗତ ବୋଧ ହୋଇଅଛି । ଇତି ।

କେରବୋଇ } । ନି । ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟସୁଦନ
୧୮୮୮୧ } ବିଖାଳ
ଈଁ ଯେମିନାମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାମର ସତ୍ୟମୁଖରେ ବହୁତ ଖର୍ଚ୍ଚକର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପତ ପାଠ ନାହାନ୍ତି ଗୋଟି ରୁପେ ମୋମଳକୁ ଚିତ୍ତାଳବା ପାଠି 'ମାତାଜିଅ' ବିଶେଷଣ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ । ୧୦ ।

ମହାଶୟ,
ବଗତ ଛା ୧୧ ଉତ୍ତ ଲୁଲଇ ୨୮ ସତ୍ୟକ
ଘପିକାର ସମ୍ପାଦକାୟୁ ସୁଗୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅମୁକ ପତ୍ରିକାପରେ, ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପାଦକାୟୁ ମତାମତ ପାଠକର ଅତ୍ର ଗ୍ରାମର ପଦସଲ୍ଲର ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ଅମୁକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଲ୍ଲସମ୍ପାଦାୟୁ କେତେକ ବିଷୟ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା କାରଣ ଅନୁରୋଧ କରବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପାଦମାନ ପ୍ରେଉତ କଲୁଁ । ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଜନସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟତା କରବା ଦେବେ ।

୧-ସଲ୍ଲର ନିମ୍ନମାନୁଷାୟା ଗଜବର୍ଷ ପ୍ରଭେଦ ବୁଧବାର ଓ ଏକାଦଶୀରେ ସଲ୍ଲର ସାଧାରଣ ଦୈନିକମାନ ହୋଇଥିବ । ଏହାର କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରଭେଦ ଅଧିବେଗନରେ ହାସୁଦାର ପ୍ରାୟ ୧୫ ଜଣ ସତ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

୨-ପୁଣ୍ୟବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ବସୁତ ବର୍ଷରେ ସତ୍ୟସଖ୍ୟା କ ୨୦ ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ସବସୁକା ୪୦ ଜଣ ସତ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୩—ସମାଲୋଚକ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ବେବଳ ଶ୍ରମଭାଗବଳ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଚରଣପୁର ପରିଚ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲ ।

୪—ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ନିୟମିତସଭାଙ୍କ ଛାଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ ୧୦୧୭ ଲକ୍ଷ ଅପରାଧମାତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଗବଳ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ପୁସ୍ତକାଦି ପାଠ କରୁଥିଲେ ।

୫—ସଭାରେ ଅଳ୍ପପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଙ୍ଗଳା ୩୦ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଅଛି ।

୬—ଏହିବର୍ଷ ବା ପୂର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଅତ୍ୟାଧିକ ଦୋର ନାହିଁ । ହୃଦୟକ୍ଷୟ ପଶ୍ଚିମମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପକହି ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ପରନ୍ତୁ ସଭାର ଅଧିକବଳ ଏପରି ସ୍ଥିତି କୁହେ ଯେ ସଭା ବଦେଶରୁ ବକ୍ତା ଆହ୍ୱାନ କରି ବକ୍ତୃତା ଶୁଣାଇବେ । ଦୁଃଖରବିଷୟ ସଭାଟି ଅଳ୍ପ ୩ ବର୍ଷ ଖାଲି ରହିଥିଲେହେଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥାଭାବଦେହୁ ଜଣେ ନିୟମିତ ପଣ୍ଡିତ ନିୟୁତ କରପାଇ ନାହାନ୍ତି । ବେବଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ମେକ ପାଇମାଥକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀଗବଳାଦି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକର ଦୁଃଖ ଅଛି । ସଭାଟିଦ୍ୱାରା ଯେ ଯତ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧକ ହେଉଅଛି ତାହା ବୋଲି ବାହୁଲ୍ୟ ମାନ । ମଧ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯତ୍ନକ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକର ମନୁକ୍ରମ ଓ ଉପାୟ ଦେଲେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧ ହେବ ତାହାର ଆଶ୍ୱ ସନ୍ଦେହ କିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦକକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ଉପାଦରୁ ଭବିଷ୍ୟତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଶା ଦେଖି ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ସଭାଟି ଶୀଘ୍ରଜୀବନ ଲଭକରି କ୍ରମେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବ । ଭଲ ।

ଉପାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନଦେଇ ଅନୁମୋଦନପତ୍ରରେ ବର୍ଷମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦତୃତୀୟା

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।		
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାସକ	ଲକ୍ଷପତ୍ର	୪ ୦୦
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	ଲେଖନସୁତ	୪ ୦୦
ଶ୍ରୀ ସମ୍ବଳମାନ ବାଳକଗୋବିନ୍ଦ ମୋହନ ଶେଖର	ଦେବ ବକାସୁତ	୪ ୦୦
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାସକ ମାତାପୁତ୍ର		୪ ୦୦
ମହତ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀମାନ	ପଦ୍ମ	୪ ୦୦
ବାବୁ ଭବନୀନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର ସର	କର୍ମସୁତ	୪ ୦୦
ବିକାଶଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁତ୍ର	ଭବନୀନାଥ	୪ ୦୦
ଚନ୍ଦ୍ରଧର ଚନ୍ଦ୍ରା ମାତା		୪ ୦୦
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	ପଦ୍ମ	୪ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଜଗାଇ ବଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ବନୋବସ୍ତୁବର୍ମ ନିରାକରକରୁ
ଓଧାସିଲବାଳା ଓ ଉତ୍ତରପ୍ରଭୃତି କାଗଜାଳ
ଭଲବ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତକାଗଜାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା-
ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ୧୧୦୦ ଟଙ୍କା ବେନେରେ
ଏକଜଣ ଦେହମୋଦର ଓ ମାସିକ ୪୮୦୦ ଟଙ୍କା
ବେନେରେ ଜ ୫ ଶ ମୋଦରର ନିୟୁତ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି
ନିମିତ୍ତାସିରପ୍ରା କିମ୍ବା ଖୁର୍ଦ୍ଧା, ଅନୁଗୁଳ ଓ ବାକୀ-
ପ୍ରଭୃତି ବନୋବସ୍ତୁଅର୍ଥରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଅପଣା ସୋଭାକାମ୍ୟରେ (Certificate)
(ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର) ଲାଭ କରିଥିବେ ସେମାନେ
ଏକସପ୍ତାଦଶରେ ଅପଣା ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶଂ-

ସାପତ୍ତୀର କଲ ସଦ୍ ଅମୂର୍ ମଧ୍ୟନେକଙ୍କ ଅର୍ଥ-
ଏକଗରସ୍ତ କାଳବକାଳ ଶସ୍ତ୍ର ବାବୁ ନେତ୍ର-
ନାଥସ୍ତ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ନାବାଲ ଇମିଦାର-
ମହାଶୟକ ବୋଠାରେ ଦାଖଲ କରିବେ ।
Nilratan Mukherjee
In charge manager
to the Estate of minor Zemindar
Babu N. N. Rai Chowdhury.

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ।
ବାବୁ ମଧୁସୂଦନସ୍ତ୍ରୀ କୃତ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ-
ପୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ
ଶ୍ରୀଯାଦୋର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବମ୍ବୀନାଟର ଏକ
କାଲେଣର ଦେବ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଣୀ ପ୍ରଜାଳ-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-
ସାଅଧିକରେ ୩ ୧୨ ଶ୍ର ବହି ଜାକରେ ଯାଇ
ପାରେ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସଦର ଓ ମହାସଭାସାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱବିଧାର୍ଥ
ଅଳ୍ପକ୍ଷୁ ପ୍ରାୟ ସାହକର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ଦୋର
ପୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ତାଲୁକା ଓ କରକ୍ଷମା ଉପସ୍ଥ
କରଣ ଦୁଅଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଶାହାର
ସେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲେଖିଲେ
ଅଭିସଭାର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କରଣ ଓ ସରକ-
ରୀୟ କରୁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାଣରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ରହିବ ଉଚିତ
ବକାର ଦର ଉପରେ ତହିଁ ପଠାଇବାର ପର-
ଶମନମନ୍ତେ ଗତକର ଟ ୨୮ ହସାବରେ କନି-

ଶନ ପ୍ରାଦକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେବଳ
ସାକ୍ ଓ ତାକଖର୍ଚ୍ଚା ପଠାଇଲେ ଉପସ୍ଥ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଲ୍ୟପେଇବନ ତାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ବେତ୍ତ ବା ଇନସର୍ପିଏନ୍
ସହ ଗୁଣ୍ଡବ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ ଏକ ଉପାଦକାର୍ତ୍ତ ବା
ଦୁଇପଇସା ଅଧିକ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
ମହାସଭାସାଧିକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଭା ନିମିତ୍ତ
ଓ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ଦେଖିବ
ଚିତ୍ରା ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଶେ
ପତ୍ର ଦିଆଯାଉ । ଅବଶ୍ୟକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି କି ସେଉଁ-
ମାନେ ଅମୂର୍ତ୍ତାସ୍ତ୍ର ଅଭ୍ୟସର ଚିତ୍ରାସିତ ଦେବାରୁ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ତ ୨୭ ଟ
ବ ୩୯ ଖ୍ୟା

ଠା ୫ ରତ ମାତ୍ର ପିପ୍ପର ସତ ୧୮୫୧ ନଦିତା । ଦୁଃ ସ୍ୱପ୍ନ ୩୨ ୨୨ ସତ ୧୨୫୮ ସାଲ ଶତକର

ଅଗ୍ନି ନାଟିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟ
ପଞ୍ଚାଦେବ ୫ ୨୧

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦର୍ଶନିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅ ୨୫ ରକ
କମାଗତ ସତ ୧୮୫୦ ସାଲର ପ୍ରଥମ ମାତ୍ର
ତା ୧ ଉତ୍ତମର୍ଥ୍ୟନ୍ତ ପେସମସ୍ତ ଅନଳଦାଗ୍
ସମୋଧକ ଦୋଇଅଛୁ ନାଦାସକୁ ମିଶି ଏକଦେ
ଓଡ଼ିଶାଭାଗରେ ଶୁଣା ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
ଜ୍ଞାନକ ସ୍ୱପ୍ନକାଳସ୍ୱରେ ବିକସ୍ତ ଦେଉଅଛୁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୧ ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୪
ଅଲ୍ପସଖ୍ୟା ଶୁଣା ଦୋଇଅଛୁ । ଗ୍ରାହକର
ପ୍ରୟୋଜନ ଶୀଘ୍ର କସ୍ତ କରବେ ।

ଏଠା ଦେବାନୀଅଦାଲତର କୋଟିପିସ ଅପ
ଭରଣ ମୋକଦମାରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଅମଳ
ଲକ୍ଷ୍ମୀନିକ ଦାସ ଅପସ୍ତ୍ୟା ସାକ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇ ଚାହି-
ଦର୍ଶି ବାଗ୍ଦାସ ଓ ପାଞ୍ଚଶତ ଟଙ୍କା କରମାନା
ଏବଂ ବାଦା ନ ଦେଲେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଏକବର୍ଷ ବାନ୍-
ଦାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଅଛୁ ।

କାଳସ୍ୱରୁ ଏକବର୍ଷକୁ ଲେଖି ଅଛୁଣି ବ
କରବ-ସିଲମାଳକୁ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବା-
କାରଣ ସେଠାରେ କରବେଳା ନାମରେ ଯେଉଁ
ଜିଦ୍ୟାଳସ୍ତ ପ୍ରାପିତ ଦୋଇଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏସ୍ତ-

ମଧ୍ୟରେ ତ ୨୨ ଟ ଶୁକ୍ର ଦୋଇ ଅଛୁଣି ଓ
ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ପରଦର୍ଶିତମାନେ ଏଥିର ଅବସ୍ଥା
ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛୁଣି । ଏବଂ
ଦ୍ୟାଳସ୍ତର ମାନେଜିଂ କମିଟି ମାସିକ ଟ ୨୦୯୩
ସାଦାସ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର
ଅଛୁଣି । ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ଆଶା କରୁଁ ବ
ସରକାର ଏପ୍ରାର୍ଥନା ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବେ ।

ଗତମାସ ଶେଷଭାଗରେ ପୁନା ନଗରରେ
ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପସମିତି ବସି ଥିଲ ଏବଂ ବନେଇ
ପ୍ରଦେଶର ନାନା ସ୍ଥାନରୁ ଦୁଇପକ୍ଷରୁ ଅଧିକ
ପ୍ରତିନିଧି ଏ ସମିତିରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ଥିଲେ
ଦେଖାଯିଲେକ ରୂପା ଅନେକ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ଇଂ-
ଗ୍ଲଜ ଏସମିତିରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ରଚନା ପାଠ
ଓ କଳ୍ପବାଦାସ ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କର ଥିଲେ ।
ଦୁଇଦସବାଦର ବସ୍ତାନ ରୋକାବ ଏହି
ସମିତିର ସମ୍ପତ୍ତି ମନୋମାଳ ଦୋଇ ସ୍ୱରୁ-
ରୂପେ ଦାରିୟ ନବ୍ୟାଦ କର ଥିଲେ । ଇଂର-
ଦର୍ଶର ଶିଳ୍ପରୂପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେତେ-
ଗୁଡ଼ିଏ ମୁକୁତର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ସମିତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦୋଇ ଅଛୁ । କରସା ଦୁଷ୍ଟର ଏଦାଦାସ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଉପଦାର ଦେବ ।

ସଞ୍ଚାବନାରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଗ୍ରାହା-
କମାନଙ୍କର ବାବୁ ସେହିଶାକାନ୍ତ ନାମ କଲକତା

ଅର୍ଥସ୍ୱରୁରେ ବହୁଦଳ ପତ୍ରି ଏକବର୍ଷରୁ ଅଧିକ
ଦେବ ଇଟାଲଦେଶରୁ ଚିତ୍ତବଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାନିମନ୍ତେ
ପାଇ ରେମର 'ଇଏଲଏକାଡେମି' ନାମକ ଚିତ୍ତ-
ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ବାର୍ଷିକ ପଞ୍ଚ-
କାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର
କର ଗୋଟିଏ ରୌପ୍ୟପଦକ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ
ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇଅଛୁଣି । ଦେଖାଯିଲେକମାନେ
କେବଳ ଡାକ୍ତର ବାଉଣ୍ଡର ସିଲିଭର୍ସ ଇତ୍ୟାଦି
ଦେବାପାଇଁ ବଳତଳୁ ଯାଉଥିବାସ୍ତ୍ରଲେ ତମେ
ଦେଖାଲ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷିକାକୁ ଯିବା
କଳ୍ପ ଅନୁମତ ବିଷୟ ଅଟଇ । ସେହିଶାକାନ୍ତ
ସ୍ୱଦେଶକୁ ଫେରୁଅସିଲେ ଚିତ୍ତବଦ୍ୟାର ଶିକ୍ଷକ-
ସ୍ୱରୂପ ଅନେକ ଉତ୍ତମ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ।

କଲକତାରେ ସୁବକତରକୋଲର ସମିତି
ନାମରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ସଭା ସ୍ଥାପିତ ଦୋଇ ଅଛୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅଧିବେଶନ ଚଳିତମାସ ତା ୧୦-
ରଖରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକଲେକରେ ଦୋଇ ଥିଲ । ଏ-
ଥିରେ ଏମ, ଏ, ଓ କ, ଏ, ଇପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଇଂ୧୧
ଏବଂ ଉକ୍ତ ନଗରର କେତେ ଜଣ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ
ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ସ୍ଥିରକଲେ କ ସମିତିର
ଦାରିୟ ଭଳଭାଗରେ ବହୁଳ ଦେବ ଏବଂ ଏବଂ
ବହୁଳ ଏବଂ ତମ ଅଧିକାୟକଙ୍କ ଅଧୀନରେ
ରହିବ, ସର୍ଥା—୧୨, ବ୍ୟାୟାମ-ଶିକ୍ଷକ ଲି ସାଦେ
ବକ ଅଧୀନରେ; ୨ୟ, ସାହିତ୍ୟଚର୍ଚ୍ଚା—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ

କଳିମତକୁ ଚ୍ୟୁତ୍ୟାକ ଅଧୀନରେ; ଏଇ ଉପାୟ,
 ତତ୍ପରେ ପଦ୍ମପଦା — ବାବୁ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମୁ-
 ନାରୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ । ସେ କୌଶଳ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ବାସିକ
 ଅଠାଶା ହେବା ଦେବ ସେ ଏହି ସଂସ୍କରଣ
 ସହ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ । ସତ୍ୟମାନେ ସେହିମାନେ
 ସମସ୍ତଙ୍କ କୌଶଳ୍ୟ ଏକ ଭିତ୍ତିକ ଅଥବା ସମସ୍ତ
 ଭିତ୍ତିକରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଭୃଗୁକୃଷ୍ଣ ବନୋତ୍ସବ ସମ-
 ଭରେ ଘାଟ ଅସନ୍ତୋଷ ଜାତି ଦୋଇଅଛି ।
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଭୃଗୁ ପ୍ରଦେଶର ଚିତ୍ କର୍ମଶୂର
 ବିନାସପୁରକୁ ଅଧିଷ୍ଠାନୁ ଭାବ୍ୟାକ ବିକଟରେ
 ଏକସମ୍ଭରେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ ହୋ-
 ଇଥିଲା । ଏଥିରେ ମାଲଗୁଜାର ହଇଜାପ୍ରଭୃତି
 ପ୍ରାୟ ୩ ସହସ୍ର ଲୋକ ବସୁଣ୍ଡର ହେଥିଲେ
 ଏବଂ କେତେକ ବସୁଣ୍ଡଲୋକ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ
 ଏହି ଅବେଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
 ପ୍ରଧାନ କର୍ମଶୂର ମହୋଦୟ ସକଳପଥା ଶୁଣି
 ବନୋତ୍ସବ ବନ୍ଦ କରି ଦୋଇହବାର ସ୍ୱୀକାର
 କଲେ ମଧ୍ୟ ଭାବ୍ୟା ଅପରିଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ ଅବେ-
 ଦନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ଏଥିରେ ସେଠା
 କର୍ମଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ନିଜାନ୍ତ ଦରଶ ହୋ-
 ଇଅଛନ୍ତି । ବନୋତ୍ସବ ବନ୍ଦୀକ୍ଷରେ ପ୍ରଜାକର
 ଗୁମାସ୍ତର ସୁଜାନସୁଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନ କରି
 ଏସରି ଟାକିଦେବା ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶିଳା
 ନ ଶୁଣିଲେ ପ୍ରଜାମାନେ ଅତି କାହାଠାରେ
 ଦୁଃଖ ଜଣାଇବେ ।

ମାଲଗୁଜାର ଦାଲକୋଟ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ
 ସାଧାରଣ ଅବେଦନ ଜାଣି କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ମୁନ-
 ସମ୍ପ୍ରମାନେ ଅପଣାଏ ପଦେନିତି ବା ବଦଳ-
 କଥା କହୁବା ସକାଶେ ଦାଲକୋଟର ଜିତ-
 ମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସାକ୍ଷାତ ସମୟରେ ସେପରି ବନ୍ଦ କଥା
 କହୁବାର ନିଷେଧ ଦେଲା । ସେସମ୍ଭବରେ
 ସେମାନେ ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚିତ ଦରଖାସ୍ତ-
 ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ମର୍ମରେ ପଠାଇ ପାରିବେ ।
 ଏଥିବେଳେ ଜଣା ଚଳିଯାଉଅଛିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଅବେଦ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ସେମାନେ କୌଶଳ୍ୟ
 ମୁନସହର ଭୃଗୁ ବ୍ୟା ବଦଳ ସକାଶେ
 ଗୋପନୀୟ ସରକାରୀ ପତ୍ର ଦାଲକୋଟକୁ ଲେ-
 ଶିବେ ନାହିଁ । ମାଲଗୁଜାର ଦାଲକୋଟର ଏ

ଅବେଦନମାନ ବଡ଼ ହୁଏତର ଅଟଇ । ଏପରି
 ନିୟମ ନୁହେଁବର୍ତ୍ତର ସକଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଜାଣି
 ଦେବା ଉଚିତ । ଉପସ୍ରେଧ ଅନୁସ୍ରେଧ ଶୁଣିବା
 ନିରାପେକ୍ଷ ଭବ୍ୟର ବ୍ୟାପାରଜଳକ ଅଟଇ ।
 ଏଥିପାଇଁ ଦାଲକୋଟ ଭାବ୍ୟା ସବୁ ରହିବ କରି
 ଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖକର ଅଟଇ ।

ଅନେକ ଦିନ ଦେଲ କଲିକତାରେ
 ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାମଲସମିତି ସ୍ଥାପିତ ଦେବାର କଥା
 ହେଉଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାଗତ
 ଦେବାର ସମ୍ପାଦ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଅନୁଭୂତ ହେଲୁ । ଦେଶୀୟ ଲୋକକହାର
 ଗୁଳିତ ହେଉଥିବା ଇଂରାଜୀ ବା କୌଶଳ୍ୟ
 ଦେଶୀୟଗୁଣ୍ଡାରେ ସମ୍ପାଦପତ୍ରମାନଙ୍କର ଦୋଷ
 ପରିହାର କରି ଗୌରବ ଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ
 ଚିତ୍ରକୃତା ରକ୍ଷା କରିବା ଏ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟଇ । ଅନେକ ସମ୍ପାଦପତ୍ରର ଅଧିକାରୀ ଏକ
 ସମ୍ମାନଦଳମାନେ ଏ ସଭାର ସହ୍ୟ ହୋଇଅ-
 ଚିନ୍ତି । ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଭାବ୍ୟା
 ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସମସ୍ତ ଜଣା-
 ଯିବ । କେହି ସ୍ୱାର୍ଥପରଲୋକ ଏହାକୁ ବଳ-
 ବାଦୀମୋକଦମର ଗୋଟିଏ ଫଳ ବୋଲି
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏହା କହିବା ଅନ୍ୟାୟ କାରଣ
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର କଲିକା ବହୁତଦିନରୁ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ଅନୁମୋଦନେ ଅଣା କରୁଁ କି ଏ ସମିତିର
 ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେ-
 ଶର ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦପତ୍ର ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ।

ଗଜ ପସ୍ତାକରେ ଏ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ
 ସାନ ମଦରମଦ୍ୟ ଦୋର ଥିଲା । ବରସି-
 ବଜାରୁଥା ବିଶେଷଜଣ ଦେଶୀ ମୁସଲମାନମାନେ
 ଖୁସ ଖୁସ ଭାଜିୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଗଜ ପୁଷ୍ପ ଶୁକ-
 ଦାର ରସରେ ବଚିଲିଗୁଡ଼ିପରି ଅଖଡ଼ା ସଙ୍ଗେ
 ବାହାର କରି ଥିଲେ । ଚିହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ
 ଭାଜିୟା କଦମରସର ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିଥିଲା । ସେ-
 ଠାରେ ବହୁମତ ଅଖଡ଼ା ଖୋଳ ଦେଲା ହୁଏତୁ
 ଏବଂ ଖଣ୍ଡ ବଦସିବଜାରୁ ଯେଉଁ ଗଲ ଓ
 ଅନ୍ୟଖଣ୍ଡ ବାଲୁବଜାର ବାଟେ ଚାଲି ଗଲା ।
 ଚିହିଁ ଅରବିନ ଶନିବାର ସାୟଂକାଳରେ
 ସମାବେଦ ପୁଷ୍ପକୁ ସବୁ ଭାଜିୟା ପାଣିକ ଗଲେ ।

ଦୟନିତ ମୋଦରମ ସଦ୍ୟର ବା ୧୫ ନ ଉଭାକୁ
 ଆଉ ଗୋଟାଏ ମୋଦରମ ଏ କରଗରେ
 କେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲା ଏବଂ ମୁତଳ ଦୃଶ୍ୟ
 ଅନେକଙ୍କୁ ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୋଧ ଦେଲା । କଥିତ
 ଦୁଅଇ ଯେ ଏହା କୌଶଳ୍ୟପିତର ଭାଜିୟା ।
 ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ପ୍ରଥା ବହୁଦିନରୁ
 ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ମୁସଲମାନମାନେ ଏଥର
 ଏ କରଗରେ ଜାଣା ପ୍ରକାଶ କଲି । କୌତୁହ-
 ପିରଙ୍କର ସବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅନୁମୋଦନେ ନ
 ଜାଣୁ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ କୌତୁହ ନାନରେ
 କେହି ବସିଷ୍ଠା ଧାମିକ ବ୍ୟକ୍ତିର ସୁରଗାର୍ଥ ଏ
 ପଦ୍ୟ ଦୋଇ ଅଛି ଅଥବା ଦାଲରେ କୌତୁ
 ଦେଲେ ନିତି ପଦ୍ୟ ଦୋଇ ପରେ ଏଥିପାଇଁ
 କୌତୁଅ ନାନରେ ଏହା ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇ
 ଅଛି ।

— ଚ୍ୟୁତ୍ୟାକ —
 ପାରିକଦର ଲବଣ ଯୋଗୁନ ବନ
 ଦେବାରୁ ସେଠା ପ୍ରଜାକର ମୋ ପରିମାଣ ବସ୍ତୁ
 ଦୋଇ ଅଛି ଭାବ୍ୟା ଅନୁମୋଦନେ ପ୍ରାୟ ୨ ସହ-
 ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଲୁଣ ଯୋଗୁନ
 କରିବା ଭବ୍ୟ ଏଠା ଲୋକକର ପ୍ରାଣଧାରଣର
 ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଲୁଣା ଜାଗାରେ ଯେତେ
 ଉପାୟ କଲେ ମଧ୍ୟ ଅସଲି ଦେବାର ଅଗା
 ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାମାନେ ଦୁଃଖ ଗାଇବାରୁ ସୁଜା-
 କର ଅୟ ଉଣା ଦୋର ଅଛି ସବୁବଂ ବନ ଓ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜଳର ବନୋଦପୁ କରି । ଉ ଅର୍ଥାଭାବ୍ୟା
 ପ୍ରକାମାନେ ଅପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଇ ଲବଣ-
 ଯୋଗୁନର ଅନୁମତ ସକାଶେ ବର୍ଜାସୁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେତୁ ଅବେଦନ କରି ଥିଲେ ମାଟି ଦୁଃଖର-
 ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ବହୁ
 ଫଳ ଦେଲା ନାହିଁ । କେହି ଦେବୁରେ
 ବସୁବାଲ ସର, ଲଲିପୁଟ ବାବାଦୁର ପାରିକଦର
 ପ୍ରକାକ ସୁକ୍ତି ସକଳ ଅବେଦନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ
 ଅନୁମୋଦନେ ବହି ନ ପାବୁ । ଅନୁମାନକର
 ସାରଣା ସେ ସ୍ଥାନୀୟ ଦାବନମାନେ ପ୍ରକାକର
 ପ୍ରକୃତ ଦୁରବସ୍ଥା ଗବର୍ଣ୍ଣନେତୁ ଜଣାଇବାକୁ
 ତୁଟି କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନେ
 ପାରିକଦପ୍ରକାକ ସମ୍ପର୍କ ଦେଉଅଛି ଯେ
 ସେମାନେ ତତ୍ତାପ ନ ଦୋର ଅନୁମାନକ କର୍ମ-
 ସୁର ଶ୍ରୀସୁକ୍ତି ଟିଏକବା ସାବେକକ ମୋଗେ
 ସୁନଦୀର ଅବେଦନ କରୁ । ଏଥିରେ
 ଅବଶ୍ୟ ଫଳ ଦେବ । ଲୁଣ ଯୋଗୁନ ନ